

Pars. III.

ginitatē honore itra cordis hospitia obfuate
eamq; oīm statū reginā fructū salutis ppe/
tue sociā esse angeloz suis affirmabat exem/
plis. Sicut autē ginitatis et pudicie ita
omniū aliarū statū norma fuit. Unde Am/
bro. in libro de fgi. inquit. Talis fuit Maria
vt ei⁹ vni⁹ vita oīm sit disciplina. et Hiero.
in sermone ad Paulā et Eusto. ait. Si placet
vobis charissime talis ac tāta fgo: placeat et
opus statū ei⁹ cui⁹ vita oīm disciplina est.
cui⁹ mores instituta sunt ecclesiarū. que pcel/
lit cūctis et supeminet vniuersis. et infra. Tā
ta erat claritas statū ei⁹ vt alioz vitaz qd
ammodo obscuraret. Et h est verissimū. Nā
si beat⁹ Iohānes baptista tāte fuit sanctitatis
sicut dicit Chrysostom⁹ vt omniū alioz vi/
tam redderet culpabilē. quid sentiendū ē de
matre altissimi? Et ideo Hiero. inq̃t. Sic
in compatione dei nemo bonus: ita et in com/
paratione mris dñi nulla inuenit pfecta cre/
atura q̃uis statū eximīa cōprobet. Un⁹
est em̃ pater noster q̃ est in celis. et vna ē ma/
ter nostra. Una est et forma statū Maria.
Et idcirco hāc im̃temini moribz sequimini
castitatē ei⁹ et implozate auxiliū. Decille. et
merito. Nā cū Thēretius dicat in adelphis
Inspicere tanq̃ in speculo vitā hoīm iubeo
atq; ex alijs sumere tibi exēplū. Et Seneca
ad Lucillū scribēs p̃sulat dicens. Elige tibi
cui⁹ tibi placeat vita. Op⁹ est em̃ aliq̃ ad quē
mores nostri se erigāt. Nisi em̃ alicui⁹ regu/
lam p̃uam aspicias: mores eligere nō vale/
bis. Et Latho i suis documētis. Multoz ex/
emplo discē q̃ facta seq̃ris. Que fugias nob
vita ē aliena magistra. Profecto oēs xpiani
debēt sibi pponere aū oculos mētē vitā hui⁹ sa/
cratissime spōse celestis. tāq̃ irrep̃hēibile exē/
plar oīs pfectiōis: qd d⁹ fecit i humana spe/
cie vt ipa cū filio suo esset metrū et mēsurā oī/
um alioz. sic fecit et in oibz alijs genez sp̃bz
fm̃ sniam phi. x. metaph. Jo Amb. vbi s. ait
Sic nobis tāq̃ in imāgie descripta fgitas
vitaz Marie: inq̃ velut e speculo refulget
species castitatis et forma statū. Hinc sumat
licet exempla vitēdi: vbi tāq̃ i exēplari ma/
gisteria sunt expressa pbitatē. q̃ qd corrigere
qd fugere. qd tenere debet. oñdunt. Decil/
le. Et iō omēs debem⁹ obfuate illud qd inq̃t
de⁹ Ero. xxv. dicēs. Inspice et fac fm̃ exēplar
qd tibi i monte monstratū est. i. in altitudine
vite gloriose fginis quā ego ab eterno ordi/
navi et pparavi vt eēt mihi spōsa. filijq; mei
mater et spūs vtriusq; habitatio digna ange/
lozū reginā atq; oīm hoīm reglā et magi/

stra. Qui ē honor et gl'ia i secula secloz Amē.

Pars tertia hui⁹ sermonarij qd Mari/
ale appellat. In q̃ tractat de gl'iose matris dei
noiarione. Hec autē ps pprio ac p̃ticulari no/
mine mare magnū brē fgis nūcupat

Sermo primus

Omen virgi a

nis Maria. Luc. j. Licet p/
pria noia ponant et mutant p/
libito pprie volūtatē. C. d. mu

Noia
ppria

ta. nomi. l. j. et iō de his nō curat. l. si q̃s i sum
do vocabulo. ff. de lega. Primo vñ d⁹ qd dis/
p̃tatio de pprio noie est relinq̃nda p̃tinaci/
bus. vt inq̃t glo. in l. recepticia. i. fto voca/
bula. C. de p̃sti. pecu. Nā de noie pprio qd fa/
cti est nō p̃t reddi rō. vt ait Bar. i. l. si. s. pen/
ff. a d. muni. In alibi d⁹ qd exp̃ssio pp̃ij nois
multū opatur. l. si seruus cōis. ff. de stipu. ser/
uo. l. si. C. p. quas p̃sonas nō. acqui. et l. si cui
balneum. ff. qui. mo. vlt. fruct. amit. Itē so/
ler dicit qd magnū est p̃uilegiū vocari bono
nomine. l. j. iuncta glo. in fto hāc. C. de sum/
ma trini. et fi. ca. et nihil mali est honesti homi/
nis nomen assumere. l. facta. s. si mandata. ff.
ad trebel. Dicitur etiā qd ex qualitate nomis
pp̃ij ostendit et arguit qualitas p̃sone. vt
ait glo. in rubrica. ff. veteris in fto iustitia/
nus. et glōsa in probemio sexti. vbi ex nomie
Bonifacij arguit qd erat bona facies. p̃pter h
etiam Accursius florentin⁹ glōsator eximius
multū gloriat de nomie suo in. d. l. facta. s. si
in danda. ff. ad tre. in verbo cōditio. dicens
se habere honestū et pulchrū nomen et qd voca/
tur Accursius. quia occurrit et succurrit con/
tra tenebras iuris ciuilis. Ex p̃pter beatis/
simā fgo Maria merito gloriari potest de
suo excellentissimo noie. Pro cui⁹ declara/
tione est sciendū. qd vt inq̃t beatus Tho. i. iij.
p̃te sum. q. xxvij. ar. ij. noia debēt p̃prietati/
bus rerū correspondere. vt patet in nomi/
nibz genez et speciez. iij. metaph. Ideo dicit
tur cōmuniter qd nomina debent esse rebz cō/
sona. xxj. dist. c. clerico. xij. q. j. c. clericus. xvj.
q. j. c. si cupis. xxiij. q. j. c. p̃udentia. de p̃ben.
et digni. c. cum fm̃ apostolū. et insti. de dona.
s. est et aliud. et in auten. de consu. s. sed si q̃s
et C. de epi. et de l. decernimus. et de offic. p̃e.
vr. l. j. et de defen. ciui. l. defensores. et ff. de
tutel. l. j. et in autē. de defen. ciui. in p̃inci. col.
ij. facit. c. penitentiā. el secundo. et tibi glōs. de
peni. dis. iij. et lex a nullo. C. de feri. et l. ita vul/
neratus. in p̃ncipio ff. ad legē aquil. qd hēc

Nomia
sunt rebz
consona

Exēplū

Sermo. I. De nominatiōe Marie

regula locū habet in nominibz q̄rūcūq; renū
multo magis fortiret effectū in nominibus a
deo impositis q̄ significat aliqd̄ gēitū donuz
tali noīato diuinit̄ datū sicut. Genes. xviij.
dixit de⁹ Abrahā. Vocaberis Abrahā. qz patrem
multaz gentiū p̄stitui te. An q̄ppe vocabat
Abrahā p̄ vnū a t̄m. et Matth. xvi. inquit
xp̄s Simoni. Tu es petrus: et sup̄ hāc petra
edificabo eccliam meā. Dixit quoq; angelus
Ioseph sponso ḡginis de noīe filiū dei Mar.
i. Vocabis nomē ei⁹ Iesum: ipe em̄ saluū fa
cier populū suū a peccis eoz. Iesus q̄ppe sal
uator interpretat. Quia ḡ nomē m̄ris xpi ip̄osi
tū est a deo: vt inq̄t Hiero. sup̄ Mattheū et
Amb. in s̄mone de natiuitate ḡginis. et Ber.
sup̄ 2° illius est. et Ansel. in li. de p̄ceptu ḡgi
nali. c. ij. et Bartho. de p̄s. in li. de ḡginis.
fructu. viij. ita q̄ dici poterat ḡgini nascenti
illud Isa. lxiij. Vocabit tibi nomē nouū qd̄
os dñi noīauit. et Isa. lxiij. A seculo nomen
tūū. Dixit q̄z illi de⁹ illud Isa. xlv. Ego vo
caui q̄z voco nomē tūū. Nomē etiā suū ex
pressit angel⁹ dū dixit illi Lu. i. Ne timeas
Maria. et. vñ poterat dicere ipe angel⁹ illd̄
Isa. xliij. Vocauit te noīe tuo qd̄ os dñi noīa
uit. P̄fecto nō est dubitādū maximaz esse
noīs ei⁹ excellētiā et p̄prietatē: qz emanauit
ab illo q̄ opus imp̄fectois nō nouit. c. maio
res. ver. licet adhuc. extra de baptis. Item qz
nomē d̄r excellēs et elegās qñ est verificabile
in quacūq; ei⁹ pre. vt dic̄ glo. in l. iuris gēitū
in p̄n. in glo. magna. ff. de pac. et glo. in rubri
ca. C. de rez p̄mutatōe. Nō imerito b̄rē ḡgis
nomen qd̄ in q̄libet littera verificabile est ac
multas tenorat p̄rogatiuas excellētiāz
dici d̄r. Un̄ ipsi ḡgini dicere possum⁹ illud
ps. viij. Admirabile est nomē tūū in vniūsa
terra. Ipsa quoq; dicere potest illud Mala
chie. i. Ab ortu solis vsq; ad occasū magnū
est nomē meum in gentibus et in omni loco
Nos ḡ de noīe ei⁹ dicam⁹ illud ps. lxxj. Sit
nomē ei⁹ b̄ndictū in secula. an̄ solē permaner
nomē ei⁹. s. in dei p̄destinatōe. Ipsi q̄z virgi
ni dicere possum⁹ illud Virgilij in. i. eneyd̄
Semp̄ honos nomēq; tūū laudēq; māebūt
De q̄ noīe m̄ris dei qd̄ vt refert euāgelista in
iobis p̄posit⁹ d̄r Maria. loq̄ volētes: qz diuī
sio animū icitat. mētē itelligēt p̄parat. et me
morā artificiose reformat. vt p̄bat. ff. de tolli
excep. l. j. in p̄n. vbi Albricius de rosatē. et in p̄
hemio insti. s. igitur post q̄nquaginta ānos
et ibi glo. et per Senecam in libro epistolarū
xvj. epla. j. que est. lxxix. quo ad totū libru
Ideo diuidendo hunc s̄monē tres p̄siderari

ones faciemus.

Prima appellabit appropariōis

Secunda figuratiōis

Tertia p̄o significatiōis

¶ Pars p̄ma h̄ s̄mōis q̄ d̄r appropariōis.

Beata dei m̄r appellat⁹ Maria: quia i
se habet p̄fectiōem et p̄prietatē qñ
qz lapidū p̄ciosoz q̄z noīa incipiunt
ab vna illaz q̄nq; s̄raz ex quibz nomē ḡgis
componit. Per M̄ aut tenorat q̄ ipsa dici
potest Margarita. que est lapis p̄ciosus.
pulcher: candidus et clarus. qui vt d̄r in li. de
p̄prietatibz rez habet virtutem absterfuiam
qz mēbra a sup̄fluis humoribz abstergit. et
tutem restrictiū. quia fluxum sanguinis et
ventris restringit. et virtutem cōfortatiuā
qz cor debile p̄fortat et fortificat: marie in pe
riculis. Beata em̄ s̄go Maria p̄grāz quā
nobis infundit habet p̄tutē absterfuiā inq̄n
tum abstergit peccā p̄terita: h̄z p̄tutē restricti
uā inq̄n animū restringit ne fluat ad pec
cata futura. h̄z q̄z p̄tutē p̄fortatiuā inq̄n
p̄fortat et fortificat cor p̄tra mala p̄sentia.
Ista nāq; tria a deo et ab ipsa petere debemus
Un̄ sup̄ illud Matth. xxvj. Orat. iij. eū
dez s̄monē dicēs. dic̄ glo. tribz vicibz orauit
vt nobis et a p̄teritis peccatis veniā: et a p̄
sentibz malis tutelā: et a futuris pericul⁹ cau
telam impetraret. Nō solū aut p̄ M̄. deno
tat q̄ b̄rē s̄go fuit margarita: s̄z etiā q̄ ip̄a p̄
ciosam generauit margaritā Un̄ sciēdum
est q̄ vt inq̄t Is̄. in li. ethimol. xvj. Marga
rita generat in cōculis marinis. et iō appella
tur margarita a mari. Terto ei tpe anni ipe
concule ad litt⁹ maris se trāsserūt et ibi se ape
riūt et rore celestē inter sua viscera recipiunt
ex cui⁹ coagulatōe margarita generat. Ista
codea sine cōcula fuit s̄go maria q̄ se aperu
it vt rore celestē reciperet. et margaritā. i. p̄m
ter sua viscera p̄cipet. nā se aperuit qñ ange
lico nūcio cōsensum p̄buit: vt sup̄ ea ros spūs
sancti descēderet ac illā fecūdaret cū dixit Lu
ce. j. Ecce ancilla dñi tē. Et tūc generata est
p̄ciōsa margarita. s. fili⁹ dei. De hac aut spūs
scti rozatōe et b̄rē ḡgis aptiōne p̄dictū fuerat
Isa. xlv. vbi d̄r. Rozate celi desuper et nubes
pluat iustū: apiat terra et germiet saluatores
D̄ igit⁹ deuoti xp̄iāi cū margarita n̄ sic mittē
da an̄ porcos. i. imūdos. c. nolite. x. q. iij. et c. i
mādat. xliij. di. et c. nōnulli. de peni. di. j. su
gite p̄cti imūdiā et p̄ innocētiā mundi
estote. sicut ille bonus negociator de q̄ inquit
saluator Matth. xij. dicens q̄ innocēta vna
p̄ciōsa margarita vendidit vniūsa q̄ habuit

Marg
garita

Nomen
elegans

Diuisio

et emit ea. **D**ebem⁹ gōia q̄ habem⁹ deo vende
re ut possim⁹ istā p̄ciosā margaritā nobis
emere. **V**endam⁹ itaq; corp⁹ nrm p̄ macerati
one; animā nostrā p̄ purificationē; et res mū
diales p̄ elemosynaz largitionē; et t̄paliū cō
tempnionē. **I**pa etenī margarita inq̄t **P**ro
uer. viij. Qui me inuenerit; inueniet vitā et
hauriet salutē a dño. **S**cda lra hui⁹ bñdi
cti nois **M**aria est **A**. et denotat q̄ ipa ē ada
mas; q̄ vt d̄r in p̄dicto libro de p̄prietatibus
rez d̄r gēma recōciliatiōis et amoris fin **D**ia
scor. qz inf alias p̄prietates habet fortitem re
cōciliatiū et ad amorē inductiū. **I**pa em̄ be
ata xgo recōciliatit humanū gen⁹ cum deo
et amicitia inf eos induxit. **U**n ipa inq̄t **E**
cl. xliij. Ego mater pulcre dilectōis rē.
Deb aut lapide p̄cioso q̄ adamas appellat;
et de alijs lapidib⁹ p̄ciosis tractat i. l. fi. s. spe
cies. ff. de publica. **T**ertia lra est **R**. p̄ quaz
denotat q̄ ipa est rubin⁹ siue carbūcul⁹ q̄ est
valde splēdid⁹; et h̄z fortē letificatiū vt d̄r
in li. de p̄prietatibus rez. **I**pa em̄ ḡriosa xgo
letos facit viuere deuotos suos. **U**n illi dice
re possum⁹ illud **E**cl. i. Exultabim⁹ et letabi
mur in te. vel p̄t dici fin quosdā doctores. q̄
p̄ **R**. denotat q̄ ipa generauit rubinū siue car
bunculum; q̄ nascit in viscerib⁹ saphiri ha
bitis splendorē et colorē celestē vt d̄r in p̄di
cto li. de p̄prie. rez. **I**te em̄ saphir⁹ figurat be
atā virginē cui⁹ viscerib⁹ opatione spūsseri
generat⁹ est rubin⁹. s. dñs nr̄ **I**esus xps. **S**
forte aliq; dicit q̄ ego in h̄ ope pono multa
q̄ aliq; scriptores in suis opib⁹ posuerūt. et q̄
facile est inuētis addere. vt inq̄t **P**hil. ij. ele
choz. **S**ui ḡrūdeo q̄ qz inq̄t **B**occi⁹ i. q. lib.
de disciplina scolarū miserrimi ingenij ē sp
inuentis vti et nunq; inueniendis. **I**deo i h̄
opusculo multa studui nō noua dicere. qz nī
hil dictum; qñ p̄us dictū. **N**ihil em̄ ē nouū
sub sole nec valet quisq; dicere hoc est recens
iam em̄ p̄cessit in seculis que fuerunt añ nos
sed p̄oz nō est memoria; vt inq̄t **S**alomon
Ecl. i. c. sed aliter q̄ a p̄decessorib⁹ dicta sūt
curam componere; seruās documētū **S**ene
ce ad **A**uillū li. vj. eplaz. eplā. vij. dicentis
apes debemus imitari q̄ vagātur et flores ad
mel faciendū idoneos carpūt. **D**einde quic
quid amulere disponūt ac p̄ fauos dirīgunt
Debem⁹ em̄ quecūq; ex diuersa lectione con
gessim⁹ separe. **D**einde adhibita ingenij no
stri cura et facultate in vnū sapore varia ista
libamina cōfundere. **H**ec ille. **P**reterea ad
obiectionē superi⁹ factā possem respondere
illud qd̄ ponit **B**elinadus in cronicis suis.

li. xxvj. dicens q̄ **V**irgilī⁹ cū ei obijceret ab
emul⁹ et inuidis q̄ alienos p̄sus suo opi inse
rebat. m̄dit magnaz esse virtū; clauē extorq̄
re de manu **V**erculis. **I**te ad p̄firmationē p̄
dictorū dico q̄ imitat⁹ sum dictū **P**hi. ij. me
tha. dicētis. q̄ nō solū tenemur agere gras il
lis quoz opionib⁹ aliq; cōcauerit; s; et his
q̄ adhuc sup̄ficiali⁹ enūciauerūt. **Q**d̄ decla
rans cōmētator dicit q̄ nō t̄m optet reddere ḡ
tias eis q̄ docuerunt nos veras opiones; vt
sunt illi q̄ pueniūt nobiscū in opionib⁹ s; et i
am illis cū q̄b⁹ nō puenim⁹. **I**sti em̄ cū h̄ qd̄
dixerūt exercitauerūt nostz intellectū. et fece
runt nos p̄q̄rere p̄ h̄ fortē ad cōphēdēduz
p̄tate. **E**t qd̄ dixit p̄h̄ i h̄. c. manifestuz est.
null⁹ em̄ p̄t p̄ se inuenire artes operatinas
aut p̄sideratinas i maiori p̄te. qz nō cōplēt
nisi p̄ inuamētū p̄oris ad seq̄ntē. **E**t nisi p̄oz
fuisset nō esset seq̄es. **D**ec cōmētator. **A**d p̄
positū aut nostz reuertēdo; dico q̄ p̄ quartā
virginē nois lram. s. **I**. denotat q̄ ipa est **J**a
spis. q̄ vt d̄r in li. xvij. de p̄prietatibus rerum
reddidit hoīem ipm̄ ferentē tutū sine timore.
Sic brā xgo fac nos securos ab oib⁹ mal⁹ et
p̄icul⁹. **I**o ille q̄ h̄z adiutorū brē xgis ei dice
re p̄ illd̄ ps. xxiij. **N**on timebo mala qm̄ tu
mecū es. **P**er q̄ntā p̄o lram. s. **A**. denotat q̄
ipa est alletor⁹; q̄ vt d̄r vbi. s. ad bonā fortū
nam habendā et p̄seq̄ndos honores p̄dest.
Sic brā xgo p̄tribuit nob̄ maxios honores
Un **B**erni⁹ qd̄ s̄mone inq̄t. **S**i **M**ariaz
diligētē inspicias; nihil est fort⁹; nihil splē
dorū; nihil gl̄ie qd̄ ex ipa nō resp̄ldeat **N**ō
solū aut hoz q̄nq; lapidū p̄ciosorū; s; etiā oī
um aliorū i se p̄tinet fortē. **I**pi em̄ dicit p̄t il
lud **E**zech. xxvij. **V**is lapis p̄ciosus operi
mentū tuū. **T**opazi⁹. iaspis. crisolitus. onix
berillus. saphir⁹. carbūcul⁹ et smaragd⁹. tras
sumptiue i. c. p̄ncipiū. s. ois peni. di. ij. **S**c
endū q̄z q̄ brā xgo cōparat lapidib⁹ p̄ciosis
nō aut lapidib⁹ simplicib⁹. qz appellatiōe la
pidum nō cōphēdit margarita seu lapidel
p̄ciosi fm̄ **B**ar. in. l. fi. s. species. ff. de publi.
et faciet lex. et si nō sunt. s. pueniam⁹. ff. de au
ro et argē. lega.

Pars secūda huius sermonis que dicit
figurationis.

Momen brē xgis cōponit ex q̄nq; lit
teris. quia ipa est figurata p̄ quinq;
dñas veteris testamēti; quaz nomi
na incipiūt ab aliqua litteraz hui⁹ nominis
Per **M**. denotat q̄ figurata fuit p̄ **M**ichol
que fuit vxor **D**avid regis et prophete. et itā
tū placuit **D**avid q̄ cum diu fuisset extra re

Jaspis

D

Michol

Sermo. I. De nominatiōe Marie

gnus israel. noluit cōiūgere amicitia cū **Ab-**
ner pncipe militie ppli israel: nisi pri⁹ sibi p/
sentasset eā: vt dicit. ij. **Re. iij.** Sic beatavir
go intātū placuit altissimo q⁹ fili⁹ dei p sub/
tractionē grē existēs extra regnū mūdi nolu
it illud ingredi p incarnationē: nec amicitia
coniūgere cum pmo hoīe z eius descēdētibz:
nisi pri⁹ ipa ego nasceret i mūdo. **Nichol**
em interpretat pietas: z ipa fuit pietate plenī
suma. **Per. A.** significat q⁹ fuit figurata per
Abigail **Abigail**: q⁹ etiā fuit vxor **Dauid**. **Ant** ei **Na-**
bal carmel⁹ vir ei⁹ esset rustic⁹ z male rōdiss⁹
nuncijs **Dauid**: pposuit **Dauid** ipm occide
re z oēs de domo ei⁹. **Arvi** intellexit h⁹ **Abi-**
gail obuiavit **Dauid** cū multis muneribus
et humilibz verbis ipm placauit: vt habet. j.
Reg. xrv. Sic beata ego cognoscēs dē esse
irātū z gen⁹ humanū obuiavit ei mult⁹ p⁹u
tibz ornata: et humilitate sua ipm placauit.
Rachel **Per. R.** denotat q⁹ ipa figurata fuit p **Rach**
el: que fuit vxor **Jacob**: z genuit **Ioseph**: qui
interpretat saluator vt habet **Gen. xxiij.** Sic be
ata ego genuit chistū saluatore mōdi. **Per**
Judith **Judith** denotat q⁹ ipa figurata fuit p **Judith**: que
xute castitatis occidit **Holoferne**: vt habet
Judith. xij. Sic brā ego merito sue humi
lis ggnitatis interfecit luciferz pncipē demo
nū pterēs ei⁹ pntem. **Per. A.** denotat q⁹ ipa
figurata fuit p **Abisach** sunamitez: que fuit
electa sup oēs filias israel tāqz pulchrior z de
lectabilior ad ministrādū z seruiendū regi **Da**
uid: vt habet. iij. **Re. j.** Sic brā ego fuit ele
cta sup oēs mulieres ad ministrādū regi cele
sti. vñ ipa inqt **Eccī. xxiij.** In habitatiōe san
cta corā ipō ministrāui. Sciebat em de⁹ ipam
futurā esse bonā ministrā. s. nō q⁹ rēte glām
ppriā: s. ei⁹ cui ministraret. sic faciūt boni mi
nistri. c. si fuerit. de pse. di. iij. Ipa aut virgo
fuit mīstra respectu filij dei: cui sedule mīstra
uit. vñ **Aug.** in sermone de assumptiōe inqt
Maria siquidē z opis exhibitōe z fidei ve
ritate ministrā xpi fuisse itelligit oīs q⁹ sane
sapit. Ope certe ministrāuit q⁹ hūc i vtero ges
sit: partūqz psum aluit z fouit ac i psepio
reclinauit: i egyptū qz fugiens abscondit: et
oēm ei⁹ infantia psecuta est p matris affectu
ita vt vsqz ad crucē i qua iā vix pfectū vidit
eum pendēte: ab ei⁹ nō recessit cōsecratu. hec
ille. **De hoc etiā inqt Bern.** in quodā ser
mone. **Dia** opa miscōie erga filiū beata ego
ministrāuit. nā ipm virginea carne vestiuit:
eū lacte de celo ministrato potauit z pauit. ipm
nouē mensibz in suo vtero hospitata fuit: eū
qz infantia infirmū non solū vīstauit: sed

etiā oia officia hūilitat⁹ illi exhibuit. **Ab** ipō
in crucis carcere ligato nō recessit. eius qz
sepulture interesse voluit. **Dicit** quoqz beata
ego maria mīstra dei respectu nri. z ideo ho
norāda est a nobis respectu ei⁹ q⁹ illā fecit mī
strā: cuius est mīstra. c. baptizmus. de pse.
di. iij. **Administratoz** em bene administrans
habet loco dñi. l. q⁹ fundū. s. si tuoz. ff. p em
pro. **Sciēdū** g est q⁹ de⁹ ipi mīstre sue cōmī
lit officiū ministrādū z dispēlandi oēs elemosy
nas z grās qz de celo in terrā ad nos mittit
vñ **Bern.** inqt i quodā ser. Quia tu dign⁹
nō eras cui daret filius: datus est marit⁹: vt
per eā accipias quicqd habes. **Incantū** em
eam deus dilexit vt nihil nos habere volue
rit qd p man⁹ eius nō trāsiret. Ipa aut non
est auara s. liberalis z larga. vñ **Prover. vl**
ti. d. de illa. **Manū** suā aperuit inopi: z pal
mas suas extendit ad paupes: deditqz predā
domesticis suis: z cibaria ancillis suis. Ipa
em habet administratiōe plenā z liberā q⁹ idē
importat fm **Bar. in. lānter** lūnoz. ff. de ad
mi. tu. **Et** ideo sciēs q⁹ administratoz negligēs
punit⁹ iuxta no. p glo. z **Bar. in. l. mācipia**.
C. de seruis fu. sollicitē circa nos officium sue
plenarie administratiōis exercet. **Non** solū
autē fecit eā de⁹ elemosynariā suā: p quā nob
paupibz z esuriētibz dedit panē illū celestē q⁹
de seipo inqt **Iob. vj.** Ego sum panis viuus
qui de celo descēdi. s. etiā fecit ipam cellariā
suā. **Habet** em de⁹ cellā vinariā. i. spū sancti
abundantiā: in quā introduxit beatā eginez
z fecit eā suā dispēlatricē. vñ ipa ait **Aan. ij.**
Introduxit me rex in cellā vinariā. **De** ista
aut cella ppinat hec sancta mīstra vinū dul
cissimū illis qui sunt i viā ad aliquale sarte
tate: illis q⁹ sunt in patria ad plenā ebrie
tate. **Ideo** ipa inqt eis illd cōmune puerbiū
Bibite leti dum vina fluūt. z illud **Aan. v.**
Bibite amici: z inebriamī charissimi. **Sci**
q⁹ sunt in viā sunt amici sui: s. illi q⁹ sunt i pa
tria sunt charissimi. **Amici** g bibūt: sed cha
rissimi inebriant⁹. qz scis q⁹ i mūdo sunt dat
gram spū sancti ad iustificatiōe: illis vero qui
sunt in celo dat ad pfectā fructiōe. **De** qb⁹
inqt ps. **Inebriabunt** ab vbertate dom⁹ tue
z torrete voluptat⁹ tue potabis eos. **Vel** p
dici q⁹ dei amici sunt angeli q⁹ sunt sibi itimo
amore pūcti. **Sancti** q⁹ sunt i patria sunt
deo chari: qz etiā illi sunt ei p amore pūcti si
cut ageli: z sunt chariores: qz nature pformi
tate ppinq. z sunt charissimi: qz charissimo
pcio sunt empti. **Quibz** inqt apls. j. **Choz.**
vj. c. **Empti** em estis pcio magno: glorifica

S

Maria
cellaria

te et portate deū in corpe vestro. Angeli ergo qui sunt amici bibunt: quia ex visione diuinitatis suas delectationes hauriunt. Voies quoque qui sunt charissimi ebrii sunt. nam bibunt quando suas delectationes hauriunt ex visione diuinitatis: et rebibunt quoniam delectationes suas hauriunt ex visione humanitatis. Ebrietas enim non causatur ex vno haustu: sed ex frequenti actu bibendi. quoniam igitur sancti bibunt et rebibunt: ideo ex continue plantatione diuinitatis et humanitatis christi ebrii dicuntur. beata igitur maria despicitibus amorē mundi: et sitientibus ac desiderantibus amorē dei dat poculum. id est vinum spiritus sancti: quod generat eternam locum ditatem: iuxta illud psalmi. quod notat glo. in. l. j. ff. de pi. et co. rei ven. l. Vinum letificat cor hominis. Ite generat mundiciā et puritatē. vñ Zacharie. ix. dz. Germinas figies: generat quod per amaritudinē. Ite An. viij. inquit ipsa virgo. Dabo tibi poculum ex mirra cōditū. Expellit quod curas et afflictiones. Vñ de isto vino possumus moraliter exponere illud Tibulli poetę dicens. Sepe ego retavi curas expellere vino. et illud Quidam. j. de arte amandi. Aura fugit multo diluiturque mero. et illud Oracii in odis li. j. Nunc vino pellite curas. Istud autem vinum spiritus sancti hec diuina cellaria abundanter et copiose ppinat et effundit. Ite ipsi dicunt An. v. Umbilicus tuus sicut crater tornatilis nunquam indiget poculis. Ipa enim est crater tornatilis inquit circūcirca se vadit vt inueniat cui infundat. Quod enim aduersari noster dicitur bolus tanquam leo rugiens circūit querens quem deuoret. j. Per. v. et c. nulli. iij. q. j. id ipa se circūit querens quem saluet more bonorum medicorum: quod circūeunt ciuitatē curando egros. ex quibus appellantur circūitores. id est diuini. s. grammatice. cum ibi no. ff. de excu. tu. Ite est nunquam indiget poculis. quoniam nunquam euacuat sed se plena inuenit. Ista autem cellaria eodem cibo nos pascit quod et se: et eodem potu nos reficit quod et seipam. vñ ipa inquit de suo cibo et potu An. v. Comedi fauū cum melle meo: et bibi vinum meum cum lacte meo. Tunc enim fauū cum melle comedit quoniam christus in suo utero gestauit: in quo fuit cera carnis et mel diuinitatis. Tunc etiam vinum cum lacte bibit quoniam spiritus sanctus eius animam impleuit vino celestis gratie: et eius carnem perfudit lacte figuratiue pudicitie. Et eodem modo ipa nos pascit fauo mellis quoniam facit nos delectari in christo i cera sue humanitatis: et in melle sue diuinitatis. Sicut potat nos vino et lacte quoniam dat nobis spirituale leticiā in merito et mundiciā in carne.

Pars tertia huius sermonis que dicitur significatiōis.

Sedum deuotos doctores nomen virginis componitur ex quinque litteris propter quinque beneficia que contulit mundo: que incipiunt ab vna ipaz littera. **P**er. **M**ei significat quod ipa est mediatrix nostra. id est inter nos et deū. Quia enim per media sedant discordie et lites dirimuntur. l. antiq. ff. si pars here. pe. Ite homines a deo discordantes debent beatam virginem mediatrix interponere vt pacē cum creatore suo possit reformare. Ipa namque nata est mundo vt per filium suum humanum genus reconciliaret deo. Ante enim quod homo maria esset in mundo tanta erat discordia inter deū et hominem propter peccatum primorum parentum quod nullus quicquam sanctus et iustus audebat accedere ad deū per gratiam impetranda. Sed oēs ex hac vita decedentes ad infernū descendebant: boni ad limbum: mali vero ad eternam penam infernalem. Beata autem homo sua mediatiōe nobis misericordia impetravit et gratiam atque gloriam: iuxta illud psalmi. xlvij. Suscepimur de misericordia tua in medio templi tui. id est beate virginis: quod multipliciter dicitur mediū siue mediatrix. vñ Bern. in quodam sermone inquit. Mediatrix est maria inter solem et lunam. id est christum et ecclesiam. Primo igitur mediatrix nostre saluationis: iuxta illud psalmi. Deus autem rex noster ante secula operatus est salutē in medio terre. Quod exponēs Bern. in ser. per hecostes inquit. Operatus est iesus salutē in medio terre id est in utero virginis marie: ad quam sicut ad mediū et sicut ad causam reus et ad negocium singulorum respiciunt et quod habitant in celo et quod habitant in terra et quod in inferno: et quod nos precesserunt nos quod non sumus et quod nos sequuntur: et nati natoque et quod nascuntur ab illis. Qui in celo sunt vt restaurent: qui sunt in inferno vt eripiant: qui nos precesserunt vt prophete fideles inueniant: qui sequuntur vt glorificent. Idcirco beatam te dicunt oēs generationes gentes dei: regina celi: domina mundi: quod generationibus cunctis vitā et gloriam genuisti. In te reperiunt angeli leticiā: iusti gratiā: peccatores veniā. In te oculi totius creature merito respiciunt: quoniam de te et in te benigna manus omnipotentis dei quos creauerat recreauit. **S**ecundo est mediatrix nostre coniunctionis et vnionis: quoniam nos disiectos et diuisos a deo illi coniungit et vnit. Et sic beata homo sapit vim copule: de cuius natura est coniungere et copulare diuersa. l. j. vbi notat. ff. de iusti. et in. l. re cōiuncti. ff. de le. iij. et ponit media iter diuersa: vt notat in rubrica. ff. de in. et fac. igno. vñ Bern. in sermone assumptionis dicit. Preciosum munus terra nostra direxit in celū: vt dando et accipiendo amicitiarum felici federe copularetur humana diuinitas.

Medi/
ci dicitur/
tur circū/
itores

Bermo. I. De nominatiōe Marie

et terrena celestibus. hec ille. Et q̄tū ad h̄ bea-
ta s̄go appellat sol. **A**n. vj. Sic em̄ sol sup̄
se h̄z tres planetas supiores: et infra se tres infe-
riores: et ip̄e in medio est constitutus. sic b̄tā s̄go
nō h̄z sup̄ senisi tres i trinitate p̄sonas. s̄z in-
fra se h̄z tres stat⁹ saluādoz. s̄. s̄gines: contri-
nētes et p̄iungēs. et ip̄a est i medio p̄stituta
p̄iungēs et vnīēs illos tres stat⁹ br̄ssime tri-
nitati. **T**ertio ē mediatrix n̄re iustificatio-
nis. Demones em̄ n̄ram iustificatiōē ip̄e/
diūt vel suis rēp̄sentatiōib⁹ nos iustitādo: v̄l
in bonis opib⁹ nos ipe diēdo: v̄l a finali p̄se-
ueratiā nos retrahendo. Sed virgo maria
oīa ista ipe diēta expellit: et iō n̄rā iustifica-
tiōē p̄ficiat. De demonib⁹ aut̄ inq̄t p̄s. loq̄ns
deo. Posuisti tenebras et facta est nox: in ip̄a
p̄rātib⁹ oēs bestie silue. Latuli leonū rugiē-
tes et c. Deī subdit meditatio s̄gis. **O**rtus
ē sol. i. s̄go maria. cui⁹ ort⁹ tria bona fecit. p̄-
mo em̄ expulit oēm tentatiōē demonū. et iō
subdit. et congregati sūt. s̄. leones. i. demones ad
fugiēdū: et in cubilib⁹ suis collocabunt. i. i in-
ferno abscondent. Secūdo hoīem reddidit ex-
peditū ad bonā opatiōē. iō subdit. **E**xibit hō
ad op⁹ suū. i. libere et expedite faciet opa me-
ritoria. **T**ertio dedit s̄tutē p̄seuerādi v̄sq; in
finē. et iō subdit. et ad opatiōē suā v̄sq; ad ve-
sp̄rā. **Q**uarto est mediatrix n̄re recōcilia-
tiōis. **P**et̄r em̄ efficit iūm̄ dei p̄pter pec-
catū carnalis p̄cupie v̄l supbie aut avaricie
Ista aut̄ dei mediatrix hos inimicos dei sepe
recōciliat dū eos ad p̄niam reuocat. **I**o vo-
cat luna. **A**n. vj. Luna em̄ imutat aerē: est
vicina terre et dñat sup̄ mare. sic et s̄go ma-
ria aerē imutat q̄n sup̄bos et elatos ad hūili-
tatē reuocat. Est vicina terre q̄z para est ana-
ris extinguerē avariciā cupiditatis terrene
Dñat sup̄ mare: q̄z extinguit et excicat aq̄s
carnalis p̄cupie. **A**q̄ em̄ maris est lucida s̄z
marina: sic et carnalis p̄cupia videt h̄ie iocun-
ditatē sed generat amaritudinē. vñ **Q**uidi⁹
in. ij. de arte amādī inq̄t. **Q**uō iuuat erigūz
pl⁹ est qd̄ ledit amātes. **P**reponatq̄z aio m̄l-
ta ferēda suo. Sed ad p̄positū n̄rū meli⁹ per
Salomonē puer. v. d̄z. **F**au⁹ distillās labia
meretricis: et n̄tid⁹ oleo guttur ei⁹. ecce aq̄
clara. sequit. nouissima aut̄ ei⁹ amara q̄si ab
sinthiū: ecce aq̄ amara. **P**rop̄ ista tria inq̄t
br̄tā s̄go **E**c̄c̄i. xxiij. p̄mo q̄ sup̄ mare ambu-
lat dū ait. **I**n fluctib⁹ maris ambulauit. sc̄do
q̄ colla sup̄boz calcāt d̄cēs. **E**t oīm excellen-
tiū et sublimiū colla p̄p̄a s̄tute calcauit. et ter-
tio q̄ ip̄a inferiores p̄tes terre penetrat d̄cēs.
Penetrabo inferiores p̄tes terre. **T**ūc em̄ su-

p̄a mare ābulat q̄n carnalē p̄cupiam i nob̄
sup̄peditat. tūc s̄go sup̄boz colla calcāt et do-
mat q̄n sup̄bos ad hūilitatē iclinat. tūc autē
inferiores p̄tes terre penetrat q̄n p̄fundatos i
amore terrenoz gr̄a sue mutatiōis ab oī ter-
rena cupiditate imutat. **Q**uinto est medi-
atrix n̄re intercessiōis. **I**pa em̄ p nob̄ q̄tidie
intercedit. iō **B**ern̄. in ser. de annūciatiōe ait
Si ad deū patrē vereris accedere: ad filiū fu-
ge: q̄z hūc tibi fratrē maria dedit. sed si forte
in ip̄o maiestatem vereris diuinā: ad mariā re-
curre i qua est hūanitas pura: et ip̄a exadie-
tur p̄ sua rueretia. **S**exto ip̄a ē mediatrix
cōicatiōis: q̄z cū adhuc eēt i m̄do cōicabat cū
sc̄tis q̄ erāt i via: et cū illis qui erāt i patria. et
q̄tū ad h̄ p̄t appellari firmamētū qd̄ ē i me-
dio aq̄z que sunt sup̄ celos et q̄ infra. **S**en. ij
vbi d̄z. **F**ecit de⁹ firmamētū i medio aq̄rū. i.
sc̄toz q̄ sunt in via et q̄ sunt i p̄tā. **I**pa em̄ tā
q̄ media cōicauit cū vtrifq;. **N**ā cū sup̄iori-
bus q̄ sunt in patria habuit oīmōdā s̄tutē
p̄fectionē: cū inferiorib⁹ s̄go q̄ sunt in h̄ mun-
do habuit merēdi cōditōē: cū sup̄iorib⁹ ha-
buit securitatē p̄salutē: cū inferiorib⁹ s̄go ha-
buit possibilitatē ad meritū. cū sup̄iorib⁹ ex-
ultatiōē: cū inferiorib⁹ s̄go cordis cōpassio-
nē. **S**ecūda s̄a nōis br̄tē s̄ginis est. **A**. per
quā significat q̄ ip̄a est auxiliatrix nostra. iō
Aug⁹. in quodā ser. inq̄t. **D**ñā n̄rā auxilia-
trix n̄rā tuo filio nos recōcilia: tuo nato nos
recōmēda: tuo filio nos representa. fac b̄ndi-
ctā p̄ gr̄az quā iueniūti: p̄ p̄rogatiuā quā me-
ruisti: p̄ m̄lcoīam quā p̄p̄isti: velicut te me-
diare fili⁹ tu⁹ dignat⁹ est p̄iceps fieri iūmi-
tar⁹ et miserie n̄re. sic q̄z te intercedere p̄cipēs
nos faciat gl̄ie et b̄titudinis sue. hec ille. **B**e-
ata igit̄ s̄go fuit adiutrix siue auxiliatrix n̄re
redēptiōis: et auxiliatrix n̄re iustificatiōis.
p̄mo em̄ fuit auxiliatrix n̄re redēptiōis q̄tū
ad q̄tuor genera causaz de q̄bo tractat p̄hs
in. ij. p̄hs. p̄mo q̄tū ad cām efficiēte: q̄z illuz
genuit q̄ n̄ram salutē opatus fuit. **D**icūt em̄
iuriste q̄ idē iudicat de eo q̄ est causa alicui⁹
act⁹: sicut de ip̄o actu. i. qd̄ seruū. ff. de condi-
cau. da. et l. q̄ occidit. s̄. in hac. ff. ad. l. aq̄i.
an̄penul. s̄. si cōseruū. ff. vi. bono. rap. l. si ser-
uus fuū. s̄. insulā. ff. si seruū. ven. et l. videā-
mus. s̄. si. ff. loca. **S**ecūdo q̄tū ad cām mate-
rialē: q̄z de suis viscerib⁹ n̄re redēptiōis mate-
riā m̄strauit. **N**ā par⁹ d̄z ec̄ portio viscerū
ip̄i m̄lietis. l. ij. s̄. ex hoc. ff. de v̄c. inspi. idē
aut̄ d̄z mater xp̄i: q̄z materiā m̄strauit in ge-
neratiōe ei⁹. s̄m **I**sid. ix. et b̄mo. et **A**rchid̄
c. inuenta. xxvij. q. ij. tertio q̄tū ad cām for-

Media
trix inter-
cessiōis

Maria
auxilia-
trix

Media
trix recō-
ciliatiōis

Ad
uat effi
caciter

malē: qz p suā sanctā huerlationē nobis exte/
plū bene vinedi p̄buit. quarto q̄stū ad cāz fi/
nalē: qz ad b̄titudinē p̄leq̄ndā nob a deo da/
ta fuit. vñ d̄r Apoē. xij. q̄ in capite ei⁹ est co/
rona duodeci stellarū: qz oēs sc̄i p ipam sūt
coronati. **S**ecūdo ipa ē auxiliatrix n̄re iusti/
ficatiōis. Circa cui⁹ adiutorii tria sūt vidē/
da. s. q̄ efficacit adiunat: q̄liter: 2 p̄p̄ q̄ nos
adiunat. **P**rio q̄ efficacit adiunat. multi em̄
sunt q̄ aduāt s̄z nō efficacit: aut qz non p̄nt
aut qz nesciūt aut qz nolūt: 2 istorū vanū est
auxiliū: qz nō dicit factū nisi efficacit dūret.
l. si alia. ff. de sola. 2 alibi d̄r q̄ s̄ba debet intel/
ligi cū effectu. l. j. ff. ne q̄s eu q̄ in ius vo. nō
ie. Ipa aut̄ habet adiunandi posse: qz est m̄
oip̄otētie. **E**ccl̄. xxiij. In hierl̄m p̄as mea.
habet adiunandi posse: qz est mater sapientie
Prouerb. xxiij. Sapies mulier edificat do/
mū suā. habet adiunandi velle: qz est m̄ mise/
ricordie. **I**do d̄r **E**ccl̄. xxiij. Mater pulcre
dilectōis 2 timorē 2 agnitōis 2 sc̄e spei. **I**p̄
sa em̄ est t̄te potētie q̄ demonibz est ad terro/
rē. iō dicit mat̄ timorē. **E**st t̄te sapie q̄ errā/
tibz est ad directionē. iō dicit mater agnitio/
nis. **E**st t̄te misericōdie q̄ desipantibz ē ad spem
ideo d̄r m̄ sc̄e spei. **I**te qz auxiliū b̄re s̄ginis
est necessariū frigidis 2 tepidis: ideo qz eos
ad dei amorē inflamat. d̄r mater pulchre di/
lectōis. 2 qz est necessariū p̄sumptuosus: iō
qz eos suo timore humiliat: d̄r m̄ timoris. 2
qz est necessariū ignaris: iō qz sua sapia eos
illustrat. d̄r mater agnitōis. 2 qz est necessa/
riū pusillanimitis: iō qz eos ad spem venie re/
ducit: d̄r mater sancte spei. **S**ecūdo vidē/
dū est q̄liter adiunat. Ipa q̄dē adiunat ho/
minē in om̄i statu. s. in vita: in morte: 2 post
mortē. vñ canit eccl̄ia. **M**aria mater gratie
mater misericōdie. **A**diunat em̄ in vita ta. 2
bonos q̄ malos. bonos. s. i gr̄a cōseruādo: iō
dicit **M**aria m̄ gratie. malos s̄o ad mise/
ricordiā dei p̄ p̄niam reducēdo. iō d̄r m̄ mise/
ricordie. **A**diunat etiā in morte ab oibz insi/
dijs diaboli p̄gēdo. iō subdit. **T**u nos ab
hoste p̄tege. **A**diunat post mortē anias. s. in
suis manibz suscipiēdo: 2 eas ad celū dedū/
cēdo. iō subdit. 2 hora mortē suscipe. **L**ibera/
ti aut̄ ab ipa regrantant ei dicētes illd̄ **E**ccl̄.
lj. vbi q̄libet eoz ait. **L**iberasti me s̄m multi/
tudine misericōdie tue a rugieribz p̄pat̄ ad escā
2c. **T**ertio vidēdū est p̄pter que adiunat
Circa qd̄ notādū est q̄ plura sunt p̄pter q̄
nos adiunare tenet. **E**t p̄mo p̄pter abundā/
tiē sue cumulū. **S**i q̄s em̄ diues fuerit 2 vi/
derit fratrē suū necessitatē h̄ere: 2 clausit ab

Qualit̄
adiunat

eo viscera misericōdie: nō est in eo charitas dei. j.
Joh. iij. **Q**uāto etiā aliq̄s est d̄tior r̄to ab/
undatius debet bona sua indigētibz cōicare.
iuxta illud **T**obie. iij. **S**i multū tibi fuerit
abundāter tribue 2c. **S**3 b̄re s̄gini d̄r **P**ro/
uerb. vlt. **M**ulte filie congregauerūt sibi di/
uitias: tu s̄o sup̄gressa es vniūsas. **E**rgo no/
bis indigētibz paup̄culis 2 famelicis tenet de
suis abundātijs subuenire. vñ illi dicere pos/
sum⁹. **P**alce fame morientē: si nō pauer⁹ oc/
cidisti. c. palce. lxxvj. di. **N**ecare em̄ d̄r q̄ ali/
mēta denegat. l. necare. ff. de libe. ag. **E**t illud
qd̄ ait **A**mb. in. c. sicut h̄i. xlvij. di. **N**ō mi/
noris est criminis q̄ h̄nti tollere cū possis et
abundās sis indigētibz denegare 2c. **S**ecū/
do nos adiunare tenet p̄pter debitū. **I**pa enīz
hoibz multū tenet: qz p̄pter eos h̄z q̄d h̄z qz
vt ipos redimeret 2 plene b̄rificaret xp̄us de
ca incarnat⁹ est. **E**t iō sum⁹ i casu quē ponit
glo. in. l. metū. la. ij. s. s̄z licz. in s̄bo ope mee
ff. qd̄ me. cau. di. **E**quū est vt si habes bonū
p̄pter me: 2 ego habē p̄pter te. **N**os igit̄ illi
tenemur: qz p ipam sum⁹ recōciliati. ipa s̄o
nob tenet: qz p̄pter nos est effecta m̄ dei. 2 per
h̄ns obligatio est ad antidota vt b̄nfacienti
b̄nfaciam⁹. l. aq̄lius regul⁹. ff. de dona. 2. l. s̄z
2 si lege. s. cōsuluit. vbi gl. ff. de pe. her. 2 ē ob/
ligatio naturalis: vt inq̄t glo. in. l. ex hoc iur/
re. ff. de iusti. 2 iu. **E**t nos illi tenemur sicut li/
bert⁹ exēpt⁹ a s̄uitute tenet patrono naturali/
ter exhibere opas. l. si nō s̄ortē. ff. libert⁹. ff. de
cōdi. inde. **E**t h̄ac rōnē tangit **A**ug⁹ in q̄dā
s̄mone di. **M**aria multū gaudeo: multūz
audeo: multūz gaudiū: mltaqz mihi auda/
cia est. **M**ira loquar: s̄z sic s̄o est. **N**os ei ti/
bi teqz nobis mira vicissitudo cōfederat. vt
s̄z p nob habeas id esse qd̄ es: nos s̄o p te id
esse qd̄ sum⁹. **S**i em̄ nlla p̄cessisset n̄ra tran/
gressio nō ēet secuta n̄ra redēptio. 2 si necessa/
riū nō ēset redimi p̄tōrē nō ēset necessariū
parere redēptōrē. **U**t qd̄ em̄ fieres m̄ salu/
toris si nulla ēset indigētia salut⁹. **T**ertio
nos adiunare tenet p̄pter cōmissum officiū
Electi em̄ ad officiū tenent illud petētibz im/
partiri. l. p̄uidēdū. s. j. C. de postu. **S**icut i/
lli d̄r in p̄oribz. l. iij. s. **B**editū. ff. de dāno.
insec. imo etiā si nō p̄rat tenent defendere. l.
si non defendat. ff. de penis. **S**ed quod mai⁹
est etiā in casu quo oppressus ēset cōtētus
sponte penā pati adhuc debet defendi. l. nō
tm. ff. de appel. **E**t hoc ex quadā naturali pi/
etate puenit: vt ibi in textu 2 i glo. **P**ossum⁹
aut̄ beatā s̄ginē appellare auxiliū ordinariū
quo militatē cessat extraordinariū. s. aliorū

Sermo. I. De nominatiōe Marie

setōz. **F**acit ad hoc. l. i. cause. la. ij. ff. de mīo.
Et ideo omīs dñr in necitatibz suis ad eā re/
currere tanqz ad matrē. qz sicut mī subuenit
necessitatibz filiū z eū alere tenet z educare si
indiget. l. si qz. §. patres. ff. de libe. agno. z. l.
ius naturale. ff. de iusti. z iu. ita ipa cui cōmi/
sit de officiū maternū erga nos tenet nobis
succurrere. vñ illi dicere debem⁹ illud qd ca/
nit ecclia dī. **M**ōstra te eē matrē zc. **N**emo
g se reputet pauprē nec in miseria pmaneat
cum sit amīc⁹ z fili⁹ dñe tam diuitis z potē/
tis: sed cōfideret ad postulandū ipi⁹ adiuto/
riū pergat. **D**e em de ea pfidēs oēs grās fa/
ciendas sibi cōmisit. z ipa officiū suū dilige/
ter facit: zabūdāter grās distribuit: sciens q
maledict⁹ dī dispēlator auar⁹ cui⁹ dñs ē lar/
gus. **I**te oībz succurrit: nā adiunat tribu/
latos dās eis paitētiā. de q. **P**rouerb. vlt. dī.
Cōfidit i ea cor viri sui. z lequit. de nocte sur/
rexit vt. s. tribularis subueiat. **A**diunat etiā
tentatos dans eis victoriā. vñ subdit ibidē
Dedit predā domesticis suis. **A**diunat qz
in dei amore famelicos dādo eis refectionēz
iternā. ideo subdit. z cibaria acillis suis. **E**t
qz bōbz colligit qz brā pgo habet qdā famu/
los z ancillas. z isti sunt boni laici q pcepta
dei custodiūt. qz dat cibaria: qz cibo diuine
grē eos pascit. **H**abet etiā qdā domesticos z
isti sūt boni religiosi z viri pfecti z brē pginis
deuotissimi q i castitate viuūt: z isti domesti/
cis suis dat pdā: tū qz magnis diuitijs spūa
lib⁹ eos dīcat: tū qz de hostibz suis victoriā
eis pstat: tū qz mūdū carnē z diabolu i pdā
eis donat. **D**e talibz qz domesticis b rē pgiā
subdit in pdicto. c. **O**mnes domestici eius ve/
stiri sunt duplicibz. qz aīas eoz vestit multi/
plici pte: z corpa cadore inoētē. **Q**uar/
to ipa bñdīctā pgo nos adiunat ppe suū ani/
mū viscerosum. qz em fuit de regali stirpe p/
genita: ideo fuit pietatis opibz dedita. **N**ā
iquit **Q**uid. ij. de ponto. **R**egia crede mihi
res ē succurrere lapsis. **C**ōueniēs hoī est ho/
minē seruare volupras. **N**ō cessat g nos ad
iuuare hec regina pietate z amore castitatis
plena: nec nās misias fastidio hz. qz vt ait
Sualther⁹ i alexādrīade. **E**l⁹ amor misēz
nūqz fastidit amīcū. **N**ō sō sit pietate plena
manifestū est. nā diuina pietas nouē mēibz i
ei⁹ vtero hitauit: z iō ipam totā pietate i ple/
uit. vñ **B**ern. in quodā ser. in q. **Q**uid mi/
rū si pietatē exhibet viscera pietatis? **N**ōne
q pomū i manu sua tenuerit dimidia diere
liq diei pre pomi suabit odorē? **Q**uātū g vi/
scera illa pte pietatē affecit: in qbz nouē mēi

bz diuina pietas requirit. nā z an mētē qvē
trē repleuit: z cū ex vtero pcessit ab ei⁹ aimo
nō recessit. hecille. **M**ores em a cōiūcto for/
mant. z iō dī. **S**i cū bono bon⁹ eris. l. ediles
§. qd g. vbi glo. ff. de edil. edic. z. §. cogitādū
in fi. in aut. de mona. coll. j. **Q**uito nos ad
iuuare tenet ppter diuine liberalitatē impēfuz
illi bñficiū. **S**i em de iratū illi fuit liberalis
nō dī nob ipa eē auara: sed de plenitudine no/
bis effundere quā accepit. d qua ipa inquit
Eccī. xxiij. **I**n plenitudine scōz detētio mea
Et suare dī illd apli **P**etri sue. j. canōice. c.
tiij. **S**i accepist⁹ grām i alterut⁹ illā admi/
nistrātes sic boni dispēlatores multiformis
grē dei. **S**ile nāqz etiā facit impator in. l. qz
grās. post pñ. C. de of. psec. pre. af. vbi deside/
rat impartiri subdit⁹ de illa mīscōdīa quā si/
bi fecit de. **I**n figurā aut q beata pgo liben/
ter effundit z cōicat grās qz accepit legif. iij.
Re. j. q. **B**erfabe filio suo **S**alomō regnū
suis pabz ipetrant. **B**erfabe interpretatur
pute⁹ satietat⁹. **P**uteus aut noster. i. anim⁹:
aut est sic⁹ aut lemplen⁹. pute⁹ sō brē pgi/
nis fuit plen⁹ z supplen⁹. **I**ō de sua plenitu/
die nob dī effundere z nob filijs suis tanqz
bona mī celeste regnū suis pabz impetrare
Possūm⁹ qz aliā rōnē assignare: q dī inuē/
tiōis. **I**pa em grāz dei quā humanū genus
amiserat inuenit. **U**n illi dictū fuit **L**uc. j.
Inuenisti grām apd deū. z iō tenet illā nob
restituere. qz dī in. c. si qd iuenisti. xiiij. q. v.
Si qd iuenisti z nō reddidisti: rapuisti. et i
c. multi. eadē. q. z cā scriptū est. **M**ulti sine
pectō esse putāt si alienū qd inuenerint tene/
ant: z dicūt. de mīhi dedit. cui habeo redde/
re: **D**iscāt h pcrī sile esse rapine si qz inēta
nō reddīt. z ad idē facit. l. falsus. §. q alienū
ff. de fur. vbi **B**ar. dicit q iueniēs alienū fal/
conē tenet illū portare i ppatulo z nō sō mā/
tello: als reputabit fur. **E**t ideo brā pgo nō
debet grām quā inuenit occultā tenere sō nob
ppalare z reddere. vñ **A**lex. de ales sup **A**u.
in q. i. p. **G**ram quā pdidim⁹ iuenisti nō ti/
bi soli rennēdā: sō nobis istituēdā. **T**ertia
littera sui nois est. **R**p quā significat q ipa
est restauratrix z reparatrix ac recōciliatrix
nostra: q ita repauit genus humanū vt nūc
sit fortius qz ellz ante: qz lapsa repata cōiter
sunt fortiora. c. fidelior. l. dī. z de peni. dī. iij.
c. rez. **R**epari aut dī qd est totalit⁹ depdituz
vel diminituz: vt in aut. de man. pñ. in pñ.
col. iij. **D**e h aut bñficio a mīe dei recepto lo/
quēs **A**ug. in sermone de natiuitate pginis
in q. **M**ater generis nī penā intulit mō

S

Inūcta
reddere.

Maria
restaura
trix

genitrix dñi nostri salutē attulit mundo. an-
ctrix peti. **E**ua: auctrix meriti. **M**aria. **E**ua
occidēdo obfuit. **M**aria uiuificādo profuit
pculit illa: sanauit ista. hec ille. **B**ern. i. q.
dam ser. ait. **H**ec est beata illa maria que to-
rius orbis repationē et liberationē obrinuit
salutēq; hoim ipetrauit. cui dictū est. **N**e ti-
meas maria: iuenisti em grām quā qrebas.

Quarta lra nois ei est **I**. p. quā significat
q ipa est illuatrix nra. fm em **P**iero. maria
iterprat illuaria vl illuatrix. fuit em pmo
ipa illuaria. vn de ipa dici potest illd **I**saie
xviij. **S**icut lux meridiana clara est. et illud
ij. **R**eg. xxiij. **L**ux aurore oriente sole mane
absq; nubib; rutilat. **D**abuit g intellectū ma-
gis eleuati et illuati q; aliq vnq; habuerit
pura creatura. sup **N**erone q; habuit peritiā
oiz artū liberaliū et mechanicaz. sup **A**risto-
tilē q; oim elemētoz ac naturalū rez noticiā
habuit. **Q**uapropt regula i natura nūcupa-
tur. vn cōmētatoz auerrois sup. iij. de aia: de
ipō inq. **C**redidit q; iste homo fuit regula i na-
tura: quē natura inuenit ad demonstrā dā vl
timā pfectionē i scā totū nature. hec ille. **I**re
illuaria fuit sup **P**latonē: q; subarū sepa-
rum cognitionē habuit. **S**up **P**tolomeū re-
gem egypti: q; astroz oim noticiā acqsiuit.
Sup **M**oyse: q; creaturaz nouit originē.
quā **A**rest. ignorauit. v. voluit theologi in. ij.
di. j. viditq; xū facie ad facie. vt dicit **N**ume-
ri. xij. **S**up **S**tephanū q; vidit celos aptos
Act. viij. sup **P**aulū: q; rapit fuit vsq; ad ter-
tiū celū et audiuit archana q; nō licet hoī loq.
ij. ad **A**hoē. xij. sup **D**avid: q; fuit fm theolo-
gos in. j. sen. di. ij. eximi pphaz: eo q; alio-
ra pphetauit. sup **I**ohē baptistā: q; fuit pl^o
q; ppha: vt ait saluator **M**atth. xj. sup **I**o-
hannē euangelistā. de quo **A**ugul. inq. **S**i
paulo altius intonasset totus mūdus eū ca-
pere non potuisset: qñ dixit **I**n pncipio erat
vbu. **E**t breuiter concludēdo fgo bndicta ha-
buit oim sciam atq; cognitionē quā vnq; ali-
quis hoim habuerit vl habeat. **D**abuit em
tātā cognitionē creatori: vt i ipa cognitiōe oia
alia cognosceret: vt verificaret in illa illd ps
In lumine tuo videm⁹ lumē. **A**it em **S**reg.
in. iij. dial. **Q**uid est quod nesciat ille q; scit
scientē oia. **F**acit ad hoc dictū **A**rist. in. iij. de
aia: in pn. vbi ait: q; potētia sensibilis perce-
pto obiecto excellēti ipedit. postea i actu suo
circa obiectū minimū: vt piz de his q; postq;
viderūt solē nō pnt videre mima. **P**otentia
aut intellectualis est ecōtrario: nā postq; irelle-
xit sublimia facili⁹ intelligit ifuma. **E**t iō brā

Aristo.
regula
nature

fgo que ad tātā cognitōz dei fuit sublimata
q; a nullo intellectu creato cōprehēdi pnt: nō so-
lū excessit i lumē intellect⁹ oēs hoies: sed etiā
fm aliq; vt refert. **S**. **B**ernardin⁹ in q; drage-
simali de euāgelio eterno i ser. secūde ferie p^o
dñicā oliuaz. dū erat in vtrē mris fuit i ma-
iori et sublimiori statu cōtēplatiōis q; vnq;
aliq; pura creatura fuerit i etate pfecta. et licz
in vtero sicut et ceteri cōiter dormiret: attū som-
nus q; sepelit i nob liberi arbitrij vsum n fuit
i ipa. vn dicere poterat illd **L**an. v. **E**go dor-
mio et cor meū vigilat. **S**an cōtēplatiōe. **N**ec
mirādū si h; an debita etate habuit. nā beat⁹
Nicola⁹ in infantia lactās. ij. iij. et. vj. feria
lac sumere nolebat. scitū sō **B**ndict⁹ in pu-
ericia cepit miraculis choriscare. **I**ohes q; z
baptista: vt inq; **A**mb. sup **A**u. **R**ecognouit
xpm in vtero mris. nō natura s; grā: q; etiā i
etate qnq; annoz fugit mūdū et irauit deser-
tū. **S**i igit isti habuerūt vsum rōis an debi-
tā etate: q; est cōiter septē ānoz: vt h; i. c. j. de
velic. pu. et p. doc. i. c. ois. de peni. et re. et in. c. in-
uenis. de spon. multo mag; de brā fge alio-
ri et excellēiori mō ista credēda sunt: p illam
sciam **B**ern. i. epla ad lugdunē. **Q**uā alij
licz paucissimis ē cōcessū et. **S**cdō ipa est il-
luatrix nra: q; in fide et in oī pte illuāt
et iō nomē maria qd significat idē qd illumi-
natix nra cū sit nomē amicicie et bnficētie de-
bet vnūquēq; ad illi⁹ amozes attrahere. **S**i
em vt ait **Q**uid. i. li. de pōro. nomē amicicie
barbara corda mouet: qñ d; corda nra at-
trahere hoc nomē amicabile illuatrix nre
fginis gl'ose. **D**e ipa em dici pnt illd **A**u. ij.
Aumē ad reuelationē gētiū et gl'iam plebis
tue isrl. **A**ui nascēti dixit deus illd **I**sa. xlix.
Dedi te in lucē gētiū: vt sis sal⁹ mea vsq; ad
extremū terre. **I**ō ipa inq; **E**ccl. xxiij. **I**llu-
miabo oēs sperātes i dño. **Q**uarta lra nois
brē fginis est **A**. p. quā significat q ipa ē ad-
uocata nra. qñ aut hō hns aliquā cām h; sa-
piētē et bonū aduocatū: pnt sperare q; de sua cā
victoriā reportabit: et psequēter cito ius suū
obrinebit: vt inuit ter. in. l. puidēdā. in pn.
C. de post. **D**anc g dignissimā aduocatā hns
tes letari debem⁹ et exultare. q; ipa causas no-
stras corā deo assumēs ipas sapiētē incipit:
inceptasq; multis allegatiōib; defendit: et de-
fensas ad pperū finē reducit. **P**rimo em sa-
pienter incipit caprādo beniuolentiā. s. in ex-
ordio. qd est ppiū boni aduocati: q; qlibet
bonus orator debet in exordio reddere audī-
tozem attentū et beniuolū: vt ait **T**ullius in
rhetorica veteri. **V**iciosum aut est i aduoca

E

Bermo. I. De nominatiōe Marie

to sinevlla benignola p̄fatiōe iudici cām expo-
nere. l. j. ff. de ori. iu. **S**cdo insinuat nram mi-
seriā. et vltio perit dei misericōiam. iō figurata
est p̄ illā mulierē sapiētissimā q̄ dixit ad Da-
uid. ij. Reg. xxiij. Sic angel⁹ dñi. sic et dñs
me⁹ rex vt nec maledictiōe nec bñdictiōe mo-
ueat. De⁹ em̄ ē rāte bonitatis q̄ nec nris bñdi-
ctiōib⁹ extollit. nec nris p̄ctis et maledictiōib⁹
mouet. Deū subdit. Dēs morimur et q̄si aq̄
dilabimur q̄ nō reuētiunt. Ecce insinuatio nre
miserie. hōis em̄ spūs ē vadēs et n̄ rediēs. vt
in q̄t ps. iux illd Sap. xvi. **A**ū extērit spūs
nō reuertet. Deinde subdit. Reduc abiectū
tuū. i. p̄ctōrē quē abiectū p̄ culpā. reduc per
tuā misericōiam. ecce ip̄loratio misericōie. **S**cdo
causas nras multis allegatiōib⁹ defendit p̄mo
sapie p̄bo nō nimis pliro. sic solēt facere ad-
uocati dicētes iudici. dicā vnū p̄bū p̄ causa
mea. et postea multa dicūt. vt ait glo. in. l. āti-
q̄tas. in fi. C. de vsu fruct. Tales aut̄ nimis lō-
gi et verbosi solēt assessorib⁹ esse odiosi. vt ait
Bal. in. l. prime. ff. de his q̄ in testa. delē. dic-
em̄ Jacobo beneuētā⁹ sui li. c. lviij. Inuidiā
generat et lōgus redia fmo. Brevitas p̄o est
amica iuris. q̄ quib⁹ ibi. breui fmo ne p̄scri-
ptas. in. j. p̄stitutiōe codicis. et om̄s moderni
brevitate delectant. vt ait glo. i rubrica. ff. q̄
met⁹ cau. et idē p̄bat p. l. fi. C. de p̄ci. imp. off.
et in. l. ampliorē. q̄. i refutatorijs. C. de appel.
Ipa ḡ aduocata nra cōpendiosa et sensu ple-
na fmoib⁹ animū iudicis celestis ad suū vorū
inclinat. iō significata est p̄ Abigail. cui dixit
David. j. Re. xxv. Bñdictū eloquiū tuū. et
bñdicta tu q̄ p̄hibuisti me ne vlciscer me
manu mea. Ecce audiui vocē tuā. et honora-
ui faciē tuam. **S**cdo aduocat pietatē signo-
vñ Bern. sup. Lan. ait. D hō secur⁹ accessū
hēs ad deū vbi habes matrē an filiū. filiū an
patrē. fili⁹ oñdit patrī vulnera et lat⁹. mater
ostēdit filio pecc⁹ et vbera. Nulla ḡ ibi pote-
rit ēē repullay vbi tot sunt charitatis insignia.
Tertio aduocat scitātē merito Si ei merita
alioz scōz p̄ nob apd deū intercedūt. multo
forti⁹ merita illi⁹ q̄ plenitudine obtinuit me-
ritoz et graz. vt h̄. Au. j. poterūt nob diu-
nā gram ip̄trare. Quarto aduocat ardentē
desiderio. Desideria em̄ scōz s̄ intercessiōes
p̄ nob ad deū. iō Danieli dixit angel⁹. ix. sui
li. c. **U**ir desiderioz es. Et ip̄a p̄go d̄t Lan. ij.
Dū esset rex i accubitu suo nard⁹ mea dedit
odorē suauitatē. Nard⁹ ē herba calida et m-
tū odorifera. et significat ei⁹ desideria inflāma-
ta q̄ ad deū ascendūt. ac gratū sibi odorē faci-
unt. **T**ertio p̄ncipalr ip̄a virgo causas nras

ad p̄p̄erū finē pducit. **T**unc aut̄ aduocat⁹
cām suā ad debītū finē pducit q̄n ē sollicit⁹ et
penit⁹ absq̄ incuria grātiōsus. **P**rio sollicit⁹
q̄ vigilātib⁹ et nō dormiētib⁹ iura l̄bueniūt.
l. si pupill⁹. ff. de his q̄ in frau. cre. vñ **A**ū in
l. j. C. de iur. et fac. ag. p̄ illū textū d̄t **N**ota che
porcha lenta nō mangia de pere nicie. facit. l.
bonoz. C. q̄ admitti ad bo. posse. pos. **S**cdo
penit⁹ ēē debet. q̄ aduocat⁹ illitterat⁹ non ad-
mittit ad aduocadū. l. nemini. C. de aduocat.
diuer. iudi. facit. l. ij. C. de postu. **T**ertio req̄-
ritur in eo grātiōsus. q̄ reddit iudicē fauo-
rabile. quē bonū ē h̄c. l. renūciasse. als iapir
q̄ rikari. q̄. si ff. ad. l. iul. de adul. iura. l. aper-
tissimi. C. de iudi. **D**z ḡ aduocat⁹ ēē diligens
et sollicit⁹. iux illd **Q**uidij. iij. de arte amādī.
Is q̄ p̄fitebit adit facūdus. **C**ausam sepe cli-
entis agat. q̄ si ex negligētia sua succūbit in
cā. tenet satisfaccere clientulo suo dānū passio-
fmi sniam doctor⁹. maxime **H**osti. in sum. in
ri. de postu. q̄. q̄s postulat. ver. dixit tñ **A**zo
et q̄. q̄d p̄inet. q̄. **I**re ad officiū. et in ti. de pe.
q̄. cui p̄fitebū. q̄. aduocat⁹. et q̄. quib⁹. q̄. q̄d
de aduocatis. **D**ebet etiā ēē sapiēs et p̄t⁹ scies
iuenire iura q̄ faciūt p̄ sua cā. q̄ si cā perdat
ex sua ignorātia et impitia ac imprudētia. ad
p̄stitutionē tenet. fmi sniam doctor⁹. maxime
Host. vbi. q̄. facit. l. idē iur. ff. ad. l. aq̄. et
c. ad aures. de era. et quali. et l. ij. et ibi glo. ff.
q̄d q̄sq̄ iur. **D**ebet etiā ēē grātiōsus corā re-
ge et familia regis. q̄ si odiosus ēēt nil p̄ficere.
Ut ei ait **G**reg. i pasto. c. ij. **D**ifficile ē vt q̄
tūlibet recta denūciās is q̄ nō diligit libenter
audiat. et **S**enie. in li. x. declamationū iquit.
Magna debet ēē eloquētia q̄ inuit⁹ placeat.
Dū aut̄ aduocat⁹ has habēs cōditiōes offi-
ciū suū bene pagit. valde est cōmēdādus et re-
muneratiōe dign⁹. vñ d̄t in. l. laudabile. C.
de aduo. diuer. iud. **L**audabile viteq̄ hōim
necariū aduocatiōis officiū p̄m̄is optet re-
munerari. et sunt p̄ba ip̄ator⁹. q̄ etiā in. l. ad-
uocati. C. de aduo. diuer. iud. ait. **A**duocati q̄
dirimūt ambigua facta causaz. sueq̄ defensi-
onis virib⁹ in reb⁹ sepe publicis ac p̄uatis la-
pla erigūt. et fatigata reparāt. nō min⁹ p̄u-
dent hūano generi q̄ si plijs et vulnerib⁹ pa-
triā pentel q̄ suaret. **N**ec em̄ solos nō ip̄io
militare credim⁹ illos q̄ gladijs dīp̄is et to-
racib⁹ vtunt. s̄ etiā aduocatos. **M**ilitant
nāq̄ patroni cāz q̄ glīose vot⁹ p̄fisi munimi-
ne laboratiū spem vitā et posteros defendunt
hec ille. **F**uit aut̄ et talis aduocata p̄go ma-
ria. de q̄ ps. xliij. loquēs **D**avid deo inquit
Astitit regina a dextris tuis. ecce quāte solli-

studis et diligētie. nō em̄ vel ad horā rece-
dit: s; a tētris dei sp̄ stat et p̄ p̄tōib; orat. se-
quit. in vestitu deaurato. ecce quāte sapie est
Per autē em̄ in sacra sc̄ptura itelligit sapia
diuina. te q; d; Sap. vii. Infinitus est thesaur;
hoib;us. Alij em̄ sc̄ti habuerūt aux. i. diuinaz
sapientia. sed nullus fuit vestit; auro: nisi beata
regina maria. Tūc em̄ diuina sapia auro ipaz
vestiuit qm̄ nouē mētib; i ei; vtero habitauit
Sequit. circūdata varietate. ecce qūte grē.
nā corā rege et ei; familia intātū ē gratiosa q;
oēs eā circūdat associāt et honorāt. In celo ei;
tor sunt varietates q̄t sunt sc̄tōz ordines: q;
cūq; domicelli et domicelle reginā suā associāt
matrēq; dñi sui venerant. De qua Bern. in
qdā ser. inq̄t. Aduocata; p̄misit pegrinatio
nra: q; tanq; iudicis mī supplicat et efficaciter
negocia nra p̄tractabit. p̄p̄ea canit ecclia in
illa antiphona: quā d; cōposuisse Iohes ba-
ptista. Eya g; aduocata nra illos tuos
miserordes oculos ad nos cōuertere. s. in p̄nti
nobis impetrās gratiā filij tui: et i futuro vi-
tam eternā Amen.

De eadē beatissime reginis noiatiōe
Sermo secundus.

Noc est nomē
meū. Exod. iij. Inq̄t magister
Bartholo. p̄san; in li. brē vir-
ginis: fructu. viij. loquēs de no-
mine mris dei: nō solū ex nois it̄p̄tatiōe sed
etiā ex cōpositiōe lraz appet hui; nois excel-
lētia. Ut em̄ i noie iesu filij sui qnq; lre cōti-
nent: sic i h; noie maria totidē sunt lre ei; p̄f-
ectiōe ostēdētēs. Prima lra M. misericōdiam
ostēdit et pietatē ei;: qua plena est ois terra.
A. altitudinē p̄t̄p̄tatiōis: q; p̄tinuē i dñi fēf
R. religiositatē i cultu: hitu: et in oī ei; motu.
I. inocētā ei; et puritatē. s; A. affluētā exp̄-
mit grāz. Vel ali; cōphēdēdo cursū vite sue
M. d; mirabilitatē p̄ceptiōis et natitat; ei;
A. acceptiōe eius in dei matrē. R. rectitudi-
nē q; ad oēs vite act;. I. imitationē p̄fectissi-
mā et p̄formitatē ad xpm. A. altitudinē gra-
dus: q; sup oēs est i glia sublimata. Et nō solū
lre sed etiā sillabe declarāt eius magnitudinē
Sunt em̄ due sillabe et vna lra. p̄ma sillaba
ma dicit maternū affectū Marie ad fideles
sc̄da ri. demonstrat rigore ei; ad demones. A.
ho lra acceptiōz p̄cū nraz a deo ipi; it̄uē-
tiōe ostēdit. hec ille. Et iō brā ego merito pōt
dicere p̄ba thēmar; nri. h; ē nomē meū. s. excel-
lētissimū et iocūdissimū atq; suauissimū. Nō
em̄ ē ill' de q; b; d; i eplis Quis. Noia sunt

Excellē-
tia nois
marie

ipo pene timēda sono. Nec ē terribile sic fuisse
nomē hectoris. de q; idem poeta vbi. s. inq̄t in
p̄sonā penelope. Noie in hectoris pallida sp̄-
erā. sed nomē est amozosum et dulcissimū. vñ
Bern. inq̄t. O nomē glisole reginis suauissi-
mū nomēq; iocūdissimū certe nō sum dign;
te noiare. s; si nō sum dign; p̄p̄ me sum di-
gus p̄pter te. q; tu es digna noiari et ab oib;
amari et reuereri. q; p te grāz acq̄rūm; gliaz
ipetram; p te maria frangunt vincula: sol-
uunt debita: vincunt vicia: solidant cōfracta
recupant p̄dita: renouant vetera: roborantur
infirma: magnificant mīma: exaltant infima
icepta p̄mouent: ifacta p̄ficiunt: p̄fecta cōfer-
uant: demōes fugant: purgat cor: mens reful-
get: et anim; inflammat: liquescit peccat;: dulce
scit gust; et decorat aspect;: hec ille. De q; glisole
se reginis triūphātī noie adhuc tres p̄sidera-
tiōes faciem;

Prima dicit causatiōis.

Secūda derivatiōis.

Tertia p̄o it̄p̄tatiōis.

Pars p̄ma hui; s̄mōis q; d; causatiōis.

Pro expeditiōe p̄me pris breuissi-
me q̄rit q̄re mar dei appellata sit
maria: cū potius videat q; debue-
rit appellari Eua. q; Bern. iij. d;.
Et vocant nomē ei; eua: eo q; esset mī oim
viuētū. si g; illa appellata est eua q; erat mar
oim viuētū vita nature: multo fort; illa bea-
tissima ego debuit appellari Eua: que est mī
oim viuētū vita grē. Eua em̄ it̄p̄tatiō vita
R. Andeo q; de; voluit matrē suā appellari
maria nō solū rōnib; allegat; in p̄cedēti ser-
mone: s; etiā multis alijs assignādis in trib;
sequētib; s̄mōib;. et iā in sc̄da et tertia pre-
hui; s̄mōis. q; qdē noie significat q; ipa ē p̄p̄
fima mī oim fidelū. vñ etiā declarabit i sequē-
ti s̄mone pre p̄ma. Noie autē eue vocari non
debit. cui ipa ego b̄ndicta i re et effectū p̄ria
fuit p̄ oia: vt inq̄t Alber. sup. Miff. e. c. liij.
di. Eua em̄ dānat: maria saluat. vñ ipsa no-
men eue mutauit. Illa em̄ oēs homines gene-
rat in mundū: ista in celū. Illa mī carnalis:
ista sp̄ualis. Illa mī miserie: ista mī misericōdie
Illa p̄ncipiū mortalitat;: ista p̄ncipiū rege-
neratiōis. Illa grām p̄didit: ista grām iuenit
Illa trāsiuit et nos trāsire fecit de grā i culpā:
ista nos surgere fecit de culpa i grām. Illa de
latere viri dormiēt; facta: ista de corde dei vi-
gilantis. Illa viro suo occasio fuit p̄ditiōis:
hec viro suo adiutorū redemptiōis. Illa de
sponsat origo corruptaz: hec desponsat māsū-
ra ego reginū. Illa p̄ma p̄gitatē p̄didit: ista

Quare
dicitur
maria

Sermo. II. De nominatiōe Marie

prima p̄gitatē deo p̄secravit. Illa a diabolo decepta: ista ab angelo edocta. Illa diabolus viciat p̄ supbia: ista diabolus viciat p̄ humilitate. Et sic p̄z q̄lī mutavit nomē eue. hec ille. Ideo ipam p̄ginē exorat ecclia dī. Sumens illud aue grabriel ore funda nos i pace mutās eue nomē. Si q̄ vbi res pene eadē est: q̄nq̄ sunt diūsa noīa. l. diffinim⁹. C. de agrico. 7 cēsi. li. ij. multo magis vbi sunt tāta diūsitās debuit etiā eē noīm varietas.

Quare scda hui⁹ fmōis q̄ dī derivatiōis. Veri nō imerito pōt vñ h̄ nomē Maria derivet. dicit em̄ iuriscōsultus in. l. j. ff. si cer. pe. Bonū est p̄lq̄ ad itēptatiōē p̄boz pueniam⁹ p̄ntia de ipi⁹ tituli significatiōē tractare vbi dicit glo. p̄ma q̄ h̄ spectat ad bonū doctore añ oīa tractare de derivatiōē 7 significatiōē rei. adeo l. j. ff. de iur. 7 iur. legislator inq̄t. Iuri operā datur p̄us nosse op̄z vñ nomē iur⁹ descēdat. 7 alibi dī q̄ bonū est argumētū a derivatiōē siue ab ethymologia 7 allusiōē vocabuli. l. ij. §. appellata. ff. si cer. p̄ta. 7. l. j. ff. de acqui. pos. 7 insti. de testa. i. p̄a. 7 glo. in. l. turgurij. ff. de p̄. sig. exēplificat in multis subdēs q̄ vocat hanc argumētatiōē ex denotiatiōē vel ex vi noīs. Querēdū est igit p̄mo de derivatiōē noīs mris dei. Et rīdet fm̄ oīs doctores q̄ derivat a mari. q̄ sicut oīa flumina intrāt mare 7 exeūt ab ipo: vñ dī. Eccl. j. ita omēs gratie diuine intrāt in brā p̄ginē: iur̄ illud Hiero. ad Eustochiū. Aeter⁹ p̄ p̄tes grā p̄stat: marie p̄o tota se infudit grē plenitudo ab ipa autē p̄ginē nob̄ cōicant. vñ Aug⁹. i. q̄ dā fm̄one ait. Gratiā plena es o maria quā apd̄ deū inuenisti 7 hāc p̄ totū mundū diffundere meruisti. De hac derivatiōē loquēs Albertus vbi sup̄ ait. Dicit maria: q̄ sicut i mari est oīm aquarū cōgregatiō: ita in ipa est cōgregatiō oīm grāz. vñ dī. Sen. j. Cōgregatiōes aq̄z vocantur maria. loc⁹ q̄ oīm gratiarū vocat maria. hec ille. Sciēdū q̄ i mari tria p̄nt cōsiderari. s. p̄mo origo fontiu. secundō plenitudo aq̄z. tertio amaritudo saporū. Primo igit mare est origo oīm fontiu et flumioz: 7 ab ipo fluūt diuerse aque. sic a maria que est principiū oīmū gratiarū fluūt et emanāt diuerse grē. A mari quidē fluūt aq̄ puteales 7 flumiales: 7 sicut a maria de qua An. iij. dicit. Fons ortoz pute⁹ aquarū vñ uēniū: q̄ fluūt ip̄tu de libano. Per istas tres differētiās aquarū itelligūt tres grad⁹ grāz q̄ oēs a maria i nos fluūt: q̄ sunt. Grā incipiens siue pueniēs: gratia p̄ficiēs: 7 grā p̄fecta

Gratia pueniēs
Gratia p̄ficiēs
Gratia p̄fecta.

Grā incipiens siue pueniēs significat p̄ aquā purealē. q̄ sic pute⁹ h̄ aquā occultā: ita grā pueniēs p̄ctōi n̄ dat p̄p̄ sua merita: s̄ qdā occulta dei inspiratiōē infundit. 7 dī aq̄ viua ex eo q̄ p̄ctōrē q̄ erat mortu⁹ p̄ culpā viuificat: 7 oīa ei⁹ opa q̄ erāt mortificata p̄ p̄ctm̄ reuiuiscere facit p̄ grām. h̄ autē facit brā p̄go: dī q̄ p̄t exponi illd̄ qd̄ sc̄ptū est Ezech. xlv. vbi dixit angel⁹. Aque iste. s. diuine: intrabūt mare. i. beatā p̄ginē: 7 eribūt 7 sanabunt aque 7 oīa ad q̄ venerint aque iste sanabunt 7 viuēt. Per aquā fontalē itelligit grā p̄ficiēs. dī q̄ dicit in p̄dicta anctē An. Fons ortoz. Dī tus em̄ dei sunt ipi p̄ficiēs: in quib⁹ sunt herbe 7 plāte diuerse: p̄nti. s̄ nec ip̄e herbe nec plāte p̄nt germiare nec crescere aut p̄ficere: nisi sint ab ipa aq̄ grē irrigate. iō dicit Sen. ij. c. Fons ascēdebat de terra. i. de p̄gie maria irrigās vñ uersas sup̄ficiē terre. Per aquā p̄o flumiale q̄ fluūt cū impetu itelligit grā p̄fecta q̄ facit fluere cum impetu: q̄ illos q̄s replet facit sollicitos 7 seruētes. p̄p̄ qd̄ dī Ezech. j. Ubi erat ip̄et⁹ spūs illuc gradiebāt Imper⁹ em̄ ibi accipit i bona significatiōē. s. p̄ bono desiderio 7 seruoze. Tal em̄ ip̄et⁹ aq̄ rui. i. seruoz 7 desideriu a diuina grā causatū facit magnā leticiā aīaz. 7 iō dī. ps. xlv. Fluis ip̄et⁹ letificat ciuitatē dei. Sūt autē qdā aq̄ stātine: qdā lente: 7 qdā ip̄etuose. Aque stātine putrescūt: 7 significāt p̄ctōres: q̄ stant 7 requiescūt in fecib⁹ p̄ctōz. vñ Dier. xlvij. dī. Requiescūt in fecib⁹ suis. 7 Jobel. j. Cōputri erūt iumēta i stercore suo. Aque p̄o lēte q̄ fluunt significāt tepidos: q̄ lēte opant. dī q̄bus dī Apoc. iij. Uinā frigid⁹ eēs aut calid⁹ s̄z q̄ tepidus es incipis te euomere de ore meo. Aq̄ ip̄etuose q̄ fluūt cū ip̄etu significāt viros p̄fectos: q̄ sunt spūs seruētes 7 solliate op̄ates iur̄ illud apli ad Ro. xij. Spūs seruētes dño seruētes. Ab isto q̄ mari. i. a virgine maria fluūt oīa ista flumina: q̄ p̄ ei⁹ grāiā seruētes efficiuntur: 7 diuis p̄solatiōib⁹ irrigamur. Et iō de ipa dicit p̄ illud Sen. j. Flui⁹ egrediebāt de loco voluptat⁹ ad irrigandū padisum. Scdo p̄ncipalr p̄siderat in mari maḡ plenitudo aq̄z. 7 sic i brā p̄ginē maxia ē plenitudo grāz. De q̄ Ber. sup̄. Missus ē: ait. Ipa qdē ē plena i ore grā affabilitat⁹: in vētre grā diuinitat⁹: in corde grā charitat⁹: i manu siue i ope grā misericōdie largitat⁹. h̄ ille. vñ ipa ingit Eccl. xxiij. i me oīs grā uirē 7 p̄tat⁹: i me oīs ip̄a uirē 7 p̄tat⁹. i ipa q̄p̄e fuit grā uirē. q̄ illū q̄ est h̄a uirā gestauit in vētre. In ipa q̄q̄ fuit grā p̄tat⁹. quia p̄tatē 7 affabilitatē es

Interp/
ratio no/
minis.

Maria
vnde de/
riuat.

In mari
sunt tria

habuit in ore. in ipa etia fuit gratia virtutis
q: charitate et oēs futes habuit in corde.

Tertio i mari e amaritudo aqz et lapoz: et
sic i bra figne fuit maxima amaritudo. i. in
filij amiffioe et paffioe. vñ maria iterpratur
amaz mare. et io illi dicitur **D**iere. tren. ij. c. **C**ui
cōparabo te: vñ cui affimilabo te filia hierlm
cui adequabo te: et pfolabor te fgo filia syon
magna est em velut mare cōtrictio tua. Et io
ipa fgo bñdicta i paffioe filij fuf poterat di
cere illd **R**uth. j. c. **N**ō vocet me noemi. i.
pulchra: fz vocate me maraz: h est amara: qz
amaritudie valde repleuit me oīpores. **O**z
fo tātas amaritudies ppeffa et expta est: idō
amaricat magi cōparat iux illd **M**atruani
poetei. j. enei. **N**ō ignara mali miferis fuc
currere difco. **B**enit g pcludēdo hāc pte di
co qz hec fgo glōfa e illd mare. de q ps. inqt
Hoc mare mag. et fpa. et. **I**n ipa em pfluere
rūt et reducere f oēs aq. i. gre et carifmata oīm
angeloz: archangeloz: pncipatū prātū: fūtu
tū: thronoz: dñationū: cherubin et fcraphin
pñarchaz: pphaz: aploz: martyz: cōfelloz:
fginū et oīm fcoz. **E**t de h exponi morali p
illd **E**cci. iij. **A**q oēs i mare pātent. h e illd
mare cui aq e p muro filijs ifrl. i. bonis de
uoz. **E**ro. xij. h e illd mare quod dimerfit
pharaonē. i. diaboli cū exercitu ei in pfun
dū: vt i eo. c. h. **D**ui g marz flux e terribil
egyptijs. i. demōibz. iō ps. xij. inqt **D**auid.
Mirabiles elatōes marz. **N**ec mir fi h ma
re fginē e terribile demōibz. nā ei fili e ill
valde terribil: iux illd ps. **D**icite deo: qz terri
bilis f opa tua dñe. et itez. **T**u terribil es: et
qz refifter tibi: **I**ō nō dñz mī eis eē placida. h
etia e illd mare qd oē bonū fal pducit: fine q
oīa f infipida. **Q**d fal nos hē pcpit falua
tor **M**ar. ix. di. **D**abete i vob fal. i. deuotioz
bre fgis. **H**oc e illd mare de q dicit **J**udith. v.
c. **D**e celi mare apuit. de q etia ps. lxxij. in
qt ppha deo. **T**u pfirmafti i fute tua mare
De electo aut fup dē de ps. lxxvij. **P**onā i
mare viā ei. ipa ei bñdicta fgo e viā q pue
nit ad deū. cui inqt **D**auid ps. lxxvj. **I**n ma
ri viā tua. **A**d illd g mare dñt oēs xpiani se
rāfferre: iux illd ps. xlvij. **T**rāfferent mon
tes i cor marz. h e illd mare qd totū fp fuit di
iux illd ps. xlvij. **Q**m ipi e mare et ipse et.
Hoc e illd mare qd nos a fra eleuat: et paula
tim ad alta fūtu extollit ad qd applicari p
illd **V**irgilij. vij. enei. **P**aulatim fefe tollit
mare: et alti vñdas erigit. et io rogem deū
diceñ. **T**u dñe q fecifti i mari viā. **S**ap. xij
Qui viā fecifti i mari eqs tuis: **A**bauc. ij

fac vt moueat mare et pleitudo ei: ps. cxvij
fz ad adiutorij nřz. fac vt cū fimōe et adrea
fre ei q mītebat fua rheria i mare: **M**ar. j.
et nos i ifto mari rheria nře deuotōis mīttā:
et capiam pīfces dñie dulcedis. de ei reple
uit pīfces aqs marz **S**en. j. **H**oc e illd ma
re iux qd fedit fili dei: **M**ar. xij. h e illd ma
re fup qd ābulauit iel: **M**ar. xij. et **M**ar.
vj. h e illd mare de q inqt falomō **S**ap. xij
Trāfēutes p rāte. i. p deuotōz liberati funt.

Pars. iij. hui fmōis q dicitur iterpratiois.

Maria fm **D**ieron. iterprat dñā fi
de dñatrix. ideo illi canit ecclefia.

O glōfa dñā excelfa fup fydera.

Nā fi impator est dñs totū mōi:

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera

tor dñs

Impera
tor dñs

Maria
domina

Sermo.II. De nominatiōe Marie

renis. ideo dicit. In oī terra fletū. inter pēd
res em non sedet nec iacet. sed stat ipos adiu
uandoz a malo retrahēdo. Dñat etiā bonis
ideo subdit. in omī pplo. Ppls em dī a po
lis qd est ciuitas: vt ait glo. in. l. j. i. pñ. ff. de
le. iij. Ciuitas hō interpretat ciuitū vnitas: et
significat bonos i quibz est vnitas volūtati
q dicit cū ppha. Unā petij a dño hāc reqrā
rē. ps. xvi. In istis talibz ego pmarū tenet
dū eos in grā dei fouet. Dñat etiā tepidis. iō
subdit. et in oī gente pmarū tenui. Sēres em
dicunt qsi gētilēs. qñ ghō ad fidē xpī cōuer
tūt tūc spūalit generat iuxta illd. j. Ahoz. iij
In xpo em iesu p euangelū ego vos genui.
Quidā igit sunt tales qles sunt geniti. s. per
baptismū. qz in nullū bonū pficiūt: nullāqz
virtutē apphēdūt. In qbz ipa pmarū tenet:
qz eos ad seruētē opandū puocat et iducit.
Scdō pncipalit dī dñā ppf ius dñij acq
sitū. Acqrit em qd dñū alicui rei aut rāōe
emptiōis soluto pēio l. pcurator. s. penult.
ff. de tributo. et. s. vēdite. insti. de rez. di. aut
rōne opatiōis qñ aliqz rē opat est et eā iesse
pducit. s. si qd a nō dño. i. de re. di. et. l. dñi
f. o. reo. s. j. ff. loca. ope em dñam qñ filēs pe
cunijs. l. a duobz. ff. de ope. libe. aut rē electio
nis. sicut plar acqrit ius rōe electiōis: iux no
tata p Bar. in. l. absent. ff. de dona. et p doe.
in. c. nosti. de elec. Faciūt notata p glo. i. aut.
de manda. prin. s. eos. coll. iij. qñ tamē itel
ligunt secuta cōfirmatiōe ipi electiōis: qñ
ad aliqū supiorē pñet cōfirmatiōis: iux no
tata p Inno. in. c. ex pte. de arbi. et in. c. eū ve
nissent. de resti. spol. Virgo igit beata habet
ius dñandi pmo rōne emptiōis qz cū filius
suis emerit et redemerit humanū gen⁹ ipsa
ad hāc redēptiōē faciēdā est mltiplr opata
pēiū. s. redēptiōis mlti rādo: et ipm redēptō
rē nutiēdo. Scdō rōe opatiōis. qz ipa ē ma
ter dei q cūcta in esse pducit. vñ ad Heb. iij.
inquit Pau. Qui fabricauit omīa de⁹ est. et
impator in. l. j. in pñ. C. de vete. iu. enu. dicit
Assūme puidētia trinitat totū mūdi elemē
ta pcesserūt. oīa aut bona filij facta sunt mris
cui sine liberis moriēti in oībus bonis succes
sit. p. l. j. et. l. mater. C. ad senatuscon. tertu. et
insti. eo. s. j. Tercio rōe electiōis: qz deus ab
eterno ipam elegit. vñ ppha ps. cxix. iquit.
Elegit eā in habitatiōez sibi. **Q**uarto pnci
paliter dicit dñā ppf multitudinē subditoz
ipa em habz suos: amicos: filios: et inimicos
Serui sunt de nouo cōuersi: amici sunt eius
fideles et deuoti: filij sunt in celo beati: hostes
et sunt demōes et dñari. Istis qrtuor gene

ribz subditoz diūsimode dñat. qd inuitur
An. vj. vbi dī. Que est ista q pgregit qua
si aurora cōsurgēs. pulchra vt luna: electa vt
sol: terribilis vt castroz acies ordiata: Ser
uis em. i. deuoti: pueris dñat tanqz aurora
qz ab eis expellit tenebras culpe et dat lucem
grē. Amicis. i. deuotis et fidelibz dñat tanqz
luna. qz dat eis lucē diuine sapiētie et rōre ce
lestis grē. Filijs. i. beatis dñat tanqz sol. qz re
plet eos clarissima dei vīdē et feruentissimo
ei⁹ amore. Inimicis. i. demonibz dñat tanqz
acies militū ordinata. qz eos terret et expellit
et in fugā puerit. vñ de ei⁹ dñō exponi pē il
lud qd dī Gen. j. Dñamī piscibz maris. i. de
monibz q sunt sp in amaritudine pene: et volu
cribz celi. i. angelis: et vniūsis animātibz que
mouent sup terrā. i. hoibz. Pōt etiā de h ex
poni illd qd dī Gen. xviij. Seruiāt tibi po
puli: esto dñs fratrū tuoz: et incuruent an te
filij mris tue. i. oēs angeli qui sunt filij ecclie
triūphātis. **S**ciēdū est q istī glōse dñe
id est hōini bñdicte oēs creature reuerentiā
exhibēt. et faciūt illd quod de filio suo pāp
apls Phil. ij. dī. In noīe iesu xpī omī genu
flectat celestiu: terrestriu et infernoz. In noīe
igit hōis marie dicunt flectere genua agmī
na celestia. Angeli etem nomen ei⁹ maxie ve
nerant et eā reuerent adorāt. et ipē fili⁹ dei ma
trē suā venerat et laudat. Et hē qd dī puer.
vl. Surrexerūt filij ei⁹. i. oēs angeli et bñ: et
brissimā pdicauerūt. vir ei⁹. i. xpus: et lauda
uit eā. **Q**z h xps vt scptū ē Lu. ij. erat subdi
tus brē hōini. iō fm scrm Bernardinū i ser
mone. iij. de noīe hōinis: hec est vera locutiō
Brē hōini subdita est oīs creatura et de⁹. vñ
Ber. sup **M**issus ē ome. pma ait. De⁹ cul
seruiūt potestates et pncipat⁹ obediūt: subdi
tus erat marie: et non tm marie sed ioseph p
pter mariā: ex quo eā venerat. **S**cdō sibi
flectūt genua: oīa terrestria. i. oēs generatio
nes: et q pcesserūt et q sunt et q venture sūt eā
adorabūt et ei⁹ nomē venerabunt. sic ipa in
quit Lu. j. Ecce em ex h beatā me dicēt omī
generatiōes. Tercio flectūt sibi genua omīa
infernalīa. i. demones: qui velint nolint ip
sam adorāt et ad eius noīatiōē pauent et tre
mūt. vñ dicit scrtus Gerard⁹ epus et martyr
in qdā ser. Inuite qz infern⁹ beate Marie
vlnat: et pcassimū demōes clamāt. hē ei **P**a
piā dñā interpretatur dans minas: et ipa in
micis humani generis dominās minas ifert
Item fm **A**atholicon interpretat domia. i.
domans manus: et ipsa domat demonū ma
nus et potestates ideo eam tūmēt et reuerent

S
Dla ve
neratur
Mariā

B

Maria
habet ius
dñandi.

Beate igitur virginis optimū est dñum quod nulli p̄latōi est obnoxii: et nulli creature est subditū. Ut em̄ inq̄r beatus Bernardus in sermone de nomine virginis. Mater dñi om̄is creature effecta est dñā oīs creature. quō em̄ subijcere creature q̄ m̄ effecta ē creator. Io merito dici p̄t ad quālibet creaturā illud Gen. xvj. Revertere ad dñam tuā et hūiliare sub manu ip̄i. Que v̄ba dicta fuerūt Agar de Sara. q̄ppe ip̄a virgo ē est sara: que p̄inceps interpretat: que verū genuit Isaac. i. filiū dei: in cui⁹ semine b̄ndicte sunt om̄es gentes p̄ quē oīs creatura p̄ncipatū habuit. hec ille Qui etiā ibidē ait: q̄ hec dñā nulli adiutorio est inixa cum ab eterno rege fuerit sustentata. et figurata fuit p̄ Hester. q̄ a regis asueri vlnis est sustentata: Hester. xv. Hester autē eleuata in pplis interpretat. et merito significat virginē b̄ndictā: dñam oīm pplōz. de qua admirant̄ angeli dī. Eam. viij. Que est ista q̄ ascendit de deserto delicijs affluēs inixa sup̄ dilectū suū: Ip̄a ḡ habet filiū suū in quo sūt oīa bona recōdita s̄m dictū apli ad Rom. ij. Et ideo quādo eū p̄didit i tēplo poterat dicere euz Ioseph illud Thob. x. Oīa sūt in te vno bona habētes nō debui⁹ dimittere te. De ip̄a ergo dñā dicere possum⁹ illd Sap. vij. Dñm bonorū mater est. Quia igitur magne dñe magna dona largiunt̄. sicut de asuero rege dicit Hester. ij. q̄ dona largit⁹ est in̄fima: ḡnificētiā p̄ncipalē. Ideo hec dñā nostra ut Bern. in quodā ser. ait: inuocantib⁹ eā subuenit vniuersis: et oib⁹ misericordie sinū aperit ut de plenitudine ei⁹ accipiat vniuersi. Ip̄a em̄ adinuāte filio oīa vasa vacua oleo leticie et misericordie implet: ut mystice fuit desēptū iij. Reg. iij. Deceit regina sabba que p̄cio sa aromata. i. fortitū munera: attulit i hierusalem. i. in eccliam sc̄tam: et nō sunt allata tam m̄lta et p̄ciosa aromata sicut illa q̄ dedit regia sabba salomōi. i. maria filio dei. ut mystice dicit iij. Re. x. Quoz portinūculā nobiscū cōicare dignet ip̄a m̄nificētissima atq̄ liberalissima dñā: cui⁹ nomē sacratissimū sit b̄ndictū in secula seculorū. Amen.

De eiusdē illibate virginis noiatiōe
Sermo tertius

Quod est nomē eius Luc. j. Inq̄r sanct⁹ Bernardus in sermone p̄mo de nomine virginis. Da mihi glorio sa virgo maria virtutē: ingeniū et sermonem

ut fidelibus deuotis tuis nūciare valeā gloriā nominis tui: nō quantū est aut quale: sed ut tantillū ego paruulus tu⁹ de laudib⁹ tuis imensis enunciem ad gloriā tuam et deuotionē meā et solamen omnium me audientium. Quippe interpretatiōe sua Marie nomen sonat illuminationē et amaricationē et dominationē. nec imerito nō vnā tm̄ nominis habet interpretatiōē. nullū em̄ nomē vnūz puto virginis gloriā posse enunciare. Maria ergo nō vnā tm̄ sed multiplicē interpretatiōē habet. ut sicut deū ipsūz nō vno tm̄ noīe nominam⁹ sed multis. ut sic eius incōprehensibilitatē enunciem⁹. sic aglōsam virginē multis nominib⁹ designam⁹: et nunc laudem: nunc solē: et huiusmodi noiare solemus ut sic ad sublimitatē eius cognoscēdā aliquātulum pertingam⁹. Immēsitās quippe glorie eius om̄is humani sermonis excedit inopiam. Proindē forte nō noiāuit eā angelus volēs potius venerari silētiū quod nō potuit exp̄mi eloquio. hec ille. Si em̄ terren⁹ ac tp̄alis impator mult⁹ noib⁹ nūcupat ut eius magnanimitas et excellētia demonstrēt: ut p̄z i phemio isti. et s̄ m̄lto mag⁹ regina et imperatrix celestis diuis debet nūcupari noib⁹. sed de vno tm̄ breuitatis causa hic p̄tractabim⁹. Sciēdū est q̄ hui⁹ tam p̄clarissime virginis nomē qd̄ Maria nūcupat inter alias q̄nq̄z demonstrat ei⁹ excellētiās. quaz

Impato
ris m̄lta
nomina

Prima dī maternalis.
Secūda archadialis.
Tertia regalis.
Quarta imperialis.
Quinta et vltima appellat angustalis.

De p̄ma excellētia noīs Marie que dicitur maternalis.

De nomē Maria q̄nq̄z alias excellētiās demonstrat ipsius beatissime dñe nostre: que incipiunt ab vna litteraz suarū. Per M. em̄ significat q̄ ip̄a est mater vniuersorū: iuxta illd Sap. vij. Dñm em̄ bonorū m̄r est. Qd̄ Alber. sup̄ Missus est. exponit de brā virginis dices q̄ ip̄a ē mater oīm. qz vnūz hoīem genuit. i. xpm. et om̄es regenerauit. peperit em̄ filiū suū primogenitū corporaliter: alios autē om̄es sanctos spūaliter. Ipe em̄ iesus nō cōfunditur electos suos vacare fratres p̄ psalmistā dices. Narrabo nomē tuū fratribus meis. quā auctoritatē allegat Pau. ad Hebr. ij. nā p̄ceptū ei⁹ et p̄tū ex ip̄a virginē possumus de illo dicere illd Gen. xxvij. i. Caro et frater n̄r ē: ut sit ipe p̄mogenit⁹. i. dignita

Water
vniūsoz

Sermo. II. De nominatiōe Marie

te & scitate in multis fratribus. i. in oībo scīs. ut ait **Apl's Ro. viij. c.** Omniū igitur sancto-
rū quos p spūale grātā mediatē & gine rege-
nerauit de^o. dicitur mater ipa & go: imo etiā ange-
loz dicitur mater & Albertū vbi. s. qz ipa mediā
te eoz restaurata est ruina. **S** de hac excel-
lētia maternitatis h pētrāleo. qz sup in. ij. p.
re hui⁹ opis smone. ij. pte vlt. s. s. copiose de-
clarauit quō & go bndicta est mī nra. qz & itas
pbari pot p illud **Isaie vlt.** Nunqd pariet
terra vna die? aut pariet gens simul? **Con-**
stat em q nō qrit de terra fm litterā: qz stulta
esset qstio: & intelligit de terra fm figurā. s. de
beata & gine. qz terra appellat. ut patuit sup
pre. ij. hui⁹ opis smone. ij. pte. j. **I**pa enim
simul peperit oēm gēte mō p dicto: imo etiā
oīs creaturē mater dicitur. ut pbat **Albert⁹** ibidē
qz qd est cā cause est cā causari: ut ait **pl's i**
li. de causis. sed & go maria fuit origo & causa
pductiua filiū dei: qz in qzū de^o est causa & ori-
go oīm creaturaz tam rōnaliū qz irrōnaliū
& insensibiliū. iuxta illud **Deut. xxxij.** Ipse
em est pater tu⁹ q possedit & fecit & creauit te
Ergo ipa mī dei est mater oīm creaturaz: et
nō solū rōne creatōis: sed etiā rōne inuocatō-
nis: quā expectat fieri p filiū ei⁹. iuxta illud
ad **Ro. viij.** **D**is creatura igemiscit p pūrit
vlt qz huc expectas reuelationē filioz dei. qz &
ipa creatura liberabit a vitute corruptōis i
libertatē glie filioz dei. **I**gitur mī nra venerā-
da: cū maxima sit affectio matris erga filiū. l.
videam⁹. vbi glo. ff. de in lict iur an. ppter ea
crededū est q tu nos filios tuos in time dili-
gis. **E**t cū mater nō possit nec debeat obliui-
scī filiū suū: ut inqt **Seuerin⁹** papa i. c. ad ro-
manā eccliam. ij. q. vj. vbi dicit glo. q nō p-
sumit aliqua cē mater nisi diligat filiū. c.
afferte. de psump. pfecto tu dilectorū filioz
tuozū qui sum⁹ nos obliuiscī nō potes: s. de
nobis pūnuā memoriā hīs necessitatibz no-
stris subuenire nō cessas. **S**i em ut inquit
Straci⁹. x. thebay. prolis amor crudelia vin-
cit pectora. nō ē dubitādū q pect⁹ tuū pūssi-
mū ad prole tuā diligēdā tua vīscerosa pie-
tas constringit.

De secunda excellentia que dicitur archa-
dialis.

Archa
thelau-
rozum.

P **E**t **A.** que est secūda littera noīs
virginē significat q beatavirgo
est archa thesaurorū dei que figu-
rata est in archa tabernaculi. de q
dixit dñs ad **Moysen Exo. xxv.** Fac tibi ar-
cham de lignis setim: q archa dāurata erat
intus & foris. zerāt in ea māna. tabule legis

& & go aaron q fronduerat. **A**igna setim de
quibz fabricata erat archa sunt ligna i putri-
bilia: & significat thesaurū & ginitatis i sumo
qui fuit in maria. castitas est em ille thesau-
rus: de quo ait **Apl's ij. Ahoz. iij.** **H**abem⁹
thesaurū in vasis istis fictilibz. i. corpibz nā
in angelis q nō hnt corp⁹ & ginitas nō est p-
prie virt⁹: qz hoc habēta natura nō a pugna
cū grā. **F**acit ad h glo. in. l. j. ff. de cap. & post
li. re. dices q firmior & tris est que venit a pu-
gna. **E**st aut tāti valoris iste thesaur⁹: ut di-
cat sapiēs **Eccī. xxvj.** **N**on est digna ponde-
ratio anime continētis. **T**antū autē ponde-
rat & ginitas ut sola sit potēs replēntare ani-
mas deo. ut inqt impator in aurf. de leno. s.
sancim⁹. hic aut & ginitatis thesaur⁹ si semel
amittit nūqz recuperatur quo ad pmiū aureo
le. xxxij. q. v. c. si paulus. & hoc etiā inqt **Isid.**
in li. de sum. bo. & bñs **Aho. ij. q. clij.** & in
qnto suo qli. q. iij. **I**sta autē archa est aurata
intus & foris: quia plena est charitate. aurū
em quia pōsius est alijs metallis significat
charitatē que est maxima virtutū qua erat
maria circumdata in cōuersatiōe exteriori &
actiōe interiori. vñ de ipa dici potest illud. iij.
Regū. vj. **N**ihil erat in tēplo qd non auro
tegeret. **A**d opa aut ipius charitat⁹ xps hor-
tabat discipulos **Matth. v. di.** **T**hesaurisa
te vobis thesauros in celis faciēdo. s. opera
charitatis. **I**n hac archa est thesaur⁹ iua-
uillime misericōdie designate p māna. quem the-
saurū postulabat **Moyses** pplo suo dicens.
Nume. xx. **A**peri eis dñe thesaurū tuū fontē
aque viue. s. misericōdie & gracie. vñ & mater mi-
sericōdie & go maria dicitur. **E**st etiā i ea thesau-
rus sapiētie significat⁹ per legē in archa po-
sita. de quo dicit **Sap. vij.** **I**nfini⁹ thesau-
rus est hoibz. s. sapiētia. de qua etiā inqt in
riscōsult⁹ in. l. j. an pñ ff. de vari. & extraor. co-
gni. q non pōt pōio numario extimari. cui⁹
verba l. referant⁹ ad sapiētiā iuris ciuilis
em etiā intelligi debet de sapiētia diuinaz re-
rū: imo multo magis. **S**i & sciētia ciuilis nō
pmittit aliquē in pauprate viuere nec in ne-
cessitate mori. ut ait impator in aurf. de here.
& fal. s. vlti. col. j. multo minus thesaur⁹ di-
uine sapiētie. ecōtra & go de nō hntib⁹ hunc the-
saurū dicit **Aug⁹** in epigramatibus pspēri epi-
gramate. lxxij. **I**n magna egestate sūt diui-
tes sapiētie thesauros non hntes. **H**is autē
thesaur⁹ in summo plena fuit beatissimavir-
go **Maria.** **N**am nulla creatura pura ha-
buit tantā cognitionē de diuinis reb⁹ & per-
tinentibus ad salutē sicut ipa que fuit magis

stra aploz et euangelistaz ad docendum eos
de mysterijs xpi: vt inquit Hieron. in sermo
ne ad Aulochiū. Nec mirz si thesaurizimen
tum sapiētie habuit cum in ea xps requieue
rit: in quo sunt oēs thesauri sapiētie et scien
tie dei: sicut aplm ad Col. j. et qui xpm nouit
thesauri sapiētie et scien tie nouit. vt ait Amb.
cuius sentētia ponit in. c. legim⁹. in fi. xxvij
di. Est etiā virga in archa designās prātem
et dñum ei⁹ de quo supra dixim⁹ in ser. pce.
pre vlti. Archa autē ista seruabat i tabernacu
lo vt res p̄ciosissima. et ita brā xgo i taberna
culo ecclie siue cordis nri ē venerabiliter et cū
deuotioe marīa recolēda et p̄seruāda. In ista
etē archa deus nō solū posuit thesauros sa
piētie sue: vt etiā sc̄ptū est puer. ix. vbi dicit.
Sapiēs mulier edificat domū suā. i. guber
nat sanctā eccliam et thesauri pietatē et boni
tatis. vñ ipa inqt. Eccl. xxiij. Trāsite ad me
oēs q̄ cupiscitis me: et a gñatōibz meis adi
plemi. s. etia in ea collocauit thesauri poten
tie sue. ideo ipa Eccl. xxiij. ait. In hierusalē
prās mea. Et certe potētia magnā i ciuitate
supna habuit brā xgo. Quāsi autē q̄s pe
nes aliquē regē habere magnū posse aut rōe
parētele aut rōe grē inente: aut rōe bñficiē
et ista triplici de cā brā xgo apud celestē regē
obtinēt magnū posse. p̄mo rōne parētele: q̄a
sc̄z est mater regis. vñ Bern. in quodā ser.
ait. Nō deest potestas q̄ est mater oīpoten
tie: nec volūtas q̄ est mater misericordie: nec
industria q̄ est mater sapiētie. De hac autē
cā potētie xgis habet figura. iij. Reg. ij. vbi
dicit Salomon Berisabee mri sue. Petemī
mea. neq̄ em fas est vt auertā faciē meā a te
Sc̄do h̄z posse rōe grē inuēte. q̄ inuenit gra
tiā apud deū: vt ei dixit angel⁹. Lu. j. Unde
Bern. sup. Nilus ē ait. Maria d̄z gratia
plena: q̄ deo āgelis et hoibz est grata. deo per
humilitatē: angelis p̄ xginitatē: et hoibz p̄ se
cunditatē. Tanti autē gratiā apud deū inue
nit q̄ ipaz ab eterno amauit: et p̄ncipio mū
di p̄ omēs etates q̄siuit et rādē sibi desponsa
uit. De his tribz d̄z Sap. viij. Hāc amauit
et exq̄siuit a iuuētute mea: et q̄siuit eā mihi sp̄o
sam assumere. Tanti q̄z gram ap̄d deū inue
nit q̄ ipm p̄ sua regnare fecit. De q̄ in figu
ra d̄z Vester. ij. Adamauit eā rex sup omēs
mulieres: habuitq̄z gram et misericordiā cū re
ge: et iposuit dyadema regni i capite ei⁹: fecit
q̄ eā regnare p̄ vasti. i. p̄ eua. Tantiq̄z eius
amorē p̄cepit q̄ omēs ei⁹ petitiōes exaudiuit
vñ vbi. s. d̄z. Si inueni gram in oculis tuis
o rex: da mihi animā meā p̄ qua rogo et por

Maria
potest

CIX

pulū meū p̄ quo obsecro. Et rex sibi oia con
cessit. Tercio habet magnū posse rōe bñfici
tie. i. obsequioz q̄ sibi exhibuit. De q̄b⁹ sc̄is
Dilio in quodā ser. inqt. Ipā dei genitric
omē tps dñice infantie puericie et adolescen
tie cū illo p̄egit: et obsequio matēne dilectio
nis vt vera mater xpo filio misit. et Aug.
in ser. de annūciatiōe ait. Lacta maria crea
torē tuū: panē celī: p̄ciū mōdi: p̄be lambēti mā
millā: vt ille p̄ te p̄cutienti p̄beat maxillam.
tu illi sp̄alē misit subam vt ipē nob et tibi vi
tā tribuat sempiternā. lacta q̄ fecit te vt ipse
fieret in te. Quāob̄r merito archa testamēti debuit
appellari: in qua oēs thesauros suos omī
potens de⁹ collocauit.

De tertia excellētia nominis virgialis
que dicit regalis.

Tercia littera huius nominis est
R. per quā significatur q̄ ipsa est
regina celoz et tot⁹ orbis de qua
pp̄heta inqt ps. xliij. Astitit re
gina a dextris tuis et c. vbi cōmēdat hāc regi
nam de sex prerogatiuis. Primo a preroga
tiua excellētis pulchritudinis: cum in eodē
psalmo inqt. Omīs gl̄ia eius filie regis ab
intus. Nō em multū curauit de pulchritu
dine faciei extērioris. s. vt supra diximus in
parte p̄cedē hui⁹ operis sermone. liij. et etiā
sermone vltimo fuerit pulcherrima. Scie
bat em q̄ vt dicit Prouerb. vlti. Fallax gra
tia et vana est pulchritudo. sed curauit de
pulchritudine faciei interioris. Ideo dicit.
Omīs gloria eius et c. Pulchritudo autē fa
ciei sicut dicit August. in li. de trini. est quā
do ipa facies est decēter colorata: hylarē effe
ctu et bene p̄portioata. charitas autē fecit ani
mā xginis coloratā: que significat per aurū
quo induta est ipa regina. finalis vero p̄se
uerantia fecit ipam bene letā: vt cum magna
leticia anima eius de mūdo recederet: que i
bonis operibz vsq̄ in finē p̄seuerauit. Unde
de p̄seuerantibz dicit potest illud Isae. lv. In
leticia egredimini. Diferentia autē virtutū
fecit animā eius bene p̄portionatā. Ista er
go tria que fuerunt in beatā virgine fecerūt
animā eius valde pulchrā. Ideo subdit. In
fimbrijs aureis. Ipsa enim habuit finalē
p̄seuerantiā: que notatur pro fimbria: que
est finis vestimēti. Habuit etiā charitatem
q̄ notat p̄ hoc q̄ illa fimbria d̄z fuisse aurea.
Habuit etiā p̄portionalitatē. q̄d significat

Regina
celorum.

Sermo. VII. De nominatiōe Marie

tur per hoc qd dicit circū amicta varietate. i. virtutū diuinitate: nā magnitudinē fidei cor- respōdebat magnitudo spēs: et magnitudi- nē spēs corripēdebat magnitudo charitatis: et magnitudinē charitatis correspōdebat ma- gnitudo opis. **H**abuit ergo magnā fidē: de q **Au. j.** dicit illi. **B**eatā q credidisti tē. habuit magnā spēm: vñ **Eccl. xliij.** appellat mater sancte spēs. magnā quoq; charitate habuit in rātū q pre nimia charitate languebat. vñ **Añ. v.** dicebat. **N**unciāte dilecto qz amo- re langueo. magna quoq; et fortia opa fecit. et ideo de ipa dicit puer. vlti. **M**anū suā misit ad fortia. **S**cdo cōmendat ista regina de vestimēto p̄iositate: cum dicit. **A**stitit regina a dextris tuis i vestitu deaurato circūdata va- rietate. que vestimēta intelligunt aut put ha- buit in mūdo aut put habet i celo. nā in mū- do ep̄s habuit vestimētū deauratū. i. corp⁹ incorruptū et illibatū aīam qd habuit circū- datā varietate. i. oīum p̄tutū diuinitate: vt ipa testat **Eccl. xliij.** **N**el pnt etiā intelligi vestimēta illa put nū habet in celo. **H**abet em̄ vestimētū deauratū. i. corp⁹ gl̄ia imortali- tatis indutū: et circūdatā varietate. i. oīnū scōz numerositate q ipam circūdāt venerā- tur et laudāt. **T**ertio cōmendat ista regina de sponsi nobilitate: cū dicit. **A**cupiscet rex de- corē tuū. vbi etiā oñdit qmagne sit excellen- tie ille sponsus: qz ipe est dñs et tu⁹. et qñte sit reuerētie: qz oēs adorāt eū. **S**icut g regi- na regnū gubernat: sic brā qd qñ rex xps p mortē se absentauit eccliam dei in illo tri duo- rerit qz fidē illibātā suauit **Silr** qñ rex xps ad celū ascendit ipa tanq; regina eccliam gub- nauit: qz tot⁹ ecclie magistra p̄māsit. **Silr** qñ rex xpus alicui faciē suā abscondit: tūc ipa regia misericordiam suā maxie ostēdit: qñ hō ad ipam cū deuotiōe cordis recurrit. **I**o illd qd vane mulieres dixerūt de luna: nos exponere possum⁹ de ista regina. qd habet **Viere. xliij** scz **Sacrificem⁹** regine celi: et libem⁹ ei liba- mina: sic fecim⁹ nos et p̄ces nr̄i: et faciam⁹ ei placētas ad colēdā eā. **N**ā ex eo tēpe q cessa- uimus sacrificare regine celi indignim⁹ oib⁹ et gladio et fame p̄sumpti sum⁹: qñ aut sacri- ficauim⁹ ei saturati sum⁹ panib⁹ et bñ nobis erat malūq; nō vidim⁹. **Q**uarto cōmēda- tur ista regina ab odoris suauitate: cum dicit. **M**irrha et gutta et cassia a vestimētis tuis et vbi de glo. **H**is autē aromatib⁹ odor p̄tutū significat: q odores nuptiali gaudio adhibē- tur: vt i nuptijs fieri solet. **P**nt aut iste spēs aromatice has p̄p̄tates vt dicit glo la ibidē

qz mirrha est amara et s̄eruat carnē a putre- dine et vermes expellit. et iō mirrha significat carnis mortificationē: que s̄it carni amara tamē cōseruat a putredine luxurie: et expellit p̄mes male p̄cupiscētie. **G**utta expellit oīs inflaturas et tumores: et iō significat hūilita- tē: que cordis elatiōes curat et dissoluit. **C**as- sia in aquosis locis nascit et crescit significat pietatē: que nascit in cordib⁹ illoz q sunt cō- passibiles et deuoti. **D**e his speciebus aromati- cis et de alijs tractat in l. fi. s. species. ff. de pu- blica. **I**ste igit tres species aromatice. s. mir- rha castitatis: gutta humilitatē. et cassia pie- tatis in **M**aria fuerūt: que magnū odorem fecerūt deo: agēlis et hoib⁹. **I**ste aut tres spe- cies aromatice spirabāt odorē a vestimentis eius et domib⁹ eburneis. vestis em̄ fuit ipsa qd que xpm vteri sui vestimento vestiuit et circūdedit: iux illud **Dan. x.** **A**ntiquus die- rum sedit: vestimētū eius albu sicut nix. et il- lud **Viere. xxxj.** **N**ouū faciet dñs sup terrā **N** femina circūdabit virū. **D**om⁹ quoq; ipi⁹ qginis fuit eburnea: quia fuit castitate deco- rata. **I**n eboze em̄ castitas designat. quia ele- phas est aīal castū et nature frigide: vt dicit in li. de p̄p̄rie rerū. **Q**uinto cōmendat ista regina a domicellaz siue adolescentulaz fa- mulatu. **S**olēt em̄ regie habere domicellas que sibi famulant et seruiūt. et qzto subdite s̄ nobiliores tanto dñe eaz sunt digniores. s. generaliter. in aut. de digni. col. vi. **I**sta igit dñia regina nostra habet tria genera famula- rum. **P**rimē famule sunt filie regū. de qd dicit in eodē ps. **D**electauerūt te filie regū in ho- nore tuo. **S**cdo sunt filie **Tyri.** de qd dicit subdi- tur. **E**t filie tyri in munerib⁹ vultū tuū dep- cabunt oēs diuites plebis. **T**ertie sunt qgi- nes. **D**e qd dicit subdit. **A**dducēt regi qgines post eā. **T**res em̄ sunt stat⁹ muliez que ip- si virgini seruiūt. s. bone vidue: que signifi- cant p filias regū. qz ipse corpus suū in casti- tate et mūdicia bñ regūt. **A**lie sunt p̄iugate q significant p filias tyri. **Tyri** em̄ interpretat angustia: et significat p̄iugatas q multas in mūdo agustias patiunt: siue in tolerādo viz qñ est nimis austerus. siue in pariēdo filios et educādo ac nutriēdo eos. siue i alijs neces- sitatib⁹ pcurādīs. iuxta illd. j. ad **Abōz. vij.** **T**ribulatiōz et dolorē cordis habebūt hmoi **T**ertie sunt qgines q votū p̄p̄tue castitatis post ipam emisērūt: qz ipa prior oib⁹ emisit. **F**ilie igit regum: id est bone vidue inā regi- nam delectant. s. beatā virgine quando se in mundicia et castitate cōseruat. **F**ilie tyri. i.

Precio-
sitas ve-
stiu ma-
rie

Ordosu
auitatis
Marie

N

Famule
Marie

Secūdi-
tas ma-
rie

bone coniugate sibi munera offerunt quoniam operibus
misericordie intendunt: et in suo coniugio ordinate
vivunt. Regines autem post ipsam adducunt quoniam
illa in regnitate et mundicia imitant. **S**e-
cundo commendat ista regina a prolis secundita-
te: cum in eodem psalmo dicitur. Pro patribus tuis natus
est tibi filius. Et prout ibi vocari patres ipsi patriarche
vel prophete vel iudei infideles: a quibus ipsa
origine duxit. Filii autem vocari prout vel reges
vel apostoli vel devoti christiani. **E**st et sensus. Pro
patribus tuis natus sunt tibi filii. id est per patriarchas
qui fuerunt coniugio serviens. nati sunt tibi fi-
lij. id est reges coniugia continentes. **U**el per patres
tuis. id est per prophetas qui christum venturum predice-
rent nati sunt tibi filii. id est apostoli: qui christum incarnatum vi-
derunt et eius evangelium predicaverunt. **U**el per pa-
tres tuis. id est per iudeis infidelibus qui christum perse-
quuntur: nati sunt tibi filii. id est boni christiani: qui christum
per fidem convertunt. **S**equitur. Constitues eos prin-
cipes super omnem terram. Constituit autem prout filii. id est
reges: super omnem terram quoniam super omnes sensus sui
corporis dominant. scilicet filii. id est apostoli: super omnem terram
constituunt quoniam pulcrum terrenam: et se ad celestia
sublevent appetenda. **T**ales enim omnia possident
unde quidam sapientes inquit. Qui omnia continent
omnia possident: quoniam omnia sub pedibus habent et omnibus
preest omnibus dominant. **I**o apostolus. **I**ij. **A**po. vij. inquit
Itaque nihil habentes et omnia possidentes. **T**ertius
autem filii. id est boni christiani super omnem terram constitu-
tur quoniam terrena omnia bene et laudabiliter admini-
strant: omnia delectamenta que de terrenis percipiunt: in
dei gloriam referunt. sic fecit imperator Justinianus
ut in. l. in nomine domini. C. de off. p. vi. af. et i. l. j. C.
de ve. in. enu. et in aut. de armis. in pn. col. vij.
Et sicut agebat beatus Franciscus de quo canit ecclesia
in officio eius. Quicquid in rebus repperit delecta-
menti regebat in gloriam factorum. **T**ales boni christiani
autem dicunt deo illud psalmus. xvij. **S**uper omnem terram
gloria tua.

De quarta excellentia reginalis nominis
que dicitur imperialis.

Et quarta littera. **I**. denotat quod
beata regina est imperatrix celi et terre.
et hoc primo: quoniam ipsa genuit celestem impe-
ratorem. et ideo prout ab eo petere quicquid
vult et obtinere. quod figuratum fuit. **ij**. **R**eg. **ij**.
ubi mater Salomonis dixit. **E**t petitionem
vnam peto a te: ne profundas faciem meam. tunc enim
faciem suam confunderet quoniam illud quod peteret dene-
garet. **S**i ergo imperat filio ratione maternalis in-
risditionis: qui fuit subditus illi. ut habet **Lu**. **ij**. mul-
tomagis imperat omnibus creaturis filio suo sub-
iectis. acit. l. de accessionibus. ff. de iur. et tem-
po. pre. **E**st quoque imperatrix: quia est filia

celestis imperatoris. id est illi inquit propheta psalmus. xliij.
Audi filia et vide et cetera. **E**st etiam imperatrix: quia
eterni imperatoris est sponsa: de quo dicit **Ioh**. **ij**.
Qui habet sponsam sponsus est. **Q**ui vero deus
illi tradidit imperium orbis et omnium principum
in eo dixit ei illud quod habet in. **j**. **E**nei. **V**is
ego nec metas regum nec tempora pono. **I**mpium si-
ne fine dedit. et ideo ista tam excellentem imperatricem
debemus omnes diligere et reuereri propter rationem
quam ponit **U**egeci. **i**. **ij**. li. de re milita. c. v. di-
ces. **M**aiestas imperatoris secundum deum humana di-
ligentia est excolenda. et cum **A**ugustini nomen
accepit tanquam prout et corporali deo fidelis est pre-
standa deuotio: impendendumque paucis famu-
latus. **D**eum enim vel priuatum vel militaris ser-
uit cum imperatori fideliter seruit: cum fideliter
eum diligit qui deo regnat autore. hec ille. **A**u-
tismodi est imperatrix nostra: que a deo suum
recepit imperium. **Q**ui autem imperatricis digni-
tas ostendit psalmus. xliij. dum dicit. **E**st regina
a dextris tuis et cetera. **E**t primo quoniam ad locum: quod se-
det a dextris filii. quod figuratum fuit. **ij**. **R**e. **ij**.
ubi **S**alomō fecit poni thronum matris ad dex-
teram suam: fecitque eam in eo sedere. **S**ecundo eius
dignitas ostendit quo ad habitum: cum dicit. **I**n
vestitu deaurato. et de hoc habet **A**po. **xix**. ubi
dicit. **V**enerunt nuptie agni: et vxor eius preparauit
se. et datum est illi ut coopiret se vestimento byssi
non splendere et candido. **E**t puerb. vlti. dicit.
Bysus et purpura indumentum eius. **T**ertio
quoniam ad obsequium famulorum: cum dicit. **C**ircū-
data varietate. scilicet angelorum et sanctorum: qui omnes
beate regine tanquam sue imperatricis famulantur ipsam
que continue magnificat. **D**e famulatu autem an-
gelorum dicit sanctus **B**erardus episcopus in quodam ser-
mone. **D**ominus noster iesus christus matrem suam ma-
gnificat: qui angelicis est stipata choris: archa-
gelicis vallata turmis: thronorumque hinc inde
possessa iubilantibus: dominationumque circumdata tri-
pudijs: principatumque circumseptum obsequijs: po-
testatum amplexata plausibus: virtutumque girata
honoribus: cherubin vndique possessa ineffabi-
libus cantionibus. **Q**ualiter autem ceteri sancti
eius famulantes declarat predictus sanctus in
eodem sermone dicens. **A**postolorumque splendi-
dissimus ordo ineffabili laude illam extollit.
Martyrum exercitus supplicat domine sue. **L**o-
fessorum multitudo innumerabilis primum sibi
psonat canticum. **V**irginum candidissima con-
cio inquit chorea ad suam celebrat gloriam. **H**ec
autem serenissima imperatrix mittit angelos in
mysterium: et eis secreta palatii committit. **U**n-
Beda in quodam sermone inquit. **P**ersuadet imo co-

Sermo. III. De nominatiōe Marie

pellit nos celsitudo tua credere q*uod* i regno fili
lij tui o b*ea*t*a* m*aria* ita impiose p*ri*ncipar*et*
vt p*er* angeloz m*is*teria tuis sp*iritu* deuotis subue
nias. Si em*en* angel*us* angelu*m* mittit p*ro*fidet*er*
d*ic*it credere xp*ist*iana deuotio q*uod* ip*at*rix a*ng*eloz
tanto mag*is* habet angelos ad obsequiu*m* q*uo*to
differet*er* p*ro* illis nom*in*e hereditauit. Si ei Jo
sue dux ppl*i* isrl*el* iussit sol*us* stare: quo n*on* o*mn*i*u*m
dera ad nutu*m* impat*ri*ci*is* obediunt. Si cheru
bin*im* z seraphin de fonte bibentes inferiorib*us* a*ng*e
lis q*ua*da archana reuelat*ur*: q*uo*tomag*is* gl*ori*osavir
go de o*mn*i*u*m fili*is* sui amplexu ei*us* degustata mi
steria angel*u*m copiosi effundit. hec ille.

Tate aut*em* auct*or* i celesti palacio e*st* ista impat*ri*xi*is* q*uod*
oib*us* alijs scis intermedijs omissis ad ipsam
licet ab o*mn*i grauiamine appellare. l*icet* em*en* fm
iura ciuili*um* debitu*m* mediu*m* fuit i appellat*io*nib*us*
l*icet* impatores. ff. de appel. reci. t*em* i ip*sa* fua*st* i
lus iur*is* ca*u*onici: q*uo* omissio q*ui*libet medio appel
lat ad summu*m* pontifice*m*. c. si duob*us*. et de appel.
Quilibet g*o* pot*est* ad eam appellare. v*er*o de ip*sa* di
cere possum*us* illud q*uo*d scriptu*m* e*st* i. c. ad roma
na. ij. q. vi. vbi d*icitur*. Ad eam ab oib*us* opp*re*ssis e*st*
appelladu*m* z p*ro*cedu*m* q*uo* ad mat*re*m: vt eius
vterib*us* nutrian*ti*bus: auct*or* de*re*cedant: z a suis op
p*re*ssorib*us* releuent*ur*. q*uo* n*on* p*ro* nec d*ic*it m*is* obliuisc*re*
fili*is* sui. Confident*er* igit*ur* vnusq*ui*sq*ue* appellet ad
ip*am* siue g*ra*ue*re* a diabolo: siue ab aliq*uo* tyrano
siue a corpe p*ro*p*ri*o: aut a diuina iusticia. P*ri*mo li
cet appellare a diabolo sic fecit Theophilus

Theo
philus

q*ua*da q*uo* vt scribit*ur* i miracul*is* eiusd*em* g*ra*gis: ab epo
suo a viced*u*natu dep*re*ssu*m* i t*em*ta*ti*o*n*e p*ro*cedit cecidit
q*uo*d diaboli se seru*us* fecit: z de sua fuitute cy
rographu*m* manu p*ro*p*ri*a p*ro*scripsit z diabolo tra
didit. Postmodu*m* i*tem* ad cor suu*m* redies z pe
nitens ad ipat*ri*ci*is* ista appellauit. z ip*sa* totu*m*
irritu*m* fecit: z diabolo vt theophilo cyrographu*m*
redderet p*re*cepit. z sic ip*am* i statu p*ro*stinu*m* resti
tuit: z g*ra*ma acuenia*m* sibi ipetrau*it*. S*ec*undo
l*icet* appellare ad ip*am* si q*ui*s g*ra*ue*re* a tyrano. q*uo*d
p*ro*z i. b. Basilio: cui cu*m* Julian*us* apostata ad
p*ro*p*ri*u*m* p*ro*pas vad*er*e minat*ur* fuisse q*uo* i suo redi
tu ciuitate sua destrueret: scis basili*us* ad ip*am*
tric*em* ista appellauit. q*uo* milite*m* q*ua*da no*mn*e mer
curiu*m* i*tem* defunctu*m* suscitauit. q*uo* sup*er* equu*m* p*ro*ce
des: atq*ue* ad iulianu*m* p*ro*ges: ac lancea fortis vi
bras ip*am* occidit. Ideo d*icitur* scis Philib*er*t*us*
in quoda*m* ser. Veniant ad beat*am* maria*m* iusti
cu*m* basilio effect*us* celer*er* p*re*cepturi. veniant et
p*ro*ctores cum theophilo desiderata g*ra*ma ad
epturi. T*er*tio l*icet* ad ip*am* appellare si q*ui*s g*ra*
ue*re* a corpe p*ro*p*ri*o: sicut patuit in maria egi
ptiaca: q*uo* vt habet in vitalpa. cu*m* multo tepe
carnali p*ro*cupiscentie deseruisset: t*em*de ad impa

Basilio

tric*em* ista p*ro*fugies z appellas p*ro*cupiscentia*m* vi
cit z castitate*m* fua*st*it. Quarto l*icet* ad ip*am*
appellare si q*ui*s a dei iusticia se grauari sentit.
q*uo*d significatu*m* fuit Dester. v. vbi d*icitur* q*uo*d cu*m* rex
assuer*et* iudeis e*ss*e irat*us*: regina hester ad ip*am*
placatu*m* accessit. Cui rex ait. Etia*m* si dimidia
p*ro*te regni mei perier*et* dabis tibi. Ista g*o* impe
ratrix figurauit impat*ri*ci*is* celoz: cu*m* q*uo* de*us* re
gnu*m* suu*m* diuinit. Cu*m* em*en* de*us* habeat iusticia*m* et
m*is*ericordiam: iusticia*m* sibi i*tem* m*un*do exerce*re* d*ic*it*ur*
tinuit: z m*is*ericordia*m* m*un*di p*ro*cessit. Et i*tem* si q*ui*s sen
tit se g*ra*uari a foro iusticie dei: appellet ad foru*m*
m*is*ericodie mat*ris* ei*us*.

De quinta excellencia no*mn*i*s* g*ra*ialis que
dicit*ur* augustalis.

Quinta ista hui*us* sacratissimi no*mn*i*s*
q*uo*d e*st* A. significat beat*am* g*ra*gin*em* ee
augusta totu*m* orbis. Sicut ei*us* im
pator dicit*ur* augustus ab augendo
q*uo* q*uo*tu pot*est* d*ic*it suu*m* imp*er*iu*m* augere: vt d*ic*it glo.
sup*er* rubrica. ff. de institutionu*m*. ita g*o* glo
riosa appellari p*ro* augusta. Si em*en* vxor tre
ni ipator appellat*ur* augusta. l. si fise. i. fi. ff. de
iur. fi. z. l. si. g. ij. C. de q*uo*dri. p. z. l. p*ro*nceps. ff.
de legi. m*is*to mag*is* desposata ac p*ro*iuncta celesti
impatori b*en*edicta g*o* appellari d*ic*it augusta
maxime q*uo* ip*sa* augm*en*tauit imp*er*iu*m* diuinum
sup*er* humanu*m* gen*us* dep*re*ditu*m*: atq*ue* ip*sa* mediate
auct*or* e*st* fidelis ppl*i*s col*ec*te*m* de*us*. Ideo de ip*sa*
dicit*ur* p*ro* illud ps. ciij. taur*is* p*ro*p*ri*u*m* suu*m* vehe
ment*er*. Ad ista igit*ur* augusta debet o*mn*es tribula
ti recurrere: q*uo* ip*sa* nemine sp*er*nit: s*ed* o*mn*es be
nignissime recipit: z sp*er* residet z expectat ad
se venientes. v*er*o thron*us* dei appellat*ur*. Jo apl*us*
Heb. iij. ait. Adeam*us* cu*m* fiducia ad thronu*m*
g*ra*e ei*us* vt m*is*ericordia p*ro*sequamur z g*ra*ma iueni
amus i t*em*p*or*e optuno. Dicit*ur* ille thron*us* de q*uo* iij.
Re. xij. d*icitur*. Fecit rex salomon thronu*m* de ebo
re grande: z vestiu*it* eum auro fuluo nimis
fuit g*ra*bra g*o* thron*us* salomons. i. xpi. q*uo* in
eo nouem m*is*ib*us* sedit: z eu*m* o*mn*i pietate repleuit
De q*uo* dicit*ur* p*ro* illud p*ro*ner. xv. Roborabit
clementia thron*us* ei*us*. Ut em*en* inq*ui*t Sualther*us*
alexandride li. j. Instabile e*st* regnu*m* q*uo*d no*n* de
metia firmat. Felicitas aut*em* regnantis e*st* famu
lantes amare: vt ait Cassiodor*us* li. iij. epla*z*:
epla. c*ij*. Est q*uo* thron*us* terribil*is* p*ro* demones ei*us*
deuotos impugnates. De quo d*icitur* Apoc. iij.
De throno p*ro*cedunt fulgura z voces z toni
trua. Rogem*us* g*o* ista serenissima augusta vt
nos ab hostiu*m* insidijs z impugnatioib*us* p*ro*te
ges: atq*ue* populo dei annumerari facies i bo
nis opib*us* pleneres vsq*ue* ad fine*m*: ad p*ro*cepta
da post hui*us* vite t*ra*nsitu*m* ei*us* gl*ori*osam maiesta

Maria
augusta

tem in celesti faciat p̄ia sublimari. Amē.

De eiusdē sacratissime p̄ginis noiatioe
Sermo quartus

Oleū effusus
nomē tuū. Lān. j. Inq̄t gl̄io
sus sanctus Bernardus i ser
mone secūdo de noiē p̄ginis

Nō est facultas hūane dilectissimi fratres
q̄dū in hoc mortali corpe uiuūt. plene p̄in
gere ad laudē gl̄iose p̄ginis m̄ris dei que oīz
homīnū r̄vices excellit r̄ superat intellectū.
Quis em̄ mortaliū nisi diuino illustrat̄ ora
culo de vnica dei r̄ hominis genitrice quicq̄
modicū v̄l grandē p̄sumat edicere. imo nō ti
meat hanc pollutis labijs noiare: quā pater
misericordiaz r̄ aī secula de⁹ p̄petuā testia
uit i p̄ginē dignissimā: filiū p̄celegit i ma
tre: spū sanctus noue gratie domiciliū p̄pa
rauit: quib⁹ laudib⁹ seruitus homī regīnaz
efferreret angeloz: que p̄conia dilaret morta
lis angustia vel officia subministraret: cui cele
stia parēt famulant obsequia: q̄ dignā ho
norib⁹ plausus homīnū in terris accumula
bit: quā spūtuū agmina beatorū iugiter ve
nerant in celis: S̄z q̄ illā vt meret nō pos
sum⁹ laudare: saltē nomē eius extollere p̄cu
remus. hec ille. De quo noiē b̄ndictio quicq̄
alias cōsideratiōes faciem⁹ r̄cēplādo eiusdē
p̄ginis q̄nq̄ p̄rogatiuas ab vna līaz ip̄ius
noīs incipietes.

De p̄ma p̄rogatiua incipiete ab M. s.
q̄ p̄go maria d̄r man⁹ dei.

Maria
man⁹ dei
Bata dei genitrix p̄go i sacra scri
ptura appellat man⁹ dei. De qua
exponi p̄t illud Deut. xxxij. ca.
Omnes sancti in manu ei⁹ sunt.
Et illud Job. xij. In cui⁹ manu est aīa omīs
viuentis. Per istam manū deus nobis tri
buit bona padisi: iuxta illud ps. lxxij. Exte
dit manū suā in retribuēdo. Per ipsaz etiā
electo suo succurrit. vñ inquit psalmista ps.
lxxvij. Manus mea auxiliabitur ei. De
qua etiā dicit ps. cvij. Sciāt quia manus
tua hec. r̄ ps. xliij. In manu eius oēs fines
terre. Et ideo rogabat idē p̄pheta dices ps
cxvij. Fiat man⁹ tua vt saluet me. r̄ psalmo
cxliij. itez dicebat. Mitte manū tuā de alto
r̄c. Gratias igit tibi ago dñe iesu xpe: q̄a po
suisti sup me manū tuā. ps. cxxxvij. De qua
dicit ps. cxliij. Aperis tu manū tuam: r̄ im
ples omē animal b̄ndictiōe. Spero autē q̄
ad regnū celeste me p̄ducet: iuxta illud psal.
cxvij. Qm̄ illuc manus tua deducet me: r̄

tenebit me dextera tua. Deest illa man⁹ de
qua exponi p̄t illud Sap. iij. Justorū ani
me i manu dei sunt. Ista est illa man⁹ dei for
tissima q̄ demones p̄strauit. p̄pter quod oēs
angeli ea b̄ndixerūt: iuxta illud Sap. x. Vi
ctricē manū tuā laudauerūt pariter. Deest
manus dei que p̄tegit vnūquēq̄ deuotiū. cui
inq̄t domin⁹ Ia. li. Sub vmbra man⁹ mee
p̄teri te. De qua etiā scriptū ē eiusdē libri. l.
ca. Nō est abbreviata man⁹ dñi. s. ad subue
niendū nobis. Immo de ipsa dici potest illud
Isaie. v. Et adhuc manus eius extenta. Et
ideo dicitur Lān. v. Manus eius tornati
les auree plene iacinctis. Primo em̄ beata
virgo dicit man⁹. quia sicut in manu sūt q̄n
q̄ distinctiōes digitorū: sic in ip̄a sunt quicq̄
effect⁹ gratiaz. Primo nanq̄ digit⁹ manus
dicit pollex a polledo: eo q̄ p̄ ceteris pollet
fortute r̄ potestate. Secundus d̄r index: q̄ p̄
ip̄m oīa indicamus. insti. de publi. iudi. s. fi.
vbi glo. Tertius dicit medi⁹: q̄ est medius
hinc inde. Quart⁹ dicit medicinalis: q̄ eo a
medic⁹ certa colligera colligunt. Quin⁹ d̄r
auricularis: q̄ p̄ eū aures scalpim⁹: vt dicit
Isidorus in lib. etym. Beata igit maria est
nobis tanq̄ pollex: q̄ potēter nos in ciuita
tē celestē introducit. Est tanq̄ index: quia sa
piēt vīā que ducit ad patriā sup̄nā nobis
ostēdit: r̄ per illā nos deducit: iuxta illud puer.
iij. Duce te p̄ semitas eq̄tatis r̄c. Est tanq̄
digit⁹ medius: q̄ tanq̄ mediatrix nos deo
reconciliat: iuxta illud Eccl. xxvj. Mulier
fortis oblectat virū suū. Ip̄a em̄ vīz suū ob
lectat quādo ei⁹ inimicos ad pacē cū eo redu
cit. Est etiā tanq̄ digit⁹ medicinalis: quan
do vulnera p̄ctorū nostroz sanat: iuxta illud
Eccl. xliij. Medicina oīm in festinatiōe ne
bule. i. in festina subuētiōe marie. que d̄r ne
bula: q̄ fuit a terrenis subleuata. Est quoq̄
tanq̄ digit⁹ auricularis: q̄ aures n̄r cordis
ap̄it vt verba dei audiam⁹: dicens illud Eccl.
xxxix. Obaudite me diuini fructus. r̄ etiam
Eccl. xliij. Qui audit me nō p̄fudet. Se
cūdo ista man⁹ fuit tornatilis. Vās autē torna
tile h̄z rotūditatē r̄ mobilitatē atq̄ velocita
tē q̄ causat ex ip̄a rotūditate. vās ei⁹ q̄drū ad
mouēdū ē tardū: s̄z res rotūda ad mouēdū ē
ap̄ta r̄ veloci: sic r̄ man⁹ b̄tē virgīs leui motu
ad nob succurrendū se erigit. Vñ de ip̄a dici
p̄t illud Sap. vij. p̄occupat q̄ se cōcupiscit vt
eis se p̄ostendat. De illa q̄z dici p̄t illud
Sap. vij. Dībz mobilib⁹ mobilior est. Ip̄a
q̄z brā p̄go dicere p̄t illud Isa. lxx. Anteq̄
clamer ego exaudia: r̄ adhuc ill⁹ loq̄ntib⁹ ego

Maria
per digi
tos ma
nus sig
nificat

Maria
man⁹
tornatilis

Bermo. III. De nominatiōe Marie

Baudia. **T**ertio ista man⁹ fuit aurea. Aurū em est pulch^r & clar^r: sic & ipa fuit pulch^r i mēte p puritatē: & clara i puerlatōe p honestatē & castitatē. **I**ō de ipa pōt dici illud Sap. iij. **O**spulchra ē casta generatio cum claritate. **Q**uarto ista man⁹ fuit iacinctina. Affilat at brā hōgo iacincto rōne nois: coloris & pūritis. **P**rio rōe nois: qz iacinct⁹ d^r qdā flos colorē hūis purpureū. d^r etiā ē lapis pūosus. **S**u it etiā nomē cuiusdā pueri formosi: q inter illos flores mortu⁹ est inuēt⁹. & ab ei⁹ noie flores illi vocati sūt iacincti: fm fabulas poetaz marie. **Q**uid. in li. x. **M**etham. fabula. vij. vñ pūus. **F**los ē iacinct⁹: lapis ē iacinct⁹ hōqz. **C**ū sit vterqz bon⁹ melior tamē est vir vtroqz. **P**er qd dā intelligi q ipa hōgo fuit tāqz flos id est florida p pūritū amenitatē. vñ canit ecclēsia. **S**icut dies verni circūdabant eā flores rosaz & lilia puallū. **I**pa qz fuit sicut lapis pūosus p pūritē & primi charitatē. **D**e q **I**sa. xxvij. d^r. **P**onā i syon. i. ecclia militatē lapidē pūosus. i. beatā hōginē. **D**e h lapidē pūoso inq^r **A**ug. in li. de doctrina xpia. **S**i pger es ad pseruatū thesaurū dei: nō sis piger vñā margaritā ferre sub lingua: & q vis se cur⁹ ambula. **I**pa qz fuit sicut vir fortis per pūritatē & magnanimitatē. vñ de ipa d^r puer. vñ. **A**cqz fortitudine lūbos suos: roborauit brachiū suū. **S**cdo d^r iacinct⁹ rōe color⁹. **N**ā sicut dicit **I**sidor⁹ vbi. s. iacinct⁹ nō habet colorē nimis claz nec nimis obscur⁹: s. ex vtroqz teporatu. **C**ū igit d^r hēat infinitā claritatē: hō pō respectu dei quādā obscuritatē: brā hōgo i medio pūritatē nec fuit clara sicut diuina natura nec obscura sicut hūana: & fuit quidē minor qz diuina & maior qz angelica et hūana. iō assimilāt lūne. **A**n. vij. **S**icut em claritas lūne ē minor qz claritas solis s. maior qz claritas stellaz. sic claritas brē hōgis est minor claritate dei & maior claritate sanctorū & angelorū. **T**ertio d^r iacinct⁹ rōe pūrit⁹. **U**t em dicit in li. de pūritatibz rez: iacinct⁹ habet cor pfortare: tristitiā expellere: & iter iūnicos tutū suare. sic ipa pfortat cor dās cibū grē: iuxta illud **E**ccl. xv. **L**ibauit illū pane vite et intellectu. **E**xpellit etiā tristitiā dās ei leticiāz iocunditatis interne. vñ in eodē. c. d^r. **I**ocunditatē & exultationē thesaurizauit sup eum. **L**ustodit qz ab isid⁹s fraudis diabolice. vñ **S**ap. x. d^r. **L**ustodiuit eū ab inimicis & a seductoribz tutauit illū.

Descda p rogatiua incipite ab A. scilz q beatā hōgo dicit apīs dei.

Apīs i sacra scptura dicit brā virgo: qz fuit breuis p humilitatē: volatilis per supnoz contēplationē mellificās p celest⁹ fruct⁹ pductio nē. **D**e qua dicit **E**ccl. xj. **B**reuis in volatilibz est apīs: & in iūu dulcor⁹ habet fruct⁹ ei⁹. **D**e ista ape dicit **A**mbro. in li. de hōginibus. **A**pīs roze pascit: cōcubir⁹ nescit: mella cōponit. **S**ic beata hōgo roze celest⁹. i. grā spūsan/cri pasta fuit: hōgo pmasit: & paradisi dulcedinem generauit. **N**otādū aut q apīs vt d^r in li. de ppe. rez: qtuor diligūt. **P**rimo aerē serenū: qz tūc pl⁹ de roze iuenit: & tpe plumio/so a volatu impediunt. **S**cdo abudantiā florū. **T**ertio suauē sonū. **N**ā sicut d^r **A**ris. in li. de animalibz: p cantilenas & sonū suauē attrahunt. **Q**uarto dulce vinū: qz deficiēte melle dulci vino pascunt. **I**sta aut qtuor brā virgo dilexit & in se habuit. **P**rimo serenitatē interne pūritatē: iuxta illd ps. xliij. **D**is gloria ei⁹ filie regis ab itus. **E**t ideo serenissima appellari debet. sicut solēt appellari vxores impatorū. i. j. **C**. nemi licere i cōpatōe speciez. li. x. **S**up oēs em serenitatē animi dilexit que hōbū dei scribere in carta vteri sui: & illud suauissimū carmē. s. **M**agnificat: dñō decantare debebat. **S**ciebat em qd inq^r **Q**uid. in. j. de tristibz. **A**rmia pueniūt animo deducta sereno. **I**renouerat q vt dicit **Boetius** in. j. de pōla. **N**ubibz atris pōita nullū fundere pnt sydera lūmē. **Q**uia igit vt d^r in c. de apib⁹. vij. q. j. apēs habēt vñū regē cui⁹ ducatiū sequunt. **I**deo nos debem⁹ istā apē diuinam tanqz reginā nrām in oibus imitari. **L**icē ē aliaz apū fera natura sit. s. apū. insti. de rez diui. & l. naturalē. s. apū. sine apū. ff. de acq ren. re. do. hec tamen apīs celestis nō est fera sed humanissima: q nobis ostēdit viam oīm bonorū morū: & maxie ad serenitatē cōscientie & mūdiciā cordis nos hortat dices illd **P**rospert in li. epigrā. **C**or mundū & sapiens verbo pūrit⁹ alatur. **E**t xpi in nrō pectore regnet amor. **S**cdo hec apīs diuina dilexit flores pūritū & oīs grē. vñ sequit. circūdata varietate scz pūritū. **T**ertio sonū allocutiōis diuine. de quo dicit ibidē. **A**udi filia & vide & cūna aure tuā & c. & **A**n. v. **V**ox dilecti mei pullat apl mibi soror mea & c. **Q**uarto vinū iocū dī tarū supne: iux illd **A**n. vij. **S**uttur tuū sic vinū optimū dignū dilecto meo ad pōradū labijsqz & dētibz ei⁹ ad ruminādū. **D**e his qtuor d^r **A**n. ij. **A**n dilect⁹ me⁹ loquit mibi: ecce diuina locutio. **S**urge ppera amica mea & veni. **I**ā em hycms trāsyt: umbr abijt & re

Apēs qe tuor diligunt

Impera tris serenissima

cessit. ecce serenitas pscie. et subdit. flores ap/
paruerit i terra nra. ecce diuinitas pscie et gre/
sequit. vinee flores dederit odore suu. ecce
vinu iocunditatis supne. Tunc em aia bre hgis
dedit odore tanqz flores vinea qn i plena super
na iocunditate exultauit i deo saluari suo: vt
ipa inqt. **Lu. i.** De ista igit ape diuina possu/
mus dicere illd qd ait Urban⁹ papa loqns
deo de bra Cecilia: dicen. Maria famila tua
dne qsi apis tibi argumetola deseruit.

De tertia plogatiua hginis incipite ab
R. l. q. bra hgo fuit regula oim viuicuu.

Maria regula omniu
P Er tertia littera nois hginis q est
R. significat q ipa m dei fuit re/
gula oim viuicuu. et io sicut iherc
du e regule iur: sic bononieses in
heret carocio: fm glo. i. l. ois bona diffinitio.
ff. de re iu. ita et beate hginis est insitiedu et ad/
heredu. vn qliter deuot⁹ dz illi dicere illd ps
lxij. Adhesit aia mea post te. Ipa ei hgo lan
cissima suis exelis totu mudu i via salutis
illuauit: atqz oibz hoibz norma viuendi dedit
Un canit ecclia in officio natiuitatis eiusde
de ipa hginis di. **Am⁹** vita inclita cunctas illu
strat ecclias. **St Ambro.** inqt in li. de hginibz.
Habet in ea exela pbitatis vt scias qd eli/
gere et qd repbare debeat. Au igit sit triplex
stat⁹ i ecclia militare. s. hginu: iungatoz et vi
duaz: ipa in oi statu se reppit vt oibz regula
daret. **Primo** hginibz manes hgo an priu:
ptu et post priu: docet hgies suo exelo suam
dno hgitate dedicare. **Dein** spulato edocta
an pceptu filij despolaru acqenit ioseph aniq
paupi et carpentario: fm **Abys.** cu ipa esset de
stirpe regali iuuecula qz pulcra et nobilissi
ma no dedignas illu accipe: s. cu i reueretia
hns. vn cu filiu iuenit i teplo ait: vt h⁹ **Lu.**
ij. **P⁹** tu et ego doleres qrebam⁹ te pponens
sponsu sibi. In q regula dedit iungat⁹ vt di
scat vxores subdite ee vrs: et no dedignu fuit
paupes et vilis additiois. Vidua qz facta ex
mortesponsi no aliu sponsu duxit. lz no phi
beat secudu mrimonu post morte pmi viri
c. de⁹. et c. aperiat. xxxj. q. j. stat⁹ m vidualis
post pmi mrimonu magis collaudat et ma
ioris est meriti. c. nupriaz. xxvij. q. j. et s. cu
igit. in ant. de no elig. se. nup. **Exercitiu** aut
viduaz e ieiunijs et vigilijs ac oratioibz inte
dere. na vt ait apls. j. **Abi.** v. vidua in deli/
cijs viues mortua est. Beata aut hgo: vt ait
Ambro. in li. de hginibz: h faciebat de domo
no exies nisi cu ad replu accederet ad oradu
vt cu sequeret ei⁹ filiu audiendo ei⁹ pdicatioz
et miracula intuendo cu maxia cordis iocundi

tate. Et ideo illi dicere possum⁹ illd qd h⁹
corda nra b. hgis. s. **O** dolce matre qto era
il ptero che tu sentiu qn **Sionane** e **Petro**
Alialtri deci del suo bel zuento. Uede ut p le
cio andarli drecto. Lo li qli tul seguit taltip
trei ani **Per** odir de sua bocha il sco metro.

De qtra plogatiua bre hginis incipie
te ab **J. l. q. bra hgo** dicit idria dei.

Iter aliqui dixerint q p quartaz
littera hginis nomis significat q
beata virgo est iaculu inimicoru
nostroz. s. demonu: tamc qz sup se
pius declarauim⁹ et etia infra dicem⁹ quo be
ata hgo debellat demones et eoz potetia cote
rit. ad pns dicem⁹ q p **J** significat q e idria
dei. quis em idria dicat vas aquaticu: tamc
ad tria officia iuenit deputatu. **Primo** idria
deputat ad aqua hauriedam. vn **Sen. xliij**
dicat q cu nunciu **Abrahe** dixisset ad **Rebec**
cam **Da** mihi paululu bibere. illa festinans
deposuit idria de humero et dixit. **Et** tu bibe
et camelis tuis potu tribua. **Scdz** aut expo
sitione **Bern.** nunci⁹ ille que misit **Abraha**
vt filio suo vxore qreret significat angelu ga
briel: que de⁹ pater misit ad **maria** vt ipam
filio suo in vxore acciperet. **Per** **Rebecca** igit
significat **maria**. cui⁹ idria. i. anima fuit ple
na aqua. i. gra. In hac igit idria bibit ille nu
cius **Abrahe** biberut et camelu. In hac etiam
idria bibit **architrclin⁹**: vt habet **Yohis. ij.**
Per nu cu igit **Abrahe** vt dictu est significa
tur angel⁹. **Angeli** em in idria **marie** bibe
qz in ei⁹ hginitate delectati sunt. **Semp** em
est angelis cognata hgitas et. vt ait **Hiero.**
in ser. assumptiois. **Biberut** qz camelu i hac
idria. i. penitentes. qz sicut camelu dum gra
uia pondera suscipiunt se huiando genua flect
unt: sic veni penitentes grauē pnam humili
ter et libeter portat. **Isti** ergo in idria **marie**
bibut cu de ei⁹ misericordia et pietate delectantur.
vn **Bern.** in quoda ser. ait. **Nos** quide tui
seruuli tibi cogaudemus in pntibus ceteris.
na laudam⁹ virginitate: miramur humilitate
tem: s. misericordia miseria sapit dulci⁹: hac am
plectimur chari⁹: recordamur sepi⁹ et crebri⁹
iuocam⁹ **Bibit** qz in hac idria **architrclin⁹**
i. de⁹ trin⁹ delectat⁹ in ei⁹ huiitate. vn **Bern.**
in qda ser. ait. **Supbiam** cue de⁹ despit: s.
huiitate et despectioz **marie** respicit: huiile re
muneras et huiilata exaltas. in vtroqz gl se a
deo respecta ee testat. qm apd deu ei⁹ huiilitas
e accepta: et apd hoies ei⁹ huiiliatio e glia co
mutata. s. dz q ille idrie de qbz bibit **architr**
clin⁹ capiebāt singule metretas binas vt ter⁹

Maria
idria dei

Sermo. III. De nominatiōe Marie

nas. Idria em marie capiebat binas metretas: qz geminā dilectionē. s. dei et primi cōtinebat: v. duo testamēta: qz cognitōz et scīaz habebat. Capiebat qz tres metretas: qz ei vtero fuit xps: in q fuerit tres metrete. i. tres sbe. s. caro: aīa et diuitas. **S**cdō idria deputata est ad p̄uādā farinā. vñ. iij. Reg. xvij. dixit vidua. Vinit dñs: qz non habeo panē nisi q̄tū pugill⁹ p̄ cape farine i idria: et paululū olei in lechito. Qui helias ait. Fac mihi de ipa farinula subinericiū panē puulū et af fer ad me. Hec aut dñs. Idria farine nō deficiet nec lechitus olei minuet. De ista igit idria iussit helias fieri panē sbeinericiū puulū: qz de ei⁹ purissima carne p̄cepit de⁹ gnari filiū suū. q̄ fuit panis sbeinerici⁹ p̄p̄ mortali tate. iō i figura dñi. iij. Re. xix. Ecce ad caput ei⁹ sbeinerici⁹ panis. Caput xpi est deus. Tūc at ad caput suū de⁹ panē sbeinericiū posuit qn natura nraz mortalesue diuitati vniuit. Fuit etiā iste panis puul⁹ rōe maxie humilitat⁹. vñ Na. ix. dñ. Paruul⁹ nat⁹ est nobis. Et bñ p̄iuxit Helias oleū cū farina di. Idria farine nō deficiet nec lechitus olei minuetur. qz sicut maria habuit p̄petuā sbeinitatē: q̄ p̄ cadore farine designat. sic et deficiētē pietatē q̄ p̄ oleū demonstrat. vñ ipa inqt Acci. xxiij. Usqz ad futurū scdm nō desina. **T**er tō idria ē deputata ad p̄uādā lūaria. vñ dñs Jud. vij. Aūqz p̄ gīz castrorū i tribu p̄sona rēt loqz et idrias p̄fregissent: tenuerūt i sinistris mālbo lāpades: et dextris sonātes tubas. Ista idria p̄seruās lūmia fuit sgo maria: in qua tria lūia p̄seruata sunt. Prīmū lūmē fuit ei⁹ corp⁹ sbeineū. de cui⁹ claritate dñs Acci. xliij. Uas admirabile opus excelli: in p̄spectu ei⁹ q̄s poterit sustinere. Scdm fuit ei⁹ aīa lūminosa: q̄ tota fuit diuine grē splendoribz plena vñ Na. lvij. dñs beate sbeini. Implebit dñs splendoribz aīam tuā. Tertiū fuit splendor meritorū ei⁹ et op̄z. de q̄ Sap. iij. dñ. Bonorū laborū glīosus est fruct⁹. Ita tria lūia erat i illa idria occulta: ita vt posset dici de ea illd Ezech. xxiij. Solē nube regā. nā ei⁹ corp⁹ sbeineū fuit tectū nube mortalitatis. ei⁹ aīa lūminosa fuit occultata nube passibilitat⁹. ei⁹ merita glīosa ipa occultabat nube humilitatis. Sz qn ista idria fuit fracta. i. ei⁹ aīa i morte a corpe separata: tūc appuerūt illa lūia. et p̄di ci de ea qd scriptū est. ij. Machab. j. Tunc sol refulsit q̄ p̄us erat sub nubilo. nā refulsit ei⁹ corp⁹: qz vestitū fuit dore immortalitatis. refulsit ei⁹ aīa: qz fuit vestita glīa ipassibilitat⁹. refulsit ei⁹ merita: q̄ mō patēt oībz p̄ opa

pietat⁹. Ipā ei est illa mlier de q̄ dñs Apoc. xij q̄ erat amicta sole et luna sbe pedibz ei⁹. Tūc em ei⁹ aīa fuit vestita sole qn vestita fuit im passibilitate et oīmōda claritate. Tūc habuit lunā sub pedibz qn oēm mutabilitatē et corruptibilitatē corpis subiugauit. Dabet etiā stellas in capite: qz ei⁹ sbeutes et merita diffundunt et choruscant in vniūso orbe.

De q̄nta progatiua sbeine nomis incl piente ab A. s. q̄ beata sgo dicit amigdal⁹ et arbor celestis.

Beata sgo in sacra sc̄ptura appellat amigdal⁹ rōne arboris: flor⁹ et fruct⁹. P̄rio rōne arbor⁹. Ut em inqt Hieron⁹ in lib. etym. xvij. qn radit amigdalī est amara dulcorat per surculū arboris picee. Me surcul⁹ est dei sbeū. de q̄ Iaco. j. dñ. Suscipite insitū sbeū. Istū surculū in corde habebat beata sgo de qua dicit Luc. ij. Maria aut p̄seruabat oīa sbea hec cōferēs in corde suo. et ideo ipa fuit tota dulcedine repleta. Si em sbeum dei mūdāt ab amaritudine pcti: in xtra illud Ioh. xv. Vos mūdī estis p̄pter sermonē quē locutus sum vobis. multo magis potuit dulcedine reple re virginē benedictā matrē suam: et eā ab oī amaritudine p̄seruare. quia magis est facile p̄seruare ne qd inducat qz inductum tollere. l. patre furioso. ff. de his qui sunt sui vñ alie. iij. et s. apū. i. insi. fi. de rerū diuī. Dicit qz Palladius et Aris. in li. de vege. et plantis q̄ amigdal⁹ a sua amaritudine liberat p̄ imissi onē cunei in radice. Me cuneus est spūssanctus: qui notā oīs peccatū quā ex radice amara iudeorū cōtrahere poterat: ab ea elōgauit et expulit. P̄hus quoqz vbi. s. dicit q̄ si amigdalus vetusta clauis p̄forat emitter gutta gummi et ampli⁹ fructificabit: qz humor i medulla impinguat. Per istud foramē intelligitur occulta inspiratio dei. de qua ipa virgo inqt Aan. v. Dilect⁹ meus misit manū suā p̄ foramē: et vter me⁹ intumuit ad tactū ei⁹. qz beata sgo in bonis opibz p̄ cōtactū diuine inspiratiōis excreuit. **S**cdō beata sgo dicitur amigdalus rōne flor⁹. Sicut em amigdal⁹ ante oēs arbores flores pducit: vt inqt Hieron⁹. vbi. s. sic et ipa ante oēs mulieres votū sbeinitatis emisit: et post eam multe alie. De quibz dicit ps. xliij. Adducen t regi sbeines post eā. Et ad hoc ppositū posset moralit̄ ex poni illud qd inqt Virgili⁹ in bucolic⁹. Et nūcois ager: nūcois piurūt arbor. Nūc frō dēt silue: nūc formosissim⁹ annus et c. Ex ipa aut sbeinitatis pmissione et vocatiōe secuta

Maria amigdalus.

est **S**uerio gentium et reprobatio iudeorum. de qua **Eccs.** vlti. dr. **F**lorebit amigdalu et im-
pinguabit locusta: et desiccabit caparis. **T**uc
em amigdalu floruit quando **h**go beatorum
reginitatis emisit. et tuc locusta. i. gentilitas
instabilis et vaga spū sancti grā impingua-
ta fuit. **C**aparis aut. i. popul⁹ iudeorū in dis-
sipatione fuit. **C**aparis em est fructus spino-
sus sup terrā extensus: vt dicit in libro de p-
prietatib⁹ rerū. et significat populū iudaicū
durū et rebellē et terrenis adherentē. **T**er-
tio dicit amigdalu rōne fructus. nā fruct⁹
eius sunt nuges lōge. **D**icit aut **A**ug⁹ i ser-
mone de natiuitate dñi: vbi loquitur de **h**ga
Aaron que prulit nuges: q in nuce sunt tria
scz coriū: testa et nucleus. **U**t aut supra dixi-
mus pte secūda hui⁹ operis: smone. iij. in exor-
dio: per coriū siue corticē nucis significat xpi
caro: que habuit asperitatē et amaritudinē pas-
sionis. per nucleū sō eius diuinitas itelligit
que habet dulcedinē et dedit illuminatiōem.
per testā aut que est firma et iter nucleū et co-
riū siue corticē media significat ei⁹ ania: que
fuit firma cōtra omia aduersa: et q est media
iter naturā diuinā et carnē. qz mediāte aima
xpi diuinitas ei⁹ fuit carni vnita. **I**pa igit **h**go
benedicta nō solū amigdalu sed etiā arbor
celestis appellat: q prulit folia flores et fruct⁹
De folijs aut ei⁹ dr **A**po. vi. **F**olia regis
ad sanitatē gētiū. **I**sta aut folia fuerūt ei⁹ salu-
bria eloquia. **U**nū foliū valet ad sanitatem
carnalis cupie: cū dixit **L**uc. j. **Q**uomodo
fiet istud qm vix nō cognosco. **A**liud ad sa-
nitatē supbie: cū ait vbi s. **R**espexit humili-
tatē ancille sue. **T**ertiu sō ad sanitatē auari-
cie: cū dixit ibidē. **E**surientes impleuit bonis et
flores isti⁹ arboris fuerūt fructes excellētissi-
me q fuerūt i ea. de qbz **L**an. ij. dr. **F**lores ap-
paruerūt i terra nra. i. i regine maria: q dr ter-
ra: in illd ps. **A**piat terraz germiet saluato-
rē. **I**stos flores odoriferos fructū debet xpiā-
ni q̄rere i hac humo. i. i hūili mīe dei: in illd
Virgilij vbi s. **Q**ui legit flores et humi na-
scētia fraga. **S**i moralr exponat: inumeris
eterni fragrantissimis florib⁹ circūdata fuit et
fulcita brā virgo: q dixit **L**an. ij. **F**ulcite me
florib⁹ et. **F**ruet⁹ sō huius arboris fuit opa
ei⁹. de qbz **L**an. vij. dr. **V**ideam⁹ si flores fru-
ctus pruriūt. **M**axim⁹ aut fruct⁹ hui⁹ arboris
fuit ille de q dictū fuit ipi regini **A**u. j. **B**ene-
dict⁹ fruct⁹ vēr⁹ tui. **I**te ei fruct⁹ sō fuit bñ
dict⁹ i odore: qz suauis ad odoradū. vñ **Ecc**i
xiiij. **I**pa **h**go inq̄r. **E**go q̄ si vix fructificauit
suauitatē odoris. **F**uit etiā venust⁹ et honora-

In nuce
sunt tria

2. D

bil⁹ ad itruēdū. vñ seq̄t. et flores mei fruct⁹ ho-
nor⁹ et honestat⁹. **F**uit etiā dulcis ad gustadū
iō **L**an. ij. dr. **F**ruet⁹ ei⁹ dulc⁹ gutturi meo.
vñ de b. regie verificata fuit illa poetica snia.
Arbore de dulci dulcia poma cadūt. **E**t dñs
nr ihs xps fruct⁹ fuit arbor⁹ pulcerrim⁹ **L**an.
xiiij. de q arbore dr oib⁹ deuot⁹ xpianis **S**en.
xviij. **R**eq̄scite sub arbore. **D**igit brā **h**gop
fecto tu es arbor illa celestis lignū qz vite qd
de⁹ posuit i medio paradisi: vt figuratū fuit
Sen. ij. qd affert. xij. fruct⁹ p mēses singlos:
vt dr **A**po. vlt. **T**u es illa arbor de q dr **D**a-
niel. iij. **A**cce arbor i medio terre. i. in medio
ois creature. cui⁹ altitudo nimia: qz incōpre-
hēibil⁹ est oī pure creature. vt expōit. **B**er-
nardin⁹ i qdā ser. **A**ui⁹ regis excellētia p̄side-
rās idē. s. **B**ernardin⁹ inq̄t i ser. vlt. de noie
ei⁹. **Q**uem⁹ igit dilectissimi frēs dñam nrām
reginē bñdictā: vt q mī meruit eē iudic⁹ sclo-
rū: p reatib⁹ nrīs satisfaciāt aduocata. qd ei
i cā pōt eē piculi vbi cās hoīm illa porat que
bz vñ apd deū p filijs orare psumat: qz ma-
est dei. bz et ille vñ hoī clemētē ignoscat: qd
fili⁹ hoīs est. **A**mb⁹ certatī causas miseran-
tū anas: mī excusando mortales ne peāt: fili-
us ignoscēdo pctōrib⁹ vt resurgāt. **O**mēs g
genitrici ei⁹ deuotissime supplicātes vitā no-
strā emēdem⁹: et mores cōi voto: pari deside-
rio: ardētī affectu postulātes vt eccliam suā
exaltet: nrz mīsteriū acceptet: p̄iaz tueat et p-
tegat: fideles mītriplicet: abigat hostes: dome-
sticos foueat: et oēs q triūphale nomē tesu ac-
mris ei⁹ marie iuocat et adorāt: dirigat sp̄s
pseruet: q cū p̄e et spū scō in eternū bñdic-
bilis laudabilis et gl̄iosus viuit et regnat per
infinita secula seculorū. **A**men.

De eiusdē p̄ssime reginis noiatōe
Sermo q̄ntus.

Quē queris
nomē meū qd ē admirabi-
le? **S**en. xxiij. et. **J**udi. xij
Inq̄t b. **B**ernardi. in ser.
iij. de noie regis. **T**est⁹ p̄scie dñs. q si qn ce-
lesti grā largiēte exteriorib⁹ curis exēpt⁹: lau-
dib⁹ reginis valeo tot⁹ vel p horā occupari:
tanta mētis leticia satior: rataqz interi⁹ sua-
uitate pfundor: vt cunctis mūdi vanitatib⁹
et concupiscētijs cōculcatis: nil malū aut ap-
petā qz cum ipso leticie spū si daret statim exi-
lire ad dñm anteqz illd gaudiū spiritalis cu-
ris itez redeuntib⁹ auferat: et stimulatē mēo-
ria delictorū cithara cōuertat in luctū et inbi-
lus phdolor in lamētū. **V**ide igit quāte sic

Bermo.v. De nominatiōe Marie

felicitatis et glie in illa p̄ia dei genitricis h̄gi
nē b̄ndictā stipatā ordinibz angeloz choris
h̄ginū comitatā: vultu plenissimo gratiarū
in suo dignitatis solio p̄sidentē reuelata tā fa
cie p̄templari. qm̄ quidē i sordibz carnis ad
huc et mūdū luto degētibz tā leta cōtingit ei?
nois p̄templatiōe sentire. Ad ipm̄ itaqz ma
rie nomē itez p̄teplandū: itez atqz itez descē
dere libet. Hec ille. Qui? gl̄iosi p̄is vestigia
sequi desiderās: sicut et nois eius appellatio
nem recepi. Tū ad ipm̄ orationē quādā in
exordio mee cōuersiōis feci dicens. Bernar
dine tuū sumpsisti sc̄issime nomē. Fac mea sic
gestz p̄sona vita tuis. Possum nō īmerito ti
mere si scrutari velim nois h̄ginet dignitatē
ne ipa h̄go mihi dicat p̄ba thematis nostri.
Quid q̄ris nomē meū. tē. tū et si nō possū de
illo p̄dicare sic meret: aliqd̄ dicere conator. p̄
ut q̄sqz eiusdē h̄ginis fuul? teneat. Nā bona
volūtas supplebit defectū viriū: l. alia. C. de
his q̄. vt indi. et ipa bona volūtas p̄ facto re
putabit. l. rep̄hēdēda. C. de isti. et substi. l. b̄cō
di. fac. Sciendū est q̄ p̄p̄ multas alias
progratiuas nomē h̄ginis ex q̄nqz lris cōpo
nit. Mittēdo ḡ breuitatē cā m̄lra q̄ possent
in hac materia dici: maxie qz m̄ltitudo one
rosa nihil habet honesti. S. si. i. aut. de refe. col
la. j. et l. tāta. S. cōtrariū. C. de ve. iu. enu. suc
cincte tangā illud quod ait m̄ḡ Ambrosius
seruata in suo q̄dragesimali sm̄oe. xxxix. vbi
inq̄t qz nomē marie composiū ex quinqz lit
teris ostēdit quinqz v̄tutes in ea p̄cipue fuis
se. Per M. em̄ ond̄it h̄? fidei. nā hec lra ex
tribz J. inuicē colligatis cōponit: vt ostēda
tur qz virgo p̄fectissimā trinitatis noticiā et
fidē habuit. Sicut em̄ tres J. inuicē colliga
ti vnā litterā faciūt: ita tres p̄sone diuie iui
cem p̄ generatiōz et p̄cessionē colligate vnuz
deū ostendūt. cui? verū dei beata h̄go p̄fectis
simā fidē suauit. Per secūda litterā. I. A. si
gnificat v̄tus sp̄i. Nā sic hec lra est a sinistrz
apta et capite curuo: et a dextrz clausa: sic sc̄a
sp̄s est qua anīm? a sinistrz. i. a tribulationū
p̄te exiēs leto vultu et capite diuino achūilia
to totū se aptū ostēdit ad omnia supplicia p̄
amore dei p̄ferēda. et a dextrz claudit: qz null
dei q̄taz donis extollit. vñ Grego. in moral.
ait. Sp̄s in c̄nitate anīmū erigit: et idcirco
nlla mala q̄ exteriū tolerat sentit. Tertia
lra est R. que significat v̄tutē charitatē. qm̄
sicut R. duas tortiōes habet: ita charitas ve
ra ad dei et p̄imi dilectionē se extēdit. qm̄ in
his duobz mādatis tota lex p̄det et p̄he: vt
d̄: Mat. xxij. Quarta lra ē J. et significat ve

rā hūilitatē et nō fictā: qz hūilitas rectū ho
minē facit: sicut superbia eū reddit obliquū.
vñ Grego. in moral. ait. Tanto sit vnus q̄sqz
vilior deo q̄to est p̄ciosior sibi. et tāto p̄ciosior
deo q̄to vilior sibi. De marie autē hūilitate
inq̄t Bern. i. q̄dā ser. V̄ra hūilitas que
deū hoibz pepit: vitā mortalibz edidit: celos
inouauit: mūdū purificauit: padisū aperuit
et hoim̄ aīas libauit. Facta ē marie hūilitas
scala celestz: p̄ quā de? descēdit ad fr̄as. hec il
le. Quinta et vltia lra est A. q̄ v̄tutē largitatis
ond̄it. qz sic A lra apta ē manū q̄si porrigēs
a sinistrz: sic et h̄go oibz volentibz eam se p̄bet
abūdāter: vt inq̄t Bern. in q̄dā ser. S. de
his hic breuē p̄trāsiū: qz in p̄te seq̄nti hui?
opis declarauim? q̄tū iste v̄tutes: fides: sp̄s
charitas: hūilitas et largitas excellentissime
fuerūt in brā h̄gine. et solū in h̄ sm̄oe de q̄nqz
alijs progratiuis differem?

De p̄ma progratiua incipite ab M. s.
qz brā h̄go est mater misericordie.

Sicut i officio et dignitate nlla cre
atura ē maior m̄re dei: sic decēs est
vt nullū sit i creatur? pur? excellē
tius nomē noie marie. Per p̄mā
aut hui? nois litterā. I. M. significat qz ipsa
est mater misericordie. Misericordia em̄ ei? est oibus
misericordijs alioz sanctorz oim̄ excellētiōz: ge
neralior: cōmunior et maior. Primo est excel
lētiōz: qz oēs alios excellit. Sic em̄ oleū sup
eminet oibus liquoribz: ita ipa supeminet oī
bus sanctorz miseratiōibz. Et iō Ean. vj. as
similat aurore: lune: soli: et armate aciei. Assi
milat qz stelle marz. Aurore quidē assimila
tur: qz ei? misericordia p̄ oibz alijs est v̄tilior. Nā
sicut aurore expellēs noctē introducit diem
sic ipa a nobis expellit tenebrā p̄cti et introdu
cit diuie gr̄e lucē. Assimilat aut lune: qz sicut
luna oibz planetz ē magz terre viciā: sic eius
m̄ia p̄ oibus alijs est nob̄ itimior. Assimilat
etiā soli. qz sicut sol oibz planetz copiosior et cla
rius lumē suū diffundit: ita misericordia h̄gis p̄
oibz alijs est cōmunior. q̄ vt inq̄t Bern. in q̄
dam sm̄oe: oibus se diffundit: nec est qui se
abscondat a calore ei?. Scit em̄ verā esse illā
Quidij sniam in libro sine titulo di. Crede
mihi res est ingeniosa dare. et illā Marcial
poete dicen. Quas dederis solas sp̄ habebis
opes. et illā Matthei poete i li. de thobia di.
Est ancilla dei simplex elemosyna: mortis
Antidoti: venie porta: salutis iter.
Libera a mortis laqueis elemosyna: sordes
Abluir: actori dulce perorat opus.
Vltā p̄petuat venturā: p̄stat honorem

M

Maria
mar' mie

Quinqz
virtutes
Marie

Perpetuū pstat spūale de. Et idō sp opa
mīscōdie voluit exercere vt sibi glīaz acquirē
ret: et alios a morte eterna et a pctōz sordibz
merito pietatē liberaret. Assimilat etiā arma
teaciet. qz ei⁹ potētia ceteris est potērior: qā
hostes cōterit et in fugā cōuertit. Nec est ali
qd nomē terribili⁹ et mōibz qd sit alicui⁹ pu
re creature qz nomē beate yginis. De quo di
cere possum⁹ illud ps. c. Sanctū et terribile
nomen eius. Assimilat nihilomin⁹ stelle ma
ris: quia ei⁹ mīscōdia pte ceteris ē diuturnior.
Sicut em stellis ceteris occidētibz ipa non
occidit: sic ceteris nō exaudietibz maria nō
deserit. **R** Secūdo eius misericordia est omī
bus generalior: quia vbiqz generalit inuenit
scz in mūdo: in iudicio et in celo. Sicut autē
gen⁹ perire nō pōt. l. in ratiōe. S. icerte. ff. ad
trebel. sic nec generalis mīscōdia beate yginis
vnqz peribit. Inuenit autē eius mīscōdia
pmo in mūdo: quia mīscōdia eius plena ē
omīs terra. Nec mirz: qz ipa habet mīserēdi
potētiā: sapientiā et voluntatē promptā. vñ
Prouer. xxi. dicit. Thesaur⁹ desiderabilis et
oleū in habitaculo iusti. Pōt ergo mīsereri
et subuenire: qz habet oleū. i. pietatis affectū
Scit aut subuenire: qz fuit speciale habita
culū iusti. i. xpi: qui est sapiētia dei patris.
Secūdo subueniet in iudicio. vñ puer. vl
timo dicit. Laudēt eā. s. omīs electi: in portis
id est in iudicio. qz olim iudicia in portis tene
bant. opa eius. s. que tūc faciet. Ipsa em vir
go beata cū filio ad iudiciū veniet: et ibi erit
cū magno honore qz ad se: et in magna vti
litate qz ad nos. De honore autē quē in iu
dicio habebit dicit ps. xliij. Astitit regina a
dextris zc. Honorabit em qz ad locū. quia
a dextris filij sedebit. Ideo dicit. Astitit regi
na a dextris tuis. Honorabit qz ad habitū
qz corpore glīoso induta erit: adeo subdit. in
vestitu deaurato. Honorabit qz qz ad cō
fortiū. qz oēs angeli et scī circa eā tanqz circa
suā reginā assistēt. ideo addit. circūdatava
rietate. s. oīm sanctoz diuersitate. Scdo ibi
erit ad magnā vtilitatē qz ad nos. vñ dicit de
ea Prouer. vi. De nocte surrexit et dedit pdā
domesticis suis et cibaria ancill⁹ suis. et ibidē
Dēs domestici ei⁹ vestiti sūt duplicibz. An
cille ei⁹ sunt aīe qz sibi hūiliter seruierūt. Dome
stici aut ei⁹ sunt illi qz ex intima deuotiōe cum
ipa qsi quādā familiaritatē exerūt. Ipa igit
tur tūc de nocte surget. qz fm qsdā iudiciū de
nocte fiet: iuxta illd Mat. xxv. Media aut
nocte clamor fact⁹ ē zc. et tūc ancillis et dome
sticis suis dabit pdā. i. demonū et reproborū

victoriā. qz qlibet scūs sū pedib⁹ eos tenebit:
iux illd Malach. iij. Alcabim⁹ ipios cū fu
erint qsi cinis sub plāta pedum nroz. Dabit
etiā eis cibaria. qz cū fili⁹ eius sit verus de⁹ et
ver⁹ hō eos cibabit et reficiet in visiōe hūani
tatis et pteplatiōe diuitat⁹ ei⁹. Illos etiā ve
stiet duplicibz. i. duplici stola glīe et bñtudi
nis. i. aīe et corpis. Tercio ei⁹ mīscōdia appet
i celo: qz ei⁹ claritas in bris est cā glīe et leticie
et honorificētie. Sūe quidē: qz ei⁹ claritas
brōs illustrat. vñ Bern. in quodā ser. inqz.
Marie pntia tot⁹ illuminat orbē: adeo vt ipa
supna ciuitas clari⁹ rutilet: yginēe lāpadis
illustrata fulgoribz. Est etiā cā leticie: qz scī
nō sine mag⁹ leticia videre pnt matrē et sororē
re suā sup oēs āgelos exaltatā. Est etiā cā ho
norificētie. qz magn⁹ honor est scīs hīc xpm
fratrē suū et beatā virginē matrē et sororē suā
quorū vnus est rex: altera est regina tot⁹ re
gni celestis. De his tribus dicit Judith. xv.
Tu gloria hierusalem: tu leticia israel: tu ho
norificētia populi nostri. Tercio ei⁹ mīse
ricordia est alijs sanctoz misericordijs copi
osior et cōmunior. vñ de assimilat oliue cam
pi Eccl. xxiij. vbi ipa inqz. Quasi oliua spe
ciosa in campis. Misericordie em alioz scō
rū sunt sepe sicut oliue ortozū. qz nobis clausē
sunt: eo qz digni nō sumus. Misericordia autē
te yginis est oliua campi: quia oibz est cōmu
nis. vñ Bern. in quodā sūmone ait. Virgo
beata copiosissima charitate sapientibz et in
sapientibz debitorē se fecit: et oibz mīscō
die sinū apuit zc. Et sicut ecclia nemini clau
dit gremiū. eplā iter claras. C. de sum. tri. et fi
de ca. ita ipa que est templū dei viuū nemi
ni claudit gremiū pietat⁹. Quarto ei⁹ mī
sericordia ē oib⁹ alijs maior: qd duplici dimē
siōe. s. lōgitudine: latitudine: sublimitate et pro
funditate. De qz loqns Bern. in qdā ser. ait
Quis bñdicte mīscōdie tue lōgitudinē: lati
tudinē et profundū inuestigare possit? Lōgitu
do em ei⁹ vsqz i diē nouissimū subuenit vni
uersis eā inuocantib⁹. Latitudo ei⁹ replet orbē
terraz: qz ei⁹ mīa plena est oīs terra. Subli
mitas ei⁹ ciuitat⁹ supne ruinas instaurauit
Profunditas sedētibz in tenebris et vmbra
mori⁹ se cōicauit et grām obtinuit. Sit g tūc
pietatis ipam quā inuenisti apd deū grāz no
tā facere mūdo: pab⁹ tuis obtinēdo reis ve
niā: egenis medelā: pusillis corde robur: af
flictis solatōz: peditantibz adiutoriū et libe
rationē. Nec ille. Ex qb⁹ patet qz merito bea
ta virgo mater misericordie appellat⁹. l. em
diuersis noībus nuncupet: tamen nullū est

Miseri
cordia
Marie
inuenit.

S

T

Sermo.v. De nominatiōe Marię

pclari⁹ nomē ei⁹ pueniēti⁹ q⁹ mater miseri-
cordie. nā si illā impatricē nomies: hoc aliq⁹
rūlū rīgoris et timoris ingerit de hac puella
que mirissima est et oīb⁹ grata. Si reginam
dicās: ipa se ancillā humilē vocat. Si līter si
dñam dñaz: hoc importat solū quādā excel-
lentia et nō benignitatē. Si deam deaz eam
appelles: nō videbit esse dea vel domina pec-
catorū. Nō etiā videt esse appellanda regina
glorie. quia gloria est tū in celo et nō in terra
nec in inferno nec in purgatorio: sed miseri-
cordia in q⁹libet horū est. ergo maximū regnū
est misericordia: et psequēter maria regina scz
virgo Maria debet appellari regina et ma-
ter misericordie. nā a digniori debet fieri denomi-
natio. s. sed quoties insti. de iure natu. gen.
et ci. Insup q⁹d est supius supiore est supe-
ri⁹ inferiore. p illā regulā. Si vinco vincen-
tē te mltō forti⁹ vinctū te. l. de accessioib⁹. ff. de
diuer. et tēp. pscp. sed misericordia est sup oīa opa
dei: vt d⁹ ps. celiij. g. regnū misericordie ē sup
oīa regna. et nter pprie puenit mri dei: q⁹ oīm
regnoz dei est regina. Preterea ipa virgo
supra primoniū et ppteratē filij sui est regia.
sed hoc primoniū est misericordia: q⁹ dei ppriū est
misereri semp et pccare: vt inqt Breg. i. quādā
collecta. g. beata pgo pprie misericordie est regina
Nā loc⁹ pprius regis d⁹ regnū ei⁹. sicut ille
d⁹ rex Fracie cui⁹ regnū est fracia. s. loc⁹ dei
est misericordia. vñ super illō Isa. xviij. d⁹ dñs.
ego cōsiderabo in loco meo. inqt glo. Qui lo-
cus est misericordia. Si g⁹ loc⁹ et regnū xpi est mi-
sericordia: pfecto cōstat q⁹ mri ei⁹ est mie mri et
regina. Jo illi canit ecclia. Salue regia mie
et itez. Maria mri grē: mater mie. Late em
dignitatis et excellētie est mīa et clementia q⁹
ipa sola dicit nos reddere pares deo. l. fi. C.
de do. inf. vi. et vx. vñ Alaudian⁹ inqt. Sis
pius in pmiis: nā si vincamur i oīi Dūne
re: sola deos equat clemētia nobis.

De scda progiatiua p ginei nois incipiete
ab A. s. q. b. r. a. pgo d⁹ aqueduct⁹.

Maria aqueduct⁹
Queductus appellat mater dei q⁹
Eccl. xxiij. inquit. Ego q⁹si aque
ductus exiui de paradiso. i. de deli-
cijs misericordiaz dei. Per istum
aut aqueductū fluunt aque gratiaz de celo
i mundū. vñ sequit Rigabo hortū plātatio-
num meaz. Sicut ergo aqueduct⁹ appellat
seruit⁹. l. et in puinciali. C. de serui. et aqua. q⁹
p dijs irrigadis seruit. sic et ipsa virgo nobis
seruiedo gram sui filij mīstrat. Et sicut aque-
duct⁹ est indiuidu⁹ et totalis. q⁹ non potest

diuidi nec pstitui p parte. l. vñ. ff. de serui sic
et marie deuotionē integre et totaliter habere
oportet. Vñ q⁹ iste aqueduct⁹ nob valde est
necessarius: ideo diabol⁹ ipm frāgere conat.
Quod significatū ē Judith. viij. vbi dicit q⁹
Holofernes pcepit incidit aqueductū. q⁹ per il-
lū fluebat fons i ciuitatē. Tūc aut diabolus
istū aqueductū incidit q⁹ nos a deuotiōe pgis
retrahit. Sicut em ius aqueduct⁹ spacio tps
amittit. l. si tibi seruitutē. C. de serui. et aq. sic
et beata pgo cessantib⁹ nobis a bonis opibus
destituit. Iste aqueduct⁹ cōmēdabilis est ex p-
te sui: ex pte nri: ex pte modit: et ex parte aque
Primo ex pte sui: q⁹ habz effluere et refluere
nā gratiaz aque p ipm aqueductū nob de ce-
lo effluūt: inqt illud Sap. vij. Venerunt mi-
hi oīa bona pariter cū illa: zinnūerabilis ho-
nestas p man⁹ illi⁹. Ipe etiam aque refluūt:
dū ipsa ad referēdū deo grās nos inducit: iux-
ta illud Eccl. i. Ad loca vnde exeunt flumi-
na refluunt vt itez fluant. Et etiā iste aque-
duct⁹ pmedabilis ex pte sui q⁹ habet magnā
longitudinē: latitudinē et sublimitatē. Cuius
aut lōgitudō tāta est q⁹ attigit a celo vsq⁹ ad
terrā. vñ Bern. in quodā ser. ait. Aqueduct⁹
ctus est maria: cui⁹ nimirū sumitas istar sca-
le Jacob celos tangit: imo etiā trāscendit: vt
illū fontē aquarū que sup celos sunt contin-
gere possit. Latitudo aut ist⁹ aqueduct⁹ tā-
ta fuit q⁹ totū diuinū fontem capere potuit.
vñ Bern. vbi supra ait. Nat⁹ est fons et vsq⁹
ad nos puenit. q⁹ descendit illa celestis vena
per aqueductū. nō tñ fontis copiā nobis ex-
hibēs: sed stillicidia grātie cordib⁹ nris arēti-
bus infundēs: alij quidē pl⁹: alij minus acci-
piūt. hec ille. Et ibidē etiā ait. Iste aqueduct⁹
ctus est maria: q⁹ plenitudinē fontis de corde
pat⁹ accepit: et nobis illud put cape poterā-
mus edidit. Altitudo hō ist⁹ aqueduct⁹ tanta
fuit q⁹ vsq⁹ ad fontē totū diuitatis se erexit et
illū tetigit. vñ Bern. vbi. s. ait. Quomō no-
ster hic aqueduct⁹ fontē illum attigit subli-
mē: Quō pures nisi vehementia desiderij et
feruore deuotiōis ac puritate orōis: Quō igitur
maiestatē attigit iaccessibilē nisi pullan-
do et querēdo. Scdo iste aqueduct⁹ cōmē-
dabilis est ex pte nostri. Nos em aquas gra-
tiarū de celo hēre nō poteram⁹ pp⁹ nimia alti-
tudinē suā et nraz nimia dēpssiōz. et iō optuit
q⁹ eēt i medio aqueduct⁹. vñ Bern. vbi. s. inqt
Proprea hūano generi tāto tpe fluentia gre-
desuerūt: q⁹ nondū intercesserat aqueduct⁹.
et itez. Queram⁹ gram: s. p inuētricē grē ma-
riā. neq⁹ em omnipotens de⁹ sine hoc aqueduct⁹

et gratia vult infundere: sed tibi voluit vehiculum
 puidere: quia forte manus tue plene sunt sanguine
 et ideo quicquid deo offerre desideras gratissimis illis
 et ideo acceptio dignissimis manibus offerre
 reddi trade si non vis repulsa sustinere. **T**er-
 tio iste aqueductus commendabilis est ex parte modi. Iste
 autem modus est triplex. **P**rimus est: quia diversimode
 diffundit. nam quibusdam se diffundit in modum aquae
 putei. quibusdam in modum aquae fontis: quibusdam vero in
 modum aquae fluminis. **P**uteus habet aquas occultas quae cum
 labore educuntur. et quatuor ad hanc ipsam se diffundit
 partibus. quia aqua gratia est eis occulta: sed in parte labore
 penitus per hauriri. **A**qua vero fontis sine labore
 hauritur et continue emanat. quatuor ad hanc diffundit
 se bonis et sibi deus: quia continue gratiam suam eis
 tribuit: et sine multo labore eis coiccat. **A**qua
 vero fluminis in magna abundantia emanat. et quatuor
 ad hanc se diffundit beatis: quibus largitur et abundanter
 aquam spiritus sancti tribuit. **E**t ista triplex domus
 aquae tangit. **L**ocus. iij. vbi de beata regie dicitur. **F**ons
 ortus puteus aquae viventi quae fluit in perpetuum de liba-
 no. **S**ecundus modus est: quia abundanter et largitur se
 diffundit. unde de ipso dicitur per illud. **Nu.** xx. **E**gressi
 si sunt aqua largissime ita ut populi biberet et iumentum
 et. i. deus et indeuotus de ipso aqueductu bibere
 possint. **A**qua quod de largitur se diffundere plene in mil-
 ris de causis. **P**rimo ex nimia repletione. sic patet in
 flumine pleno quod per locum vicinam se diffundit. **B**ea-
 ta igitur regis plena de sua plenitudine in corda
 per deuotionem sibi vicinam se diffundit. unde ipsa in
 quit. **Ecc.** xliij. **I**n plenitudine scilicet de rebus
 mea. **S**ecundo ex violenta verborum impulsione. sic patet
 in mari: quod quando verborum violentia impellit tumescit
 atque diffundit. et ideo fit in fluminibus. **A**uster autem
 spiritus sancti sic mentem regis affluit quod ipsam ad
 diffundendum impellit. ideo. **L**ocus. iij. dicitur. **S**ur-
 ge a quo et veni auster perfla ortum meum: et fluant
 aromata illi. **T**ertio ex nimia et vehementi
 ebullitione. quando civas nimis ebullit tunc aqua effu-
 git. **I**gnis quod de spiritus sancti sic mentem regis ebulli-
 re facit quod ad spargendum nobis aquam suae gratiae
 ipsam impellit: ut non sit quod a calore suo se abscon-
 dere possit. unde per illud. **Nu.** ps. ait. **N**on est quod se abscondat a
 calore eius. **Q**uarto ex vasis percussione. **S**i enim
 vas plenum aqua coctum mor aqua effundit.
Ipsa igitur regis quae est scitula gratiae dei repleta si ab
 aliquo eius deuotione tangatur mor gratiam suam effun-
 dit. unde. **Nu.** ps. xliij. dicitur. **F**luet aqua de scitula
 eius. i. de regis maria matris eius. **Q**uinto ex vallium
 depressione. nam aqua valde se diffundit in valles et in
 loca depressa. unde dicitur in. l. j. s. penult. et si. ff.
 de aqua plu. ar. quod ideo loci inferiores sunt pin-
 guiores: quia omnis pinguedo fertur ad illos per aquam
 defluit. et sic. regis aqua gratiae suae immitit in cor

da humilia: in illud per illud. **Q**ui emittit fontes in
 vallibus. **Q**uarto principaliter iste aqueductus com-
 mendabilis est ex parte aquae: quia habet aquas purissimas.
Tunc autem secundum Aristotelem aqua est purissima quando nullum habet
 proprium colorem nullumque odorem nec saporem. **A**qua
 igitur. b. marie est purissima: quia aufert a nobis co-
 lorem. i. mundanum passatorem: in illud. **Ro.** xi. **N**o-
 lite transformari huic saeculo. aufert etiam odorem
 i. peritorum partium vanam recordationem: quae odo-
 rem habebat illi quod dicebat. **Nu.** xi. **R**ecordamur
 piscium quos comedebamus in egypto gratias. **A**u-
 fert etiam saporem. i. mundi amorem: ut amor mundi
 sibi desipiat: et solus amor dei sibi sapiat. **Q**ui sic
 dicit. **Thy.** in quodam sermone. **V**ere non habet super
 terram quod amet quod donum celeste in quiete gustas
 uerit. **Q**ui vero puritati istius aqueductus quod dicitur
 centesimum sordidatum originali partem fuisse
 asserunt. ideo merito dicere possumus de beata regina
 in illud. **Nu.** xx. **H**ec est aqua edictionis vbi
 iurgati sunt filii israel contra dominum. i. christum filium
 ipsius reginis: matrem suam maculatam perditionem
 Quia autem ille cognoscit esse deuotus christi et ma-
 tris eius qui cauillosis argumentationibus con-
 tradictionem non mouet a veneranda conceptione
 eius. **I**deo ipse christus inquit tali deuoto illud
 per illud. **ps.** lxx. **P**robauit te apud aquam edictionis
Hec est illa aqua suauissima de qua figurali-
 ter dicitur. **Prover.** v. **B**ibe aquam de cisterna
 tua et fluera putei tui. **H**ec est illa aqua nitidissi-
 ma in qua resplendet vultus perpicillium: per illud.
xxv. **H**ec est illa aqua salutaris quae ignem extinguit
 ardetem. **Ecc.** iij. **H**ec est illa aqua de qua mor-
 talis exponi potest illud. **Ecc.** xxix. **I**nitium vite
 hominis aqua et panis. **P**er aquam enim intelligitur
 regis maria per panem vero christus quod de seipso ait. **Jo.**
ha. vi. **E**go sum panis vitae quod de celo descendit
 transumptum in. c. charitas. de pe. di. ij. et de
 consecra. di. ij. c. forte. et c. omnia. et c. in calice.
xxij. q. iij. c. sciatis. **H**ec etiam est illa aqua
 de qua exponi potest illud. **Ezech.** xxxvj. vbi ait
 deus. **E**ffundam super vos aquam mundam et mundam
 bini ab omnibus iniquitatibus vestris. **D**e ipsa
 quae exponi potest illud. **Jo.** iij. **Q**ui biberit
 ex aqua quam ego dabo ei non sitiet in eternum: sed
 fiet in eo fons aquae salientis in vitam eternam. **D**i-
 cere quod possumus eam figurari per aquam celi-
 cam. de qua tractatur in. l. apud trebatiu. s. j.
 ff. de aqua plu. ar. **E**t quod est aqua pluuies. i. de
 celo cadens: ut exponit insti. de reru diui. s. j.
Ite quod figuratur per aquam viuentium. de qua tractatur
 in. l. si is qui in puteum. in prin. ff. quod vi-
 aut cl. et in. l. j. ff. de fonte. **I**te quod est aqua ben-
 dicta. de qua in. c. aqua. de ple. di. iij. **E**t ideo
 etiam dicere volumus de deuotis ipsius benedictis

A

Aqua ma-
 rie puris-
 sima

Maria
 diuino
 de se dif-
 fundit

Largit
 se diffun-
 dit

Aqua ce-
 lica

Aqua ce-
 lica

Sermo.v. De nominatiōe Marie

roginis. **B**ri q̄ semināt sup aq̄s. c. cū Mar
the. s. vez. de cele. mil. Sicut aut p̄sces vi
uere n̄ p̄nt sine aq̄. c. placuit. xvj. q. j. ita nos
male haberem sine roginis b̄ssime gr̄a. Ita
em aq̄ nos sc̄ificās est nobis necaria. de q̄ ex
poni p̄t illud Nūeri. xix. Peribit q̄ aq̄ ex
piatiōis nō fuerit aspsus. Nec m̄z si n̄ h̄ns
h̄ac aquā mori. Ipa em r̄go dicere p̄t de il
lis q̄ ei⁹ deuoti⁹ derelinquūt illd̄. Hierē. ij.
De dereliq̄rūt fontē aque viue. Ec̄c̄ra. i. v̄o
de ei⁹ deuoto d̄r. Ec̄c̄i. xv. Aqua sapiētie salu
tar̄ potabit illū: et firmabit i illo et nō flectet
Dece illa aq̄ saluberrima q̄ nos oib⁹ p̄tutib⁹
fructificare facit. iuxta illd̄. Ec̄c̄i. l. Quasi li
lia i trāstū aque. De q̄ aqua nos bibere hor
tat d̄ns iesus Apoc. vl. di. Qui sitit veniat:
et q̄ vult accipiat aquā vite gratis.

De tertia progatiua rogine nois incipiente
a. R. s. q̄ ipa r̄go rozes p̄ssci m̄ltiplici fuit
resperia.

B
Maria
roze per/
fala

Sicut fra celesti roze p̄fusa generat
viridē herbā. vñ Deut. xxxij. dic
Moyses. Fluat vt ros eloquiū
meū: q̄si ymber sup herbā: et qua
si stille sup gmina. Sic br̄a r̄go instar terre
sp̄ssci roze fecūdata generauit filiū suū. de
q̄ canit ec̄cl̄ia. Descēdit i vter⁹ roginis sic ros
sup germē. Ita ḡ terra roze illo diuio made
facta genuit liliū padisi. vñ Ero. xliij. inq̄
de. Ero q̄si ros isrl̄ germiabit liliū. Irl̄ em
iterptat vidēs d̄ū: et significat beatā rogine q̄
vidēs d̄ū i p̄tatiōe: germiavit liliū. i. x̄p̄z
candidū p̄ innocētiā: et odorifer⁹ p̄ p̄tutū fra
grantiā. De qua germinatiōe p̄dictū fuerat
Isa. xlv. vbi d̄r. Rosate celi desuper: et nubes
pluat iustū: apiat terra et germiet saluatorē.
Fuit etiā hec roziatio p̄mōstrata figurā. In
di. vj. i. vellere. Sedeōis: q̄d roze plenū roza
uit areā et iplēuit cōchā. Itō em vell̄ figura
bat vter⁹ rogis: i q̄ fuit plenitudo ros. i. toti⁹
diuinitat̄. ex q̄ pleitudie areā. i. ec̄cl̄ia: et cōchā
.i. oim fidelū corda s̄ repleta. vñ Bern. in
qdā ser. ait. Rigaturus d̄ns areā celesti roze
totū vell̄ p̄us infudit. redēptur⁹ em genus
humanū vñūsum p̄ciū cōtulit i maria. hec
ille. **D**ecāut ros diuini infusio beatā rogi
nē multiplici vtilitate repleuit. P̄rio em de
dit ei refrigeratiōz et estū carnal̄ cupiscētie
iuxta illud Ec̄c̄i. xliij. Ros obuiās ardorive
nietū humilē efficiet eū. Ideo dixit illi ange
lus Lu. j. Sp̄ssctūs supueniet in te: et r̄t
altissimi obubrabit tibi. i. ab oi estū cōcupie
refrigerabit. Sc̄do dedit sibi sp̄ualis dulce
dinis p̄gustatiōz. de q̄ Nūc. xj. d̄r. Lū descen

R
Ros re/
pleuit
maria

deret sup castra ros: descēdebat piter et māna
Aastz dei fuit anim⁹ rogis: q̄ sic fuit vallar⁹
et munit⁹ q̄ nūq̄ potuit igredi limic⁹. Cum
igit sup illd̄ castz descēdebat ros. i. sp̄ssci ro
ratio: descēdebat piter et māna. i. celestiū p̄gu
statio. Ita aut p̄gustatiōz h̄re meruit p̄pter
mūdiciā et puritatē quā suauit. Sic em di
cit glo. sup illd̄ ps. Qui dat iumēt̄ elcā ipoz
et pullis coruoz inuocantib⁹ eum. Quādū
pulli coruoz habēt pilos albos a parētib⁹ de
serunt: et tūc celesti roze pascunt. Q̄ igit vir
go br̄a fuit sp̄ alba. i. purissima: iō celesti refe
ctiōe semp fuit pasta. Tertiū fecit i ea sp̄ua
lē exultatiōz. de q̄ puer. xix. d̄r. Sicut ros su
p herbā: sic et hilaritas regine. Rex em. i. x̄p̄s
sibi arescit q̄n animū suū inarrabili exulta
tiōe pfudit. de qua ipa inq̄t Lu. j. Exultauit
sp̄s me⁹ i deo saluari meo. Et ista exultatiō
fuit sicut ros sup herbā: q̄ magnā fecit in ea
fecūdatiōz op̄z. Quarto dedit sibi vitē eter
ne mēsiōe. Dicit ei ad Gal. vj. Qui semī
nat i spū des p̄u metet vitā eternā. Quia igit
br̄a r̄go in spū seminauit: iō vitā eternā mē
sui. Ita aut mēsiōe nō habuit a se: s̄ a ce
lesti roze. vñde poterat dicere illd̄ Job. xxi.
Ros morabit in mēsiōe mea.

De q̄rta progatiua rogine incipiente ab
J. s. q̄ beata r̄go est ianua celi.

Beata r̄go d̄r ianua et porta padī
si. an em aduētū suū nō erat in ce
lo aliq̄ porta p̄ quā possem⁹ intra
re: nec aliq̄ fenestra p̄ quā de⁹ ad
nos oculo m̄sc̄die respiceret. ideo beata r̄go
facta est i celesti palacio porta celi et portana
ria dei: fenestra dei et padisi. P̄rio q̄dē facta ē
porta celi. Sicut em p̄ portā int⁹ inferim⁹ et
extra efferim⁹. et p̄ hoc d̄r porta a portādo
int⁹ et extra: vt ait Iohes an. in. cāfamib⁹. de
reg. iij. li. vj. in mercu. sic et ipa p̄ merita sua
nos portat ad celū: et ad nos reportat dona
gratiāz. Vocat autē ab ec̄cl̄ia porta regis:
porta fulgida: felix et beata. P̄rio vocat por
ta regis respectu x̄pi: cū dicit. Tu reg⁹ alit̄ ia
nua. Sicut em hō p̄ portam erit et intrat: sic
etiā ip̄e intrauit et exiuit p̄ illā: et tū ipsa por
ta sp̄ clausa p̄māsit: iuxta illud Aged. xliij.
Porta hec clausa erit et nō aperiet: et vir nō
trāsibit p̄ eā: q̄m d̄ns deus isrl̄ ingressus est
per eā. Sc̄udo vocat porta fulgida respe
ctu sui. vñ dicit in officio eius. Et porta luc⁹
fulgida. Deus quidē semp stat ad ostiū cor
dis nostri: Apoc. iij. Ego sto ad ostiū et
pulsō: volēs lucē gratie sue ifundere. sed ma
li tenent ostiū suū. clausum et nolūt recipere

B
Maria
porta ce/
li.

P
Porta
fulgida

lume diuinu. vñ Job. xliij. dicit. Ipsi fuerit
rebelles lumini: maria aut xpo pullanti ⁊ di
ceti illud **Lan. v.** Api mihi soror mea. apuit
dices ibide. **Pessulu ostij mei aperui dilecto**
meo. id lucē recepit: ⁊ tora lucida facta ē. vñ
Apo. xij. dr. **Luitas.** i. xgo maria: q̄ ē oīz
⁊ unitas nō indiget sole. i. illuminatiōe
angelica: neq; luna. i. illustratiōe hūana: q̄a
ipam illuminat claritas diuina ⁊ xpi claritas
hūana. **Jo** subdit. **sz claritas dei illuminabit**
illā: ⁊ lucerna ei⁹ erat agnus. **Tertio** vocat
porta felix. qz p ipaz ad felicitatē eternā itra
mus. vñ **Gen. xxiij.** **Uides Jacob** celū ap
tū: ⁊ scalā sup terrā cui⁹ cacumē celos tange
bat: ⁊ āgelos ascēdētes ⁊ descēdētes: ⁊ deū in
nixū scale: admirādo dixit. **Dec ē dom⁹ dei ⁊**
porta celi. **Per** qd dat itelligi q̄ ipa ē porta
celestis: qz nob celū apuit. ⁊ ē scala celi p quā
ad nos de⁹ descēdit. q̄ lz ēē i terra corpe: tñ ca
cumē mētis ei⁹ tāgebat celū dilectōe ⁊ seruo
re ac pteplatōe. q̄ angelos p nobis mittit ad
deū: ⁊ ad nos venire facit. **Qui dñs fuit inix⁹**
qz i ei⁹ vtero fuit icorpat⁹. **Ista** portā celestē
eua nobis clausit: sed maria aperuit. vñ d ca
nit ecclia. **Paradisi** porta p eua clausa ē: ⁊ p
maria xginē itez est patefacta. **Porta** ei pa
radisi terrestis triplē erat clausa. i. āgelica cu
stodia: flāma apposita: ⁊ rompheā bisacura:
vt habet **Gen. ij. p** que significabat clausu
ra paradisi celestis. p angelicā em custodiā signi
ficabat inimicitia: q̄ p pccm facta erat int ho
minē ⁊ deū ac angelū. p flāmā appositā signi
ficabat obligatio ad penā eternā. p ropheaz
⁊ bisacuraz denotabat seuera dei iusticia: q̄
corp⁹ ⁊ aiām icidebat. **Brā** aut maria inter
hoiem ⁊ deū ac āgelū pacē fec. ⁊ iō p mā clau
surā remouit. vñ angeli in ei⁹ pcuritiōe cāta
uerūt vt habet **Lu. ij.** **Glā** in excelsis deo: ⁊ i
terra pax hoibus ⁊ c. **Ipa** etiā remouit penā
eternā: ⁊ adduxit dei grām ⁊ glīaz. ⁊ sic amo
uit secūda clausurā. **Et** ideo puer. xj. dicitur
Mulier gratiosa iuenit glīam. **Ipa** etiā re
mouit seuerā dei iusticiā: ⁊ puerit illā in ma
gnā clementiā. ⁊ sic remouit tertiā clausurā.
Jo significata fuit p **Hester.** **Aū** ei rex assue
rus iudeos mort⁹ sniam pulisset: regia he
ster pccib suis ipetrauit ruocationē tā seuerē
iusticie: ⁊ illā i clementiā pmutauit: vt hī **He**
ster. viij. **Scdo** pncipalr dico q̄ brā **Ma**
ria ē portanaria dei: vt dic **Hugo** de scōvic.
i quodā ser. **Ista** em portanaria thesaur⁹ dei
nobis apit: ⁊ nos i celeste palaciū introducit
de pmo hī **Zach. xj. vbi dr.** **Api** lybane por
tas tuas. **Lyban⁹** em interpretat cādidatio: ⁊

**Porta
felix**

**Maria
portana
ria.**

significat xginē mariā: q̄ fuit candida p mū
diciā. **Ipa** em aperit portas suas eo q̄ debili
bus ⁊ firmis apit portā diuine potētie. quia
dat eis pte ⁊ potētiā tentatiōib⁹ resistēdi.
Ignorātib⁹ aut apit portā diuine sapientie
dās eis sapiētiā pccā pcauēdi. **Malignātib⁹**
aut ⁊ pueris apit portas diuine clemen
tie: dās eis grām peccēdi. **De scdo** ar. s. q̄ brā
xgo nos i celeste palaciū introducit a q̄ eua
nos excluderat legif. ij. **Re. iij.** q̄ ostiaria pur
gās triticū obdormiuit. ⁊ iō **Miphiboleth**
interfecit fuit. **Ista** ostiaria fuit eua: q̄ n solli
cite vigilauit: ⁊ iō diabol⁹ itroiuuit ⁊ ei⁹ spm
interfecit. **Sz** **Job. xvij. dr.** q̄ ancillā ostia
ria **Petr⁹** i atriū pncipis introduxit. qz virgo
maria q̄ noiāt se ancillā i celi palaciū nos in
troducitur i ptepectu eterni regis. **Tertio** dr fe
nestra dei. vñ canit ecclia. **Intrēt** vt astra fle
biles celi fenestra facta es. **Per** illā em fene
strā de⁹ lumē grē sue nobis effudit. lz em dica
tur in. l. si is q̄ binas. ff. de vlsu. ⁊ in. l. j. ff.
si vlsu. pe. ⁊ in. l. q̄ nēs. ff. de vltu. ⁊ in. l. bi
nas edes. ff. de serui. vba. p. q̄ sufficit quem
hīc tantū lumē i edib⁹ suis vt videat: lz inco
mode ⁊ cū aliq̄ obscuritate: tñ de⁹ nolēs nos
esse cū puo lumē dedit nobis hāc fenestram
amēnissimū ptepectū cū magna claritatis co
pia ptebentē. **De** qua **Aug.** in qdā ser. ait. **fa**
cta ē maria fenestra celi: qz p ipam de⁹ vez se
culis lumē dedit. **Facta** ē etiā scala celestis: qz
p ipam de⁹ descēdit ad terras. **Per** illā etiā fe
nestrā de⁹ oclō miscōdie ad nos respicit. **De** q̄
dr. Lan. ij. **En** ipse star post parietē nīz respi
ciēs p fenestram pspiciēs p cācellos. **Ubi** no
ta q̄ tria sunt q̄ xpm inducūt vt nos oclō mi
sericordie respiciat. **Primū** ē: qz habet nobis
cū simile naturā. iō dr q̄ stat p parietē nīm
Paries em noster est nra natura. **Sz** dr: sta
re post parietē: qz lz habuerit veritatē natu
re: tñ nō habuit viciā ipi⁹ nature nre. **Scdo**
ē qz lz nobiscū eandē mīez. ⁊ iō sicut ex idēti
tate nature est ppinquus nī: ita ex eadē mīe
dicit frater nī. ideo dr. respiciēs p fenestram. i.
xginē mariā. **Tertiū** est: qz respicit in seipo
vulnera p nobis ppeffa: q̄b⁹ fact⁹ ē redēptor
nī. ideo dr. pspiciēs p cācellos. **Quarto** di
co q̄ est fenestra paradisi. iō sibi sepe dicere de
bem⁹ illd **Lan. v.** **Aper** i mihi soror mea: ami
ca mea: colūba mea ⁊ imactata mea: quia ca
put meū plenū ē roze: ⁊ cācini mei gurt⁹ no
ctiū **Ubi** ponit q̄nq; cāe q̄re ista fenestraria
dr deuot⁹ suis fenestram celi apire. **Prā** em ma
gnā nra ppinqtas: qz ē soror nra. **Scda** est
ei⁹ viscerola charitas: qz ē amica nra. **Tercia**

**Maria
fenestra.**

**Fenestra
paradisi**

Sermo.v. De nominatiōe Marie

est magnapietas: qz est sicut colūba. Quar-
ta est ei⁹ generositas: qz ē immaculata. Quinta
est nostra magna necessitas: qz nos sum⁹ ple-
ni frigore malicie ⁊ pccī. ideo subdit. Caput
meū plenū ē rore ⁊ cincinni mei guttis noctū
id est pccōz. Ex p̄dictis ḡ patet dignitas ⁊ p̄-
rogatiua ḡginis q̄ta. s. q̄ ip̄a est non solū fe-
neltra s; etiā ianua paradisi. Eps em̄ est ostiū
vt ip̄e testat̄ Ioh. x. In ostio aut̄ isto ianua ē
ḡgo maria. Est tñ etiā ip̄a ostiū qd̄ in figu-
ra fuit demonstratū in tēplo dei: in q̄ erāt duo
ostiā: q̄ significat̄ q̄ i celo sūt duo ostia. s. xps ⁊
brā ḡgo: vt inq̄t Alter. sup̄ missus ē. c. lxxvj
Sicut aut̄ Donat⁹ cecinit de seipo dices. Ia-
nuā sum rudib⁹ p̄mā cupiētib⁹ artē. Nec si-
ne me q̄q; rite perit⁹ erit. Ita ip̄a p̄t nō ime-
rito dicere. Ianua suz cūct⁹ superā cupiētib⁹
vltē. Nec sine me q̄q; rite beat⁹ erit.

De q̄nta p̄rogatiua ḡginis incipiente ab
A. i. q̄ beata ḡgo est attriū dei.

Maria
atrium
P Er q̄nta litterā hui⁹ ḡginei noīa
denotat q̄ ip̄a est om̄ipotētis dei
attriū ⁊ habitatio. ⁊ ideo ei⁹ clari-
tatē p̄tēplās Dauid dicebat ps.
lxxxiij. Locupiscat̄ ⁊ deficiat̄ aīa mea in atria
dñi. Nec mirū si hoc attriū fuit splendidū ⁊
excellētissimū: cū i eo. ix. mēib⁹ habitauerit
deus. De quo d̄r Isa. lxiij. Habitabit iūneis
cū ḡgine: ⁊ gaudebit sponsus sup̄ sponsam:
⁊ gaudebit sup̄ te d̄r tu⁹. De hac q̄z h̄itatioē
ip̄a ait Eccl̄. xxiij. In habitatiōe sc̄tā coram
ipo ministrant. Ista aut̄ habitatio sc̄tā p̄t̄ itel-
ligi fm̄ triplīcē significatiōz hui⁹ noīa sc̄m̄
Nā sc̄m̄ idē est q̄ mūdū vel firmū aut san-
guine tinctū. l. sanctū. iūcta. l. sacra loca. S.
p̄p̄e. ff. de re. di. Ip̄a em̄ fuit sancta. i. pura ⁊
mūda: vt inq̄t Ansel. in li. de cōceptu ḡgina-
li: rāta puritate q̄ maior sub deo neq̄t intelli-
gi. Sc̄do fuit sc̄a. i. firma: qz sup̄ altitudine
dinitat⁹ fuit fundata. iux̄ illd̄ ps. lxxvj. Fū-
damēta ei⁹ i mōtib⁹ sc̄tis. Tercio fuit sc̄a. i.
sanguine tincta. qz mēoria sanguinis ⁊ passio-
nis fili⁹ sui semp̄ fuit iugit̄ in eius mēte affi-
xa: vt possit dicere illud Exo. xli. Sponsus
sanguinū tu mibi es. **I**n ista habitatiōe sic
sc̄tā. i. in seip̄a q̄ fuit dei habitatio: beata ḡgo
corā deo ministrat. Nam p̄mo ministrat sibi
ex̄t̄i in vtero substantiā sue carnis. vñ Aan.
ij. d̄r. Egredimī filie hierlm̄. i. fideles aīe: et
videte regē Salomonē. i. xp̄um pacificū: in
dyademate. i. in humana carne: qua corona-
uit eū mī sua. Et d̄r caro xp̄i dyadema: qz ce-
tere figure diūsis lineis pficiunt. sola autē fi-

gura spherica vna tñ linea claudit. nā cetera
corpa alioz hoīm facta sunt saltem duab⁹ li-
neis. i. cōmūtiōe vtriusq; p̄ntis. Corp⁹ autē
xp̄i cōpositū fuit tñ vna linea. i. carne virgi-
nea. **S**ecūdo ministrat sibi egresso ex vte-
ro nutrimentū lactis ḡginei. vñd̄ canit eccl̄ia
Ip̄m regē angeloz sola virgo lactabat vberē
de celo pleno. **U**bi tria notant̄. p̄mo qz lacta-
bat ⁊ pascebat illū q̄ pascit oīa. ideo alibi ca-
nit. **P**aruoq; lacte pass⁹ est: p̄ quez nec ales
esurit. Sc̄do q̄ nō dedit ip̄m ad nutriendū s;
ip̄a sola eū nutriuit. ideo d̄r. sola virgo lacta-
bat vti bona obseruat̄rix legū. quib⁹ cauē q̄
mater debeat filiū lactare. l. si cōpetenti. vñ
glo. C. de alē. libe. Tercio q̄ illd̄ lac nō fuit a
natura pductū: sed de celo ministratū. quia
ḡgies lac naturaliter nō habet. **I**deo subdit
vberē de celo pleno. Tercio sibi ministrat vī-
uētī in mūdo necessaria vite corp̄alis. qz cūz
ips̄ paup̄ eēt: intra illud ps. xxxix. Ego autē
mendic⁹ sum ⁊ paup̄. Mater ei⁹ sicut dicit
Hierō. acu ⁊ colo acq̄rebat vñ sibi ⁊ filio ne-
cessaria pcuraret. **I**deo de ip̄a dicit̄ Prouer.
vi. Quasi iū lana ⁊ linū: ⁊ opata est in eis. ⁊
infra. Manū suā misit ad fortia: ⁊ digitū
eius apprehēderūt fūsum. **A**icet em̄ sit offi-
cium patris postq; ablactatus est puer alere
ip̄m filiū ⁊ nō matris. l. nec filiū. C. de patria
pr̄ate. tamē quia Ioseph nō est verus pater
xp̄i: sed ip̄a virgo totā substantiā corp̄alez
ei ministrauerat. quā ali⁹ fili⁹ recipiūt a p̄e
⁊ a matre. ideo ad eā p̄tinebat eū nutrire et
alere. **S**ed l; p̄pter inopiā excusata esset ab
hoc onere. l. si q̄s a liberis. S. si vñ parēs. ff. de
libe. agno. sicut etiā eadē de causa excusat̄ pa-
ter: vt inq̄t Gal. in. d. l. nec filiū. tamē immē-
sa pietas ip̄am virginē impellebat ad eū
cum ingēti sollicitudine alendū. **I**n autē
habitationē tam dignā ⁊ purilē ip̄e deus sibi
edificauit. de qua dicit̄ Prouer. ix. Sapie-
tia edificauit sibi domū: ⁊ edificatā ihabita-
uit. **U**n ip̄a iquit̄ Eccl̄. xxiij. Qui creauit
me requieuit in tabernaculo meo. **A**de hoc
etiā dicit̄ ps. lxxvj. Domo nat⁹ est in ea: et
ip̄e fundauit eam altissim⁹. **C**irca p̄fectio-
nem autē domus siue attri⁹ tria fm̄ Ambro.
possunt cōsiderari. **B**onus em̄ artifex p̄mo
fundamētū bonū ponit. quia facto malo fū-
damento om̄e quod sup̄edificat̄ corrūit. c. cū
paulus. j. q. j. **S**ecūdo posito fundamento
edificij mēbra distinguit. Tercio adiūgit or-
natū. **P**rimo em̄ deus fundamēta ḡginis po-
nit. de quib⁹ dicit̄ ps. lxxvj. Fundamenta
eius in montib⁹ sanctis. **P**er montes autēz

M

I

D

**Perfctm
attriū ha-
bet tria**

Maria
ministra-
uit corāz
deo

sanctos altitudo trinitatis intelligitur. Ipa
em fuit fundata super altitudinē potētē pa
tris: qui eam in bono cōfirmavit. Super al
titudinē sapiētē filij: qui eam omī sapiētia
illustravit. Super altitudinem spūsancti:
qui eā in gratia stabilivit. Homo em defa
cili cadit: tum qz habet corp⁹ luteū: tum quia
habet fundamentū terrenū. De quibz dicit
Job. iij. Qui habitant domos luteas et ter
renū habet fundamentū. Homo quidē ha
bet domū luteā. i. corp⁹ quod est domus ani
me: et de luto est formatū. Habet etiā funda
mentū terrenū quādo spem suā ponit super
mundū. Talis em: sicut dicit Matth. vj.
edificavit domū suā super harenā. Cadit
etiā homo qā habet cor cinerū: de quo Sa
pientie. xv. dicit. Cinis est cor ei⁹: et luto vilior
vita illius. Nō sic autē fuit beate virginis
edificatio: quia pmo habuit corp⁹ consolida
tum. Quāvis em corp⁹ eius fuerit luteū: ta
men fornace diuini amoris fuit sic cōcrema
tum et cōsolidatū q nūqz cadere potuit. qz
in eo nihil de carnalitate remāsit. iuxta illud
Eccl. xxvij. Vapor illi⁹ exiit carnes eius
et Isa. j. Excoqua ad purū scoriam tuā. vnde
Hieronymus in sermone de assumptiōe ait
Puto q quicqd cordis est: quicquid mētis
humane: si torū adhibeas nō sufficeret vt co
gitare valeas quanto virgo beata indefinē
ter cremabat ardore pij amoris. Scdo ha
buit animū celestē: qui tot⁹ erat in dei amo
re cōuersus. vnde Hiero. vbi supra ait. To
tam eā repleuerat spiritus sancti gratia: et to
tam eā incāduerat diuin⁹ amor: ita vt nihil
in ea esset quod mūdānus violaret affectus
sed ardor cōtinuus et sobrietas supfusi amo
ris. Tercio p fundamēto habuit deū. vnd
dicit Lañ. vij. Innixa super dilectū suū.
Innixa ergo fuit super montē de quo psal
mo. cxxij. dicit. Qui confidit in domo si
cut mos syon etc. Innixa fuit sup fortissimā
turrim. de qua Prover. xviij. dicit. Turris
fortissima nomē dñi. Fuit igit illa domus q
cadere nō potuit. quia fundata erat sup fir
mā petrā: vt dicit Matth. vj. Secundo
celestis artifex postqz stabile fundamētū po
suit: edificū pulchrū erexit: iuxta illud. j. ad
Thoz. iij. Si quis autē supedificat sup fun
damētū hoc aurū: argentū et lapides precio
sos. Per argentū intelligit eius corpus luci
dum atqz virginē. Per aurū eius animus
diuino amore auratus. Per lapides ho pre
ciosos intelligunt virtutes eius quibz orna
ta fuit. Tercio postqz celestis artifex tā sta

bile fundamētū posuit: tā pulchrū edificū
erexit: ipm edificū ornavit atqz depinxit tri
plice scilz colore imponēdo. scz album colore
puritatis: nigrū humilitatis: et rubēū chari
tatis. Ideo ipsa inquit Lañ. j. Nigra sum.
ecce color niger humilitatis. sed formosa: ec
ce color albus puritatis. sicut pelles Salo
monis: ecce color rubē⁹ charitatis. Dicit em
ibi glosa. q Salomon fecit sibi tabernaculū
de pellibus rubricatis. Pulchra ergo est per
mixtio. i. color albus: niger et rubens. qā pul
chra cōiunctio est puritas cū hūilitate et cha
ritate. Nō solū autē beata virgo dicit attri
butio: et habitatio siue domus dei: sed etiā appella
tur tabernaculū spūsancti omī scititate repletū
De q ps. xlv. inqz David. Scificavit taber
culū suū altissim⁹. Tabernaculū em dicit do
mus deo dedicata. c. j. et ibi Arch. de sen. et re
iudi. Et ppter h ecclia dicit tabernaculū xpī
ca. ne forlita de pe. di. j. Et ideo multo mag
is debet nominari beata virgo. que etiā deno
minat thalam⁹ xpī. Dicit aut thalam⁹ a tha
lamone duce romanorū. qui cū quādā regi
nem Sabinā nomine rapuisset: dictūz fuit
ei poraculū q illa virgo ipi cōiunctio tradēda
esset. Et qm ille nuptie Thalamonis felici
ter successerūt: ordiatū fuit vt cubiculū spon
si et sponse thalam⁹ diceret. Quia igit deus i
vtero reginis nuptias celebravit quādo scz
naturā humanā sibi copulavit: ideo ipi⁹ vre
rus recte thalam⁹ dici pōt. De quo ps. xvij.
dicit. In sole posuit tabernaculū suū: et ipe
tanqz sponsus pcedēs de thalamo suo. Nō
sueuerūt aut thalami regis pcciosis pannis
adornari: et varijs coloribz depingi: et diuisis
floribz aspergi. Thalam⁹ autē reginis adoz
natus fuit panis pcciosis: purpureis: aureis
et gēmaris. De quibz dicit Lañ. ij. Ferculūz
fecit sibi rex Salomon de lignis libani. Fer
culū em dicit vas escarū: et significat reginis
vter: in quo fuit posit⁹ ille q est esca oīm an
geloz et scōz. Et fuit de lignis libani: qz ei⁹
vter⁹ fuit odorifer⁹ et incorruptibilis: et serpe
tū infernaliū expulsi⁹. Postea subdit. Re
clinatoriū fecit aureū: ascensū purpureū me
dia charitate cōstravit. Eius em vter⁹ i quo
xps se reclinauit fuit adornat⁹ panno aureo
id est pudore regineo. Sicut em aur⁹ est icor
ruptū fulgidū et pcciosū: sic ei⁹ reginitas red
didit ei⁹ vter⁹ icorruptū q ad se: fulgidū per
exēplū q ad primū: et pcciosū q ad nos. ascē
sum qz ei⁹ purpureū. i. aiām inflāmatā di
uino amore: et ascendētē in celū per pccpla
tionē: media charitate cōstravit. Charitas

In Ma
ria rplex
color

S
Maria
taberna
culum.

Thala
mi orna
tur

Sermo. VI. De nominatiōe Marie

tm̄ est gēma lucida q̄ oēs virtutes facit fulgi-
das esse. De qua dicitur **Acci. ix.** Gēmula carbū
culi in ornamēto auri. Tūc em̄ charitas est
pfecta qm̄ habet secū ānerā humilitatē et pu-
ritatē. Ideo in beata gēmine fuit gēmula hūi-
litas: et carbūcul⁹ feruētis charitatis: et aurū
incorruptibilis gēnitatis. Ecce ergo q̄ iste
thalam⁹ xpi pannis valde p̄ciosus fuit orna-
tus. Fuit quoq; varijs colorib⁹ depict⁹. i. di-
uersis virtutib⁹. Sicut em̄ color niger iuxta
albū posuit ipm̄ album magis cōmēdat: fm̄
sniām **Phī. ij.** de celo et mūdo. et j. elenchoz.
sic humilitas beate gēinis simul cū gēnita-
te et alijs virtutib⁹ cōiuncta: ipam̄ gēnitatē
et alias virtutes magis exornat. Si em̄ beata
maria fuisset virgo sed superba: nec deo pla-
cuisset: nec fili⁹ carnē de ea assumpsisset. **Di-**
u uersis quoq; florib⁹ fuit iste diuinus thala-
mus aspl⁹. i. rosa patiētie. vñ **Acci. xxiij.**
ipa inq̄r. Quasi plātatio rose i hiericho. **Ire**
viola humilitatis pfunde: et lilio puritatis
et mūdicie. De quibus **Kan. ij.** ipa ait. Ego
flos campi et lilii cōuallū. Est quoq; beata
virgo templū dei: iuxta illud ps. xlvj. Su-
scepim⁹ deus misericordiā tuā in medio tēpli
tui. De quo templo figuratiue dicit. **ij.** Re-
gū. vj. Nihil erat i tēplo qd̄ nō auro regere-
tur. i. charitate vestiret. Sicut at̄ ad ecclīaz
p̄fugietes sunt securi: et non possunt de illa p-
violentiā extrahi. l. p̄fenti. C. de his qui ad ec-
clesiā cōfugiūt. et c. rerū. xvij. q. iij. et c. inter
alia. de imm. ec. Sic ad beatā virginē confu-
gientes sunt securi a demonib⁹: et nō p̄nt ad
eoz seruitiā violēter trahi: nec ab eis i p̄fun-
dū infernū p̄ici. Ecce ergo quāti p̄uilegiū est
hoc templū gēinale. Forma aut̄ hui⁹ templi
valde est ampla. vñ dicit tēplū quasi tectū
amplū. Sic em̄ interpretat hoc nomē templū
fm̄ **Arch. in. c. et hoc. xvj. q. vj.** et sumpsit ab
Ild. in. v. li. ethym. c. iij. In ipa aut̄ gēine
gliosa fuerit tecta valde ampla. **P**rimo qui
dē habuit amplū vter⁹ ad deū suscipiendū:
cui canit ecclīa. Tu quē celi capere non pote-
rāt tuo gremio cōtulisti. **Petr⁹** q̄z rauēn. in
quodā ser. ait. Qd̄ erat in p̄ncipio apud de-
um intra se virgo peperit verbū. et itez. Ip̄a
virgo fuit maior celo: fortior terra: latior or-
be. Nā deū quē mūdus nō capit sola cepit et
portauit eū q̄ portat orbē. et itez. Quāt⁹ sit de-
us ignorat q̄ nō mirat hui⁹ gēinis vter⁹: ce-
lū pauet: tremūt angeli: creatura nō sustiet:
natura nō sufficit q̄ vna puella sic deū in sui
pector⁹ hospitio capit: respicit et oblectat: ter-
ris pacē: celis glīam: salutē p̄ditis: vitā mor-

tuis dederit. Sicut em̄ totū māna in vna:
et tota vna erat i archa: et tota claudēbat i tē-
plo. sic et diuinitas tāq; māna dulcissimū tota
erat i vna. i. in xpi aia. totaq; erat i archa. i.
in xpi carne deificata. et hec oia claudēbant i
tēplo. i. in gēinis vtero glioso. **S**cdo ha-
buit aplū intellectū ad diuinū lumē suscipiē-
dū. Intellect⁹ em̄ gēinis nō indigebat radijs
q̄z habebat itra se p̄ntiā solis: iuxta illd̄ **Acci**
xxvj. Sicut sol oriēs mūdo in altissimis dei
et. Nec indigebat lucerna. i. manu ductionē
alicui⁹ hoīs. q̄z in suo vtero habebat diuinā
lucernā fulgentē. Ideo ibidē subdit. **L**ucerna
splēdēs sup cādelabz sc̄m̄. Nec indigebat
sic filij isrl̄ colūna ignis vel nubis. i. manu
ductionē alicui⁹ angeli. q̄z habebat ignē diui-
nitatis et nubē hūanitat⁹ xpi. ideo ibidē sub-
dit. colūne auree sup bales argēteas: et pedes
firmi sup plātas stabil⁹ m̄lieris. **T**ertio h̄z
amplū affectū ad cōpatiēdū. nā intra synūz
sue misericordiez pietat⁹ oēs recipit. Recipit em̄
inustos quib⁹ ipetrat dei grām. ideo dicit. **M**a-
ria m̄r gre. Recipit p̄ctores ipetrādo eis mi-
sericordiā diuinā. iō dicit. m̄r misericordie. **R**eci-
pit tētaros a diabolo. ideo subdit. tu nos ab
hoste ptege. Recipit aīas de h̄ mūdo exeun-
tes. iō dicit. et hora mortis suscipe. **Q**d̄ et aniab⁹
nris facere dignet ipa gēgo p̄ssima p̄ infini-
ta secula seculoz b̄ndicta. Amen.

De eiusdē integerrime gēinis noīatiōe
Sermo sextus.

Orietur stel-
la ex Jacob. **N**ume. xxiij.
In sacra scriptura oēs an-
gelici spūs stelle nūcupan-
tur. vñ **Apo. xij. dicit.** Et draco cauda sua tra-
hebat magnā p̄rē stellaz. **I**tem omēs sc̄i stelle
vocant. vñ **Sen. xxiij. et Exo. xxxij. dicit.** Mul-
tiplicabo semen tuum sicut stellas celi. **Et. j.**
Tho. xv. ait apls. Stella a stella differt in
claritate. i. sanctitate. **I**tem stella dicit ecclīa.
vñ **Apo. ij. sc̄ptū est.** Dec dicit q̄ tenet septē
stellas in dextera sua. i. sanctam ecclīam septē
formis dei radijs p̄lucētē. **I**lli etiā hoīes q̄
sunt in gratia dei dicunt stelle. que tūc dicit-
tur cadere quādo a dei gratia cadūt. iuxta il-
lud **Apo. viij.** Cecidit de celo stella magna
ardens tanq; facula. et **Matth. xxiij. ait sal**
uator. Stelle cadēt de celo. Sed beata gēgo
maria singulari modo stella appellat. vt p̄z
in verbis p̄positis. **S**up quib⁹ q̄nq; p̄side-
ratiōes faciē.

In p̄ma videbimus quare virgo maria

Dicitur stella celi.

In secunda quare appellatur stella poli.

In tertia quare stella maris.

In quarta quare stella matutina nuncupatur.

In quinta quare stella regia nominatur.

Quare beata regina dicitur stella celi: consideratio prima.

B
Maria
comparatur
stelle

Sed beatus Bernardinus in sermone. j. de nomine virginis: ipsa mater dei per stelle tripliciter comparatur: videlicet stelle celi: poli: et maris. Stelle autem celi comparatur multipliciter de causa. Primo propter suam denotationem. Stella quippe a seculo denotatur: quia in celo stat fixa. unde inquit Ptholomeus in suo cetero loquendo: quod stella est denotatio per sui orbis. Et propter hanc stellarum firmitatem dicitur Beatus. j. quod deus posuit stellas in firmamento celi. Beata autem regina in celo suo: hoc est filio: immobiliter stetit. primo in acceptioe sua: quia non cecidit per originale peccatum. unde de ipsa sub nomine terre dicitur Ecclesiastes. j. Terra autem in eternum stat. De ipsa quod potest exponi illud Psalmi. dicens. Qui fundasti terram super stabilitatem suam: non inclinabitur in seculum seculi. Secundo stetit in eo in vita per omnem virtutum irradiationem. De qua statio dicitur Psalmi. xliij. Altitit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. Tercio stetit in morte eius per meritis compassionis. De qua statio dicitur Iohannis. xix. Stabat iuxta crucem iesu mater eius. i. immobiliter. quia alijs stellis: id est discipulis: cadentibus de celo. i. a fide: ipsa sola stetit. iuxta illud Abacuc. iij. Sol et luna steterunt in habitaculo suo. Vel secundum aliam translationem: eleuatus est sol. i. christus: in cruce et luna. i. regina maria stetit in habitaculo suo. Sed hec statio fuit lugubris et dolore plena. propter ea Augustinus in quodam sermone inducit humanum genus ad christum loquentem et dicens. Mihi ridens gaudet eua tibi ploras comparatur maria. Filius quod dei inquit. Na. lxij. Torcular calcavi solus et de gentibus non est vir mecum. quasi dicat. solus mihi mea mihi hoc comparata est. Secundo nominatur stella et ei comparata est propter suam operationem. Stella enim primo ornat celum unde Ecclesiastes. xliij. dicitur. Species celi gloria stellarum. et Beatus. j. inquit Moyses. Fecit deus duo luminaria magna: luminare maius ut pelleret noctem et stellas que lucebant in firmamento celi. Beata autem regina facta est ut ornaret celum empyreum. Proinde de ipsa dicitur per illud Ecclesiastes. xvi. Sic sol orietur mundo in altissimis dei: sic bone mulieris species est ornamentum domus eius. Et Isaia. lx. inquit deus. Gloria libani. i. regina maria candida et lucida ad te veniet ad ornandum locum sanctificationis sue. Secundo stella denotatur distinctio et permutationem temporum: annorum et mensium

M
aria
ornatur

et dicitur: ut dicitur in libro de proprietatibus elementorum. et sicut maria est temporum annorum dicitur et mensium referatuna. quia in ea incepit christus grege per filium: annus remissionis: dies leticie: et mensis omnis nostre consolationis: ut ait magister Bartholomeus pisanus in libro de beata regine maria: fructu. vij. Et propter hanc operationem distinctionis temporis dicitur quod stella significat. Unde de stellis Beatus. j. c. inquit deus. Sicut in signa. Proinde albumasar in principio sui libri inquit. Laus deo qui creauit stellas et posuit ornamentum et lucernas in significationem ut preberet ductum rationabilibus. Et ratione huius operationis venit marie nomen stelle: quia ipsa fuit in signum: iuxta illud Isaie. xj. Radix iesse que stas in signum populo. Signum quippe est quod se offert sensui: reliquid relinquit intellectui. c. signum de consue. di. ij. et fuit dictum Augustinus in. ij. li. de doctrina christiana. Maria autem incarnatum deum sensui presentauit: quia in terris visus est: et cum hominibus conuersatus est: ut dicitur Baruch. iij. Sed aliud intellectui dereliquit: quia per hoc quod dei filius in carne visibiliter exhibuit: deitatem per fide intellectui patefecit. Ex quo fuit signum: ideo Isaie vij. Achaz petenti signum a domino responsum est. Propterea dabit vobis dominus signum. Accipiet ergo et pariet filium et cetera. De hoc quoque signo Apoc. xij. dictum est. Signum magnum appuit in celo: mulier amicta sole et cetera. Et iuxta hoc habens. Merito quippe in utero habere dicitur quod ab extra in uterum virile semen non traxit.

Tercio stella illuminat noctis profunditatem: et sic beata regina illuminat mentis cecitatem. Unde aduentum enim suum peccati nebula totum mundum occupauerat: ut non esset que verum lumen videre posset. Erant enim omnes gentes quasi nebule turbide agitae. unde ij. Petri. ij. dicitur. Erant enim tenebre: nunc autem lux in domino. Proinde in tenebris morabantur. unde de ipsis dicit poterat illud Naum. j. c. Inimicos eius persequens tenebre. Tandem processit beata regina quasi fulgida stella effugans tenebras. ita ut de illa dicitur per illud Ecclesiastes. i. Quasi stella matutina in medio nebule. Unde Beatus. sup. Dissus est inquit. Ipsa est nobis stella ex iacob orta: cuius radius unius mundi illustrat: cuius splendor in supernis fulget et inferos penetrat. Proinde in persona eius dicitur Ecclesiastes. xliij. Penetrabo inferiores partes terre: et aspiciam omnes dormientes: et illuminabo omnes sperantes in domino. Quarto stella noctem purificat. Siquidem per radios suos nocturni frigoris densitatem serenat: et rati ficando purificat. et sicut facit maria. In terra enim ante aduentum huius stelle tenebre erant: sicut Isaia. lx. scriptum est. Ecce tenebre operiet

M
aria
illuminat

M
aria
tenebras
purificat

Sermo. VI. De nominatiōe Marie

terrā et caligo populos. In huiusmodi mysteriū dicitur. **E**xo. x. **F**actę sunt tenebre horribiles in vniuersa terra egypti. Tandē orta est stella ex Jacob. s. maria: q̄ has tenebras purificauit et serenauit. Quippe ip̄a est emanatio q̄ dā sincera oīpotētis dei: vt habet **Sap. vii. vii.** **B**ern. sup. **M**issus est: ait de ea. **T**olle corpus solare quod illuminat mūdum: vbi dicitur. **T**olle mariā maris stellā: maris vtiq; magni et spaciōsi: qd̄ nisi caligo inuoluēs et vmbra mortis atq; densissime tenebre relinquerent. **Q**uāto stella vniūficat: sicut p̄sus attestat. p̄pterea orbis p̄mus p̄les habet stellas: qz̄ ip̄e p̄cipue est cā vite in istis inferioribus. **E**t hac quoq; ratiōe mariā stella vocat siquidē mors regnabat ab **Adā** (s̄m **Ap̄lm** ad **Ro. v.**) adeo q̄ nō solū de morte corporali sed etiā de sp̄iali verificabat illd̄. **q.** **R**egū xiiij. s. **O**m̄es morimur. **E**t illud quod dicitur in. **S.** deinceps in aū. de nup̄. s. **M**ors oīa soluit. et illud p̄s. **Q**uis est hō q̄ viuēt et nō videbit mortē. **V**eniente autē hac stella oīa mortua sunt vite restituta. **Q**uippe ipsa est lignū vite p̄ferēs b̄ndictū fructū: **S**en. ij. de quo gustās mortē nō gustabit in eternum sed eternaliter viuēt: vt dicit **Ioh. vi.** **S**exto stella tēperat seu modificat gelidū frig⁹ noctis: et sic terrenascētia fouet et modificat. **E**t p̄pter hoc mariā etiā appellat stella. **M**alicia quippe hui⁹ mūdi frigida est. vñ **Diēre. vi.** ait dñs **S**icut frigida fac cisterna aquā suā: sic et frigida facit malicia aiām. **T**ēpore igit̄ quo p̄cessit beata s̄go mariā humani generis malicia quasi cōpleta fuit: iuxta illud **Isaie. iij.** **C**ōpleta est malicia ei⁹. **P**rop̄tea in mūdo magnū frigus erat. vñ **Ioh. xviij.** dicit q̄ frigus erat et petrus calefaciebat se. **E**t de hoc predictū erat **Zacharie. xiiij.** vbi dicit. **I**n die illa nō erit lux sed frigus et gelus. **E**t **Eccl̄. xliij.** scriptū est. **V**entus aquilo. i. diabol⁹ flauit et cōgelauit cristallū ab aqua. **P**rocessit autē mariā quasi stella choruscās calefaciēs et p̄fulgēs et per cōsequēs fouēs. **P**roinde **Bern. sup. M**issus est: omelia. j. ait. **I**pa est nobilis stella terras perlustrans et calefaciēs magis mentes q̄ corpora: fouet p̄tutes: excoquit vicia. **I**psa est mulier fortis de qua **Proverb. ultimo** dicit. **N**ō timebit sibi in die frigoris: om̄es em̄ domestici eius vestiti sunt duplicib⁹. s. dei et proximi charitate. vel quia p̄missionē habet vite q̄ nūc est et future. **H**ec sunt vestimēta valde bona: q̄bus **Rebecca** induit filiū suū **Jacob**: vt patris b̄ndictionē obtinere posset. **S**en. xxvij.

Maria vniūficat

Maria tēperat

Septimo stella ordinat et cōciliat. s. orbē. nā orbē inferiorē sublimat: et p̄tuti sup̄iori p̄ sui possibilitate assimilāt: et sic quodā mō re/cōciliat. **S**ic etiā hec stella fulgida et mūdi dñā et regina eccl̄iam militātē tanq; inferiorē orbē: eccl̄ie triūphātī tanq; orbi superiorē recōciliat: nunciās pacē his qui p̄p̄ et his qui longe. i. eccl̄ie militanti et triūphātī. **U**n p̄fecto ip̄a est arcus federis sempiterni positus in nubib⁹ celi ne interficiat oīs caro **S**en. ix. **N**am ip̄a nobis illū genuit qui fecit vtrāq; vñū. faciens pacē vt recōciliet ambos in vno corpore: ad **Ap̄hef. ij.** **T**ertio p̄ncipaliter beata virgo appellat stella p̄pter suam sublimatiōē seu situationē. **N**ā stella locatiōē est alta eo q̄ in firmamēto posita est qd̄ est altū. vñ **Eccl̄. xliij.** dicit. **A**litudinis firmamentū pulchritudo ei⁹ est. **S**ic beata virgo altissima est: eo q̄ post filium om̄ib⁹ alijs celsior sit. **P**rofecto **Luce. xviij.** dicit. **Q**ui se humiliat exaltabit. **S**um ergo mariā fuerit hūillima: ergo et altissima. **P**roinde **Eccl̄. xliij.** ip̄a inquit. **E**go in altissimis habito. **Q**uarto dicit stella p̄pter filiū emissiōē. **Q**uā ratiōē tangēs **Bern. sup. M**issus est: ait. **L**oquamur pauca sup̄ hoc nomine **M**aria: qd̄ interpretatū maris stella dicit et matri s̄gini valde cōueniēter aptat. **I**psa nāq; syderi aptissime cōpat: qz̄ sicut sine sul corruptionē sydus emittit radiū: sic absq; lesione virgo parturit filiū: nec syderi radi⁹ suū minuit claritatē: nec s̄gini fili⁹ suū integritatē. hec ille. vñ eccl̄ia canit. **S**icut sydus radiū profert virgo filiū pari forma: neq; sydus radio neq; mater filio fit corrupta. **Q**uinto dicit stella p̄pter cōsolatiōē. de qua **Hugo de sc̄to vict.** in quodā s̄mone inquit. **M**aria stella: christ⁹ s̄o sol appellat. **I**deo peccatores velut in nocte a mariā cōsolant iusti autē tanq; in die a x̄po illuminant. idō si p̄timēcis ad x̄pum accedere: ad mariā respice. genus tuū cōspiciat nihil illic quod timeas inuenis. **S**exto p̄pter suam puritatē. **S**icut em̄ stella nullā habet impuritātē: sic et beata s̄go mariā nullam vñq; in se habuit imundiciā. **S**ed de illa verificatū fuit illud j. ad **Thes. v.** **I**nteger sp̄s vester et aīma et corpus sine querela in aduētū dñi nostri **I**esu x̄pi seruet. **H**abuit em̄ corpus purissimū sine vlla cōtagione. **U**n x̄ps dicere potest de sua incarnatione illud **Sap. viij.** **V**eni ad corpus incoīquinatū. **H**abuit etiā animā purissimā. vñ de ip̄a dicere potest illud **Sap̄. viij.** **S**ortita sum animā bonā. **D**a

Maria conciliat

J

Maria altissima

k

A

M

huit quocq; spm purissimū nā fuit semp euz
purissimo deo cōiūct? p amorē. qz sicut dicit
Paulus. i. ad Thozin. vj. Qui adheret deo
vñ spūs est cū eo. **Septimo dicit stella ppe**
velocitatē. **Aicet em** (vt. s. dictū est) stella de
se sit immobilis: quia est i celo fixa: tñ motu fir
mamēti mouet citissime: quia q̄tidie lustrat
omnia in circūitu. sicut etiā lapis p̄ciolus fi
rus in anulo de se nō mouet: sed ad motū et
reuelationē anuli reuoluit. Sic quoq; bea
ta virgo. licet vera sit snia **Pauli. ij. Thoz.**
ij. scz qz nō sum? sufficētes cogitare aliqd a
nobis q̄si ex nobis. vt etiā inq̄r impator in. l.
j. in pñ. C. de vere. iu. enu. tamen spūs sancto
ducta in obseruādis diuinis mādatis erat
velocissima. vñ ipa dicere potest illd **Psal.**
Utiā mādatorū tuorū cucurri cū dilatasti cor
meū. **Octauo dicit stella ppter dignitatē**
Stella em inter cetera corporalia habet ma
gnā dignitatē. qz vt ait **Phs li. de celo z mū**
do: in stellis nō ē corruptio neq; casus necer
ror. q̄ etiā nunq; fuerūt in x̄gine: que sp̄ fuit
incorrupta: nec vnq; cecidit in aliqd pecca
tū v̄l errorē. vñ dicere pōt cū **Ps. suo celesti**
sponsio. Tenuisti manu dexterā meā: z in vo
luntate tua deduxisti me: z in gl̄ia tua suscep
isti me. Multas alias rōnes ppter q̄s beata
x̄go maria stella dicit hic p̄trāleo cā breuitatē.
de q̄b tractat m̄gr **Bartholome? pisan? i li.**
de brā x̄gine: fructu. viij.

Qz beata virgo maria dicit stella poli:
Cōsideratio secūda.

Duplex
polus

Propter tria m̄r dei stella poli ap
pellat. **Prio qz ipa stella polo si**
ue cardini est vicinissima. **Ad di**
cedoz aut itelligētiā est aduēdū
qz duplex est pol? in h̄ m̄do. **Un? ē inuisibil**
scz meridionalis. z reliqu? x̄go est visibilis. s.
aqlonar?. z vterq; immobil est. **Sup qz imo**
bilitatē inrit tot? mūd? i sua circulari morā
Merito igit p vtrūq; polū itelligit ipe fili?
dei z x̄bū p̄ris: q̄ est p̄ncipiū oīm q̄ ad vnū: z
finis oīm q̄ ad reliquū. q̄ i meridie. i. in sue
maiestatē deitate nob oīno inuisibilis est. s. i
aqlone nre hūanitatē visibilis fact? est. vñ
Apoē. j. ipe ait. Ego sum alphas o: p̄ncipiū
z finis. De illo q̄ ē i meridie dicit **Aan. j.** Indi
ca mihi vbi cubes i meridie. De aqlonari x̄go
Job. xvj. scriptū est. Ab aqlone auz venit
qz ex x̄po incarnato splendor patrie pcessit.
Ipe quoq; immobilis est. **Sup cuius imobili**
tatē innitunt omnia in suo motu imobilisq;
manens dat cuncta moueri: vt ait **Boecius**

ij. de consolatione. **Quicquidē polo fuit hec**
stella. s. x̄go maria vicinissima: maxime i q̄
tuor. **Prio in incarnatōe. s. p carnis idēitatē**
quia eadē caro q̄ fuit x̄ginis m̄ris facta ē ca
ro filij dei p̄ris: iuxta illd ad **Gal. iij.** **Di**
sit deus filiū suū factū ex muliere zc: Partus
em est pars viscerū. i. j. in pñ. ff. de ven. inspi.
Quā quidē carnē fili? dei i vnitate psoneli
scepit. Et ppter hanc vicinitatē dicit angel?
ipi x̄gini **Auc. j.** **Dñs tecū.** **Secdo fuit x̄po**
vicinissima in cōuersatōe p admīstratōz. vñ
hoc est **Ruth. c. vi.** figuratū. vbi mystice dici
tur de noem: qz natū puerū suscepit z posuit
in sinu suo: z nutritis ac gerule fungebat offi
cio. hūc est qz absentia ei? s. x̄pi ferre nō po
tuit. nam dolēs eum in tēplo quesuit: **Luce**
ij. c. **Tertio fuit sibi vicinissima in passiōe:**
quia simul cū eo doloris gladio confossa est:
sicut **Au. ij.** p̄dictū fuerat ei p **Simeonē di**
centē. Et tuā ipius animā pertrāsibit gladi?
Quarto fuit ei vicinissima in assumptōe per
glie susceptōz. **Qz em sit ad dexterā fili? sub**
limata p dictū Bern. in quodā ser. nephas
est dubitare. **Si em incorruptio deo primū**
facit: vt dicit **Sap. vj.** cū hec virgo fuerit in
corruptissima: qz mater incorruptiōis. pfe
cto ipi polo. i. filio suo est vicinissima. **Unde**
Aug? smone. iij. de natiuitate virginis ait.
Tu x̄go gl̄iosa x̄go maria beata es inter om̄s
mulieres. **Tu plata cunctis x̄ginū cateruis.**
Tu sequeris agnum quocūq; praxerit. **Tu**
x̄gineos choros z incētie carnis illecebris
alienos p lilia rosasq; vernātes ad fontē per
hēnis vite potādos inuitas. **Tu in illa bea**
torū beatifica regiōe p̄mi ordinis dignitatē
tenes. **Hecille.** **Nec immerito brā x̄go est filio**
vicinissima. **Dim em quoz eadē est natura**
idē locus esse debet: iuxta illud **Eccl. iij. z. vj.**
Dia pergūt ad locū suū. **Parētis aut z fili?**
eadē est natura: cū nō differāt nisi solo noie.
l. in suis. ff. de li. z posthu. **Secdo dicit stel**
la poli: qz ipa stella est poli descriptina: cū sit
breuissimi circuli circa ipm. s. z p̄siderem? hoc
qliter ē p̄t. **Totus siquidē mūdus descri**
bit quādā intelligibilē sperā: cui? centz ē ipe
fili? dei. qm ipe est sicut centū in circulo: a quo
exerūt oēs linee. i. vniūse create. sicut dicit **Dio**
nysius. c. iij. de diuinis noibz. z **Paulus tri**
megist? que refert **Alexan.** de ales in. iij. par
te sum. in tractatu de cōueniētia incarnatōis
x̄pi. q. ij. **Sed hec spera multos circulos ha**
bet intra se inuicē ordinatos. vñ tāto circū?
est breuior q̄to centro est vicinior. **Maximi**
x̄go circuli circa hoc centz itelligibile sūt ipa

Maria
vicia x̄po

Sermo. VI. De nominatiōe Marie

corpa celestia vel terrestria. et omnia circum complentur in maiore vel minore distantia et participatione primi. **Q**uod sequenter alium circum complent vitam vegetativam habentia. et alium habentia vitam sensitivam. alium vero habentia vitam intellectivam. **E**t inter hec omnia brevissimum circum facit beata et ego maria: que per materitatis propinquitatem artius eum constrinxit: et intra beata viscera clausit et portavit: ita ut ipsa fuit facta quasi orbis: propheta attestante qui ait. **I**lluxerunt choruscationes tue orbi terre: id est virgini marie: que facta est orbis filii dei. **U**bi ipsa inquit **Ecclesiastici. xxiij.** **S**icut celi circum in solis. circulo et motu amoris. **D**icit enim **Ber.** qui qui amat vehementer currit velocius: et peruenit citius. **I**psa autem pro omnibus sanctis deum plenius et ferventius dilexit: unde mater pulchre dilectionis appellatur **Ecclesiastici. xxiij.** **F**uit autem amor eius per modum cuiusdam circulationis: quia motus circularis est ab eodem in idem. **I**psa vero sic deum filium suum amabat quod omnia alia non nisi propter ipsum diligebat. **E**t sic omnis amor eius ab ipso incipiebat et in ipsum deum redibat. **T**ertio appellatur stella polii: quia stella hec est stellaz omnium primaria: siue sint stelle eterne apparitionis: siue sint que circumstant poli aqilonares: siue sint semper eterne occultationis: siue sunt ille que sunt circumstantes in interioribus austris. siue sunt vicisse apparitionis siue vicisse occultationis: ut que sunt in medio site. **S**ic beata virgo primaria est quo ad glorie magnitudinem et dignitatis celsitudinem inter omnia corporalia que sunt visibilia: et omnia intellectualia que sunt invisibilia: et omnia celestia luminaria que sunt quidam media quod cum primis participat corporalitate: et cum alijs perpetuitate. **Q**ui autem respectu priorum sit primitiva: patet per illud **Sapientie. vij.** ubi dicitur. **N**ec comparavi illi lapidem preciosum. quoniam omne aurum in comparatione illius arena est exigua: et tanquam lutum estimabitur argenti in comparatione illius. **H**ec autem sunt preciosiora inter visibilia. **E**st etiam primitiva omnium intelligibilium et visibilium. quod omnium spirituum transcedit excellentiam. unde ipsa inquit **Ecclesiastici. xxiij.** **Q**uoniam excellentium et sublimium colla propria fortiter calcavi. **Q**ui autem omnium celestium luminarium sit primitiva patet: quod luci comparata invenit prior: ut dicitur **Sapientie. vij.** **P**ossit etiam habere aliter distingui: ut stelle semper eterne occultationis sint prelatini que spiritui deo assistunt. **S**telles semper eterne apparitionis sunt actiui: que spiritui actionibus intendunt. **V**icissim vero appetes et vicissim occultates sunt medij mixti: que aliquando operantur et aliquando preimplant. **R**espectu enim istorum omnium beata ego est primaria. unde **Ecclesiastici. xxiij.** ipsa inquit. **I**n omni populo et in omni

gente primatum tenui. **A**dmiranda est igitur hec stella. unde merito **Sapientie. vij.** de illa inquit spiritus sanctus. **E**st enim hec speciosior sole: et super omnem dispositionem stellarum invenit purior.

Qui beata virgo dicitur stella maris.

Consideratio tertia.

Tertio principaliter comparatur ego maria stelle maris. **S**ecundum enim **Die** ro. maria interpretatur maris stella. quod etiam inquit venerabilis **Beda** super **Lucam. dicentis.** **M**aria hebraice stella maris latine. syriace vero domini advocat: et merito. quod hec totius mundi dominum lucem seculi meruit generare prophetam. id est canit ecclesia. **A**ue maris stella. **D**ecet enim stella que vulgariter appellatur la tramontana siue vltra maiorem: multas habet proprietates que bene virginem convenire probant. **P**rima dicitur illumiatio est enim navigantium in periculo directiva. per ipsam quippe sciunt naute quo velificent: aut ad aqilonem vel ad meridiem aut ad orientem vel occidentem. **I**psa autem stella in aqilonem situata est. **S**ic etiam per mariam omnia pericula et discrimina huius mundi evitantur: tota itinera certificantur. **T**or autem sunt pericula huius vite quod nec cor potest illa cogitare: nec lingua enarrare. **Q**uia sicut dicitur. **I**ohannis. ij. **T**or mundus positus est in maligno quasi dicat. ubique est homo semper est in periculo. **E**t ideo dicit apostolus. **I**h. ad **Thimotheum. xj.** **P**ericulis fluminum: periculis latronum etc. et ad idem est textus in **I. senatus. s.** mortis causa. ff. de donatione. cau. mor. ubi glo. allegat hoc dictum **Pauli.** **I**ncipit autem a periculis fluminum: quod ipsa sunt magis periculosa. **E**t propter hoc dicitur **Ecclesiastici. xxiij.** **Q**ui navigat mare narrat pericula eius. **E**t in vulgari proverbio dicitur. **I**bi non va per mare salido pregare. **Q**ui ergo nos sumus in mari magno huius mundi. ideo inquit **Breg.** in mora. **S**emper timere debemus quod spiritus in periculo sumus. **D**ebemus quod ad istam stellam marinam respicere. unde **Ber.** super missus est: omel. iij. inquit. **I**sta inquam est pelara et eximia stella super mare magnum et spaciosum necario subleuata: micans meritis et illustrans exemplis. **Q**uod si quis te intelligit in huius mundi perfluvio magis iter percellas et tepes stantes fluctuare quam per terram abulare: ne avertas oculos tuos a fulgore huius sideris si non vis obrui percellis. **S**i insurgit veteri temptationum: si iurras scopulos tribulationum: respice stellam voca mariam. si iactas superbie vndis: si ambitiois: si detractiois: si emulatiois: respice stellam voca mariam. si iracundia si auaricia aut carnis illecebra nauticula percussit mentes: respice mariam. si criminum immitate turbatur: scie feditate perfusum: iudicij horrore perterritum: baratro icu

Maria
stella ma
ris

Loc^o aq
lois ma/
rie app/
priatur.

Pecca/
toz aqlo.

Maria
introdu
cit.

pias absorberi tristitie et despatiois abysslo co
gita maria et illa inuoca. hec ille. **C**onueni
ter aut situs stelle maris cu sit in aqlone desi
gnat pprietate marie. **P**er aquilonem em tri
bulatio seu psecutio significari solet ppven
toru et pcellaz vehemencia. ideo locus marie
in aquiloe esse dicit. vt p ea austeritas tribu
latois et psecutiois inflicte humani⁹ tempe
retur et mitiget. maxime ex consideratioe pari
entie ei⁹. q valde in hoc mundo afflictia omia
aduersa patientissime tolerauit. **Q**uis em fi
delis de pauprate audeat coqueri. cu videat
matre dni colo et acu victu qreret. **Q**uis de
iurijs aut alijs aduersitatibz poterit despa
re. si deuote plderet regina celi mlto peiora
atqz aspiora tolerasse. **S**olet etia p aqlonez
pcto significari. vn **H**iere. j. dicit. **A**b aq/
lone pandet omne malu. **C**onuenieter ergo
locus aquilonaris ei appropriat eo q ipa in
ter ptores et filiu suum constituat. vt ex vna
parte tra eius mitiget. ter altera ptem exter
minet. **Q**uapropr fm **A**lex. de ales sup psal
teriu. beata virgo iuxta cruce pungi debet ad
sinistra xpi. quia stans ad cruce facie tende
bat ad oriente. et sic ad sinistra. i. ad aqlonez
stabat vt oraret p peccatoribz q sunt ex parte
sinistra xpi. **U**n ppheta in plona xpi pend
tis in cruce ait ps. cxi. **C**onsideraba ad dexte
ram et videba. et no erat qui cognosceret me.
quia no erat ibi beata xgo. sed in sinistra pre
fectissime cognosces xpm. **P**roinde dicit a
peccatore **A**n. iij. **S**urge aquilo et veni au
ster. perfla hortu meu vt fluant aromata illi⁹
Sum em surgit maria per piam intercessio
nem tunc venit auster. i. spussanc⁹ per gra
tie imissionem. et perfla hortus anime p dulce
dinis spualis susceptionem. et fluunt aromata
p multiplici virtutu opatione. **D**e hoc aqul
lone et austro dicit **I**sa. xliij. **D**ica aqloni da
et austro noli phibere. i. rogabo **M**aria vt de
gratia sua tribuat. et austro. i. spussco suppli
cet vt no phibeat. qn potius abundanti⁹ per
ipam deluis charismatibz imittat. **H**ec est
virga **M**oyfi qua vnda maris rubri pcuti
tur et diuidit. vt inter fluctus dei populu tras
eat q ad terra pmissiois valeat pueire. **E**xo
di. xiiij. **S**cdo dicit stella maris roe introdu
ctiois. **I**lla em stella est i portu introductiua.
et silt xgo maria ad terra pmissiois ducatu
pstat. **U**n **B**ern. sup **M**issus est. ait. **I**pa
seques no deuias. ipam rogas no desperas.
ipam cogitas no erras. ipa ptegete no metu
is. ipa duce no fatigat. ipa ppicia ad portu
peruenis. et sic in temetipo expiris q merito

dictu sit **E**t nome xgis maria hec ille. **Q**ui
etia inqt ibide. **I**n piculis i angustijs. in ne
cessitatibz i rebz dubijs maria semp cogita.
ipamqz inuoca. no recedat ab ore. no discedat
a corde. et vt impetres ei⁹ oratiois suffragiu
ne deseras couersatiois exeply. hec ille. **E**t ip
sa stella fulgetissima te faciet cursu vite bn
dirigere. et no iactari veto vane glie. nec fra
gi scopulis aduhsitatu. nec absorberi scille vel
caribdis voragine. i. voluptatu sensualitate
sz pspe puenire ad eterne felicitat portum.
Tertio dicit stella maris roe istlamatiois. qz
ipa stella est marie frigor. tepatiua. respect⁹
em eius semp est sup mare p radioz directi
one. et per coseques p caloris imissionem. **S**ic
etia respect⁹ beate xginis marie semp est sup
mudu per eterni splendoris. s. filij sui illustra
tione. et per coseques p caloris spussanci co
municationem. **Q**uipe ipa est via per quam
spargit lux. et diuidit estus sup terram. **J**ob
xxvij. **L**ux em eterna e sup tenebrosu mu
du p ipam sparsa et manifestata. **E**t ad h ap
plicari pot illd quod scriptu est **D**exter. viij
Judeis noua lux oriri visa est. gaudium. ho
nor et tripudiu. et ideo est⁹ diuinus est sup ter
ra. i. calor charitatis spussci partit⁹ est vt no
sit q iam se abscondat a calore ei⁹. imo no est
adeo duru vel lapideu cor quod istius stelle
calore no dissoluatur. **U**nde **J**ob. xxvj. scri
ptum est. **L**apis solutus calore in es vertit.
id est q dur⁹ et obstat⁹ area fuit p marie dul
cedinez emollit. **M**erito gmarine stelle no
mine nucupat. **Q**uarto dicit stella maris
ratioe imobilitatis et firmitatis. na stella ma
ris nauigantibz imobilis et firma semper est.
qm si mobilis esset. recte ad portuz dirigere
no posset. vn dicit **F**rancisc⁹ de mayro. in ser
mone qui incipit **Q**uies stella. q hec stella di
cit cardo. qz stat imobilis rota celi reuoluta
sicut cardo i ostio. **E**t sili mo beata xgo tam
h in via qz i patria sp fuit firma. **I**n via qd
quia nunqz p peccatu declinauit. nec ad occa
sum tedit. **U**nde dicit glo. in. c. ij. de psc. di.
iij. q virgo maria no potuit peccare etia ve
nialiter. **E**t ro est. qz semp fuit in charitate.
q aut manet in charitate no pt peccare. c. cha
ritas. de pe. di. ij. **D**e alijs aute stellis. i. san
ctis dicit **J**obel. ij. **S**telle retraxerunt splen
dore suu. **I**psa xgo inqt **E**ccl. xxiij. **U**sqz ad
futu ru seculu no desina. **Q**uod no solum de
pmanetia in bono intelligi potest. sed etiam
de pmanetia ad benefaciendu nobis. quia
alijs sanctis subtrahentib⁹ lumen suoz be
neficioz ipsa nobis nunqz deest. sed semper

Maria
istlamac

Maria
firma

Sermo. VI. De nominatiōe Marię

firma et perseverans nos expectat et sui auxilij nobis radiū pstat. Sicut igitur stella maria a suo loco nunquam discedit. sic beata virgo a suo filio nec ad punctū unquam discessit: et continue nos custodit. Sicut enim dicitur de filio suo per prophetas. Ecce non dormitabit neque dormiet qui custodit israel. ita de ipsa dicere possumus quod non dormit sed semper pro nobis vigilat. unde ipsa potest dicere illud **Ysa. xij.** Super speculā dñi ego sum stans iugiter per diē et noctē. In patria quoque dicitur firma stare: quia aime aliorum sanctorum moneatur per appositionē cōiunctionis cum suis corporibus: ut inquit **Magister** suarum in **iii. dist. xlix. c. fi.** ipsa virgo gloriosa tam mente quam corpore in celesti sede quiescat veluti fulgentissimū sydus emicat. Quinto dicitur stella maris ratione attractionis. Sicut enim illa stella habens virtutē attractivā ferrū ad se trahit: sic maria ferreas mentes sepe convertit. Ferrum quippe est durū frigidū et ponderosum. nam de terra tollit. **Job. xxviii. 2. c.** ferrū. l. dist. Terra autem est dura frigida et ponderosa: et significat peccatores qui frigidi sunt ad amandū deū: duri ad convertendū: et ponderosi per amorē terrenorum: et ideo nunquam ad celestia eleantur. quos beata virgo inflamat: convertit et ad celestia subleuat. ut etiam ista dicitur. Unde qui libet attractus ab ista stella divina dicere potest illud per **xxxij.** Cor meū et caro mea exultaverunt in deū vivū. Sexto dicitur stella maris ratione directionis. Sicut enim stella maris ita dirigit navē quod ipsa non dirigitur a navē: ita beata virgo navē ecclē ita dirigebat suis meritis et exemplis quod ipsa non indigebat dirigī aliquorum aliorum meritis: quia in ipsa erat plenitudo omnium meritorum. Apostoli autem et alij sancti ita dirigebant ecclias suis doctrinis quod nihilo minus ipsi indigebant dirigī ab ecclia sanctorum meritis et intercessionibus. Ut enim inquit **tex. an. l. j.** in principio. C. de iusti. codi. cōfir. alter alterius auxilio semper eguit. unde et apostolus **Paulus** rogabat orari per se: ut per **ad Ro. xv. 2. j.** ad **Thes. sal. vlti.** Septimo dicitur stella maris ratione apparitionis. Licet enim hec stella sit valde magna: tamen in apparētia habet magnā parvitatē. sic et beatissima virgo licet esset maxima meritis et virtutibus: tamen de se sentiebat humillima: maxime autem in animo: in verbo: facto et signo. Humilia de se ostendit primo in animo: quia nulli se proponebat iuxta dictū **Apostoli ad Phil. ij.** facies quod iquit. Superiores iuncte arbitantes. Ipsa enim ioseph sibi proposuit **Lu. ij. di.** Pater tuus et ego et cetera. nunquam etiam se ingerebat sed omnibus locū dabat quod ad filiū suū ire volebat. quod notat **Mat. xij**

ubi dicitur. Et ait quidam: mater tua et fratres tui foris stant querentes te. Quod exponens **Bernardus** in quodā sermone ait. Ubi maria aliquid quando presumptuosa fuisse invenit: foris stabat querens loqui filio: nec auctoritate materna aut sermonē interrupit aut habitationē in qua filius loquebatur intravit. Secundo habuit humilitatē in serbo quod se ancillā vocavit **Lu. j.** Tercio habuit humilitatē in signo. Magnū quippe signū humilitatis sue fuit quod filio suo in celū ascendere et ipsa in hoc modo loco filij remanere: in novissimo tamen loco ponere voluit: volens servare illud **Lu. xiiij. f.** Recūte in novissimo loco. Dicit enim **Act. ij.** ubi enumeratis omnibus apostolis subdit. Hi omnes erant unanimiter perseverantes in oratione cum mulieribus et maria matre iesu. Sicut enim absente sole in cetera sidera luna magis illuminat mundū: et tamen infimū tenet locū. sic sole iusticie absente et in celo regnante: maria inter cetera mundi lūaria mundū magis illuminabat. et tamen novissimū locū tenebat. Quarto habuit humilitatē in facto. quia postquam fuit mater dei effecta: ancillā elysabeth se fecit. unde **Bernardus** in quodā sermone ait. In morana cum festinatione ego abiit et **Elysa beth** salutavit. et in eius misterio quasi tribus mensibus humiliter stetit. Multas alias causas propter quas beata virgo appellatur stella maris causa brevitas: hic peraleo. quod ponit **Alber. sup. Dissus. c. clxxxv.** et magister **Bartholomeus** pisa. in lib. beate virginis: fructu. viij. et magister **Franciscus** de may. ubi. s. qui inquit quod hec stella habet decem pldaras proprietates virginis matri decemissime convenientes. et iter alia dicit quod ista stella habet sublimitatem in excessu. quia est supra omnes alias stellas. unde et sol quanto magis ad ipsam appropinquit tanto magis dicitur ascendere. Mater autem domini secundum quod ait **Biero** non solum est super omnes sanctos: sed etiam super omnes angelos in celo sanctorum. Item sicut septem stelle notabiles voluuntur in circuitu huius stelle. et ideo eius regio dicitur septentrionalis. ita mater domini habet septem spiritus notabiles qui assistunt ei in throno: iuxta illud **Apo. j.** Scriba vobis et cetera. sequitur et a septem spiritibus qui in aspectu throni eius sunt. et persequens in aspectu throni matris: qui sedet a dextris eius. Item sicut secundum quosdam astrologos stelle sustinent terram in medio mundi: ut adamantes ipsam attrahentes ne cadat et submergat. ita mater domini secundum **Bernardum** sustinet suis precibus mundū inclinatum multis sceleribus ad cadendum in abyssum. Item ista stella sicut super omnes alias habet proprietatem attrahendi siue sustinendi terrā: sic ferrū de sui natura inclinatum

Maria
ad celum
trahit

Maria
stella dicitur.

Maria
in appa
rentia mi
nima.

ad tēdēdū deorsū attrahit ⁊ pūrit ad tēdēdū
sursū: sic calamita. ⁊ sūt mī dñi corda ferrea
duroz hoīz ieliata ad ifernū: pūrit ad padī/
sū ifluēdo pūritōz. hec ille. **Un** de aiabo ⁊ cor
poribz deuotoz ipī⁹ brissime xgis finalr pūsi
cabit illō **Act. xj.** **R**ecepta sūt oīa sursū ⁊ celū

Q, bñ ſgo maria diciť ſtella matutina:
Conſideratio quarta.

20 Maria
Stella ma
rucina

Prestat brā ſgo dicere illud Apo/ cal. vi. Ego ſum gen⁹ ⁊ radix da/ uid ſtella ſplēdida ⁊ matutina. ⁊ ipa q̄z dici p̄r illō Ecclī. l. c. Qua/ ſi ſtella matutina i medio nebule. In iſto em̄ mūdo erat triplex nebula. ſ. ſupbie: auaricie ⁊ carnalis imūdicie. ſgo aut̄ maria fulſit in medio nebule ſupbie p̄p̄r hūilitatē: i medio nebule auaricie p̄p̄r paup̄tatē: in medio ne/ bule carnal' imūdicie p̄p̄r ſḡitatē. ¶ Aſſilaſ autē virgo iſti ſtelle p̄p̄r tria. Primo p̄p̄ter denoiatiōz. hec em̄ ſtella h̄z multa noiā. Pri mo em̄ d̄: ven⁹: nō q̄ ſit dea amoris ſicut poe taz fabule fingūt. ſed q̄ illos in quibz dñat diſponit ad amādū. Beata aut̄ ſgo pōt di ci ven⁹ in q̄rū hoies inſlāmar ad dei amorē. Et ideo vocat̄ mater pulchre dilectōis Ecclī xxiij. Scđo hec ſtella d̄z ſtella matutina ex eo q̄ manefequens denūciat ⁊ idē inchoat. ⁊ p̄p̄r h̄ etiā appellat̄ Diana. Beata autē ſgo eſt p̄ncipiū noue vite. ſ. legis xpi. ſicut ſtella matutina eſt p̄ncipiū diei ſequētis. ⁊ q̄ntuz ad hoc dicit̄ Ecclī. xxiij. mater timoris. Ti mor em̄ eſt p̄ncipiū grē ⁊ noue vite: iuxta il lud Ecclī. j. ac Proverb. ix. ⁊ Pſ. cx. Initiū ſapie timor dñi. Tercio hec ſtella d̄z lucifer. quia maiore habet vim ad illuminādū q̄ alie ſtelle. Beata aut̄ ſgo habet maiore vim ad illuſtrādū mētes hoim q̄ alij ſc̄ri. ⁊ ideo q̄rū ad hoc appellat̄ m̄r agnitiōis Ecclī vbi ſ. Quarto iſta ſtella appellat̄ heſper⁹. q̄z no/ ctem ſeq̄ntē reſpicit ad illuſtrādū. Brā autē ſgo h̄ noiē appellat̄: q̄z reſpicit ⁊ illuiat p̄cō res q̄ ſunt i tenebrz culpe. ⁊ q̄rū ad h̄ d̄z m̄r ſc̄r̄ſpei Ecclī. xxiij. ¶ Scđo brā ſgo appel lat̄ ſtella matutina p̄p̄r appropriatiōz. Hec em̄ ſtella mltas habet p̄p̄erates. nā cauſat ca liditatē ⁊ refrenat marz maliciā: tēperat mo tū appetitiōis indiſcretē: atq̄z hūiditatē cau ſat ⁊ iocūditatē. Eodē mō brā ſgo maria in nob h̄z iſtos effect⁹. Dat em̄ calorē dilectiōis diuine: refrenat feruorē iracūdie: dat tēpera/ mētū diſcretiōis mature. Dat etiā hūidū du ctilitarz oledietie: q̄z ver⁹ oledies nō reber duci ſenſu p̄p̄o ſz alieno. Dat ſq̄z iocūditatē p̄ſc̄ie. Et iſta notat̄ Jac. iij. vbi d̄z. Sapia

q̄ desursum ē p̄mū q̄dē pudica est: dēiñ pacifi-
ca: modesta: suadibilis: bonis cōsentiens: plena
mīscōdia ⁊ fructibz bonis. **B**rā em̄ ḡgo ꝑe sa-
piēs d̄r pudica: qz facit animū pudicū: cum
dat calorē diuini amoris. **A**mor em̄ dei oēm
amorē illicitū extinguit: toēm carnalitātē re-
stringit. **I**nq̄rtū ḡo ip̄a refrenat feruorē ira-
cūdie d̄r pacifica: qz facit animū pacificū. s̄z
iq̄rtū dat sp̄amētū discretōis mature d̄r mo-
desta: qz facit aim modestū ⁊ matur. inq̄rtū
aūt facit cor: hūidū p̄verā obedīciā d̄r suadi-
bilis ⁊ bōis p̄sentīes. qz ḡi obedīctes s̄ suadibi-
les ⁊ bōis p̄sentīctes. c. sciēdū. viij. q. j. inq̄rtū
ḡo dat iocūditatē cōscie d̄r plena mīscōdia et
fructibz bonis. qz p̄scia q̄ bonis opibz ē bona
mītrū ē iocūda: iux illd̄ ps. xij. **V**ocund⁹ hō q̄
miseret ⁊ cōmodat. **T**ertio d̄r stella matu-
rina p̄p̄ ip̄i⁹ stelle opatōz. hec ei stella h̄z fre-
re fures: fugare lupos: releuare ifirmos: ex-
citare ad cātandū aues: ⁊ tētificare viatores.
Silr offm̄ ḡgis ē frere demōes: iux illd̄ Job
xiiij. si subito appuerit aurores arbitrat⁹ v̄m
brā mort⁹. ⁊ ps. ait. **D**ix⁹ ē sol. i. lux solaris. s.
ḡgo maria: ⁊ gregari s̄ rē. **S**cdo fugat he-
reticos. vñ **A**ug. i. q̄dā ser. inq̄t. **G**audema-
ria ḡgo cūctas hereses sola infemisti i vniū-
so mōdo. **T**ertio p̄solat pusillanies. iō ait au-
gu. vbi. s. **S**ctā maria succurre miseris iuu-
pusillanies: refoue fēbiles. vñ p̄r eē vox sua
illd̄ q̄d d̄r baruch. iij. s. **T**imeq̄ores estote fi-
lij ⁊ clamate ad deū. q̄rto excitat angelos ⁊ s̄ā-
ctos ad deū laudādū. qd̄ significat⁹ ē **E**xo. xv.
vbi d̄r q̄ maria sūpsit tipanū rē. q̄rto letifi-
cat oēs viatores q̄ tendūt ad patriā. qd̄ figu-
ratū ē **Mat. ij.** vbi de mag⁹ q̄ ibāt ad xp̄z d̄r
Vidētes at̄ stellā gauisi sunt rē. **E**x p̄dictis
igit oibz p̄t̄z q̄ bñ denōiata fuit brā ḡgo ma-
ria i ḡbis thēmat⁹ n̄ri. **O**riet stella ex **Jacob**
⁊ p̄surget ḡga de israel. **F**uit em̄ stella: qz sp̄
erat in celo mēte. ḡga ḡo: qz in terra h̄itabat
corpe. stella: qz radios suos dirigit in mūdū
ḡga: qz fructū ptulit āgeloz. stella: qz emisit
radiū i q̄ ē maiestas diuitat⁹. ḡga: qz ptulit
florē in q̄ ē caro hūanitat⁹. stella: qz nos stabi-
les facit i dei grā. ḡga: qz nos dirigit ad eter-
na gaudia. **M**gr aut̄ **frā.** de may. vbi. s. ap-
probans dicta in supioribz ait. **M**ater dñi
stella matutina d̄r p̄p̄ q̄nqz p̄perates istius
stelle q̄ ei p̄ueniūt. **Q**uaz p̄ma ē q̄ sicut ort⁹
isti⁹ stelle i auroza diei p̄cedit ortū solis: sic or-
tus ḡgis p̄cessit ortū xp̄i in auroza noui testa-
mēti: que d̄r fuisse in natiuitate brē ḡginis.
⁊ sic illa hora incipiūt timere bestie siluestres
⁊ hoīes esse securi: sic orta virgine ceperūt ho-

Dpatio
illi⁹stelle

Sermo. VI. De nominatiōe Marie

stes timere et sancti cōfidere. **S**ecūda: quia sicut stella ista dicit lucifer: eo q̄ excedit pulchritudinē oīm aliarū: sicut excedebat ille de corōe oīm angelorū: ita beatā virgo est pulchrior oīm sanctorū. **T**ercia: q̄ sicut illa stella illuminat terrā nocte: ita mater dñi in hui⁹ seculi nocte p̄ ceteris sanctis illuminat eccl̄iam virtute sue sapientie. **Q**uarta: q̄ sicut illa stella habet p̄tū et influentiā ad generandā benivolentiā et amicitias fm̄ astronomos: sic beata virgo ad cōcordiā faciendā inter deū et hominē et verā amicitiaz: que est gratia. **Q**uinta: q̄ sicut stella ista dicit regnare in die veneris: vñ dicit venus. ita mater dñi in illa die suū regnū accepit: quādo angelo nūciatē suū benedictū filiū cōcepit: et tunc facta fuit regina mūdi. **E**t ideo de ista p̄gine gloriosa exponi possunt illa dñi p̄ba Apoc̄. ij. vbi ait. Qui vicerit et custodierit opa mea vsq̄ in finē dabo illi stellā matutinā. quia post tentationē victoriā et diuinorū mandatorū obseruantia in celo sublimabimur ad cōtemplandā hanc stellā fulgētissimā.

Pars q̄nta hui⁹ sermonis: q̄re beata p̄go stella regia nominat̄.

Maria
Stella re-
gia

Secundū magistrū Franciscū de mayro. in sermone de natiuitate virginis gloriose: ipa bñdicta dei mater dicitur stella regia quadru-
pliciter ratione: sed nos addem⁹ quintā et sextā. **P**rimo dicit stella regia: q̄ sicut stella illa de qua habetur Matthei. ij. dixit magos in sua itineratiōe ne errarēt: et perduxit ipsos reges ad christū. sic mater domini dirigit fideles per peregrinationē hui⁹ mundi ne errēt a tramite p̄tutis. vnde ipsi virgini dicit potest illud ps̄. lxxvj. **S**entes in terra dirigit. **E**t ipa cuiuslibet deuoto suo inquit illud Pro-
uerb. iij. **D**ucā te p̄ semitas eq̄tatis. **S**icut etiā illa stella magos duxit et reduxit ad patriā suā incolumes: et ita beata virgo nos per viā hui⁹ seculi rectā ducit et finaliter reducit ad patriā celestē ad deū q̄ creauit nos. vñ ipsa dicere potest de spiritu cuiuslibet deuoti sui illud Iob. v. **E**go eū ducā sanū et re-
ducam. **S**ecundo nominat stella regia: q̄ sicut illa stella que apparuit magis et eos dirigit erat multū vicina hoībus: quia erat in aere: fm̄ q̄ dicit glo. sup̄ Matthei. ij. ita beata virgo est nobis pp̄inquier et vicinior omnibus sanctis ad succurrēdū in oībus necessitatibus nostris: sicut inquit Bernard⁹. **U**n ipsa dicere potest illud Diere. xxxij. **E**t vici-

no ego sum. **D**e illa q̄q̄ dicit p̄t illud quod de deo dicit ps̄. **P**rope est dñs oībus inuocantibus eū: oībus inuocantibus eum in veritate. **N**on ergo est de illis qui dicunt vicini eo q̄ sunt solū distātes p̄centū miliaria. vt. ff. de dam. infec. l. quartā. §. si. et de seru. vrb. p. l. si edes. cū. l. sequenti. et ff. cōmunia predi. l. si quis duas. **N**ō etiā est de illis qui dicuntur vicini: quia nō distant abinuicem vltra duas dietas legales. vt extra de preben. c. ij. l. bzo. vj. de quo per Johan. an. in. c. felicitis. de penis. libro. vj. in verbo: vicinarū. sed est de illis qui dicunt vicini eo q̄ vocem clamantis audire possunt l. j. §. eo autem. et §. potuisse ff. ad sylleianū. et ibi Jacob⁹ de are. et Bar. in. l. si tertius. in p̄ncipio. ff. de aqua plu. ar. et in. l. si is qui vicinas. ff. de dam. infec. **I**pa enim virgo benedicta ita est nobis vicina q̄ quēcunq̄ clamorē nostrū audit et exaudit: si ad eam cordis deuotiōe clamem⁹. **E**t etiā de illis qui dicunt vicini: quia sunt in eodē territorio: vt. C. de omni agro deserto. l. qui-
cunq̄. libro. xj. **L**icet em̄ sit in celo corpore et anima: est tamē nobiscū semp̄ per cōtinuam sui patrociniū p̄sentia. **I**te est de illis qui dicunt vicini: quia sunt cōsortes alicui⁹ rei. vt ff. cōmuni diui. l. si meo. et de aqua plu. ar. c. l. vicinus. **I**pa em̄ est consors nature nostre et faciet nos consortes sue felicitatis. **D**igit vicina nostra charissima cū vicin⁹ presumat scire facta vicini sui. l. j. vbi Bar. ff. si cer. pe. et l. si ita. in fi. ff. de fun. instruc. l. filiū. et ibi Bar. ff. de his qui sunt sui vel alie. iū. et nota tur in. c. quorūdā. de p̄sump. et per Bar. in. l. de erate. ff. ad sylle. **P**rofecto tu que es nobis intima et vicinissima scis optime facta nra. **U**n de te p̄t dicit illud Sap. ix. **S**cit oīa et intelligit. et ideo o p̄go benigna q̄n aliq̄s tu⁹ deuotus ad te recurrit et tibi vult tribulatio-
nes suas int̄mare. tu ei dicere potes illud Se-
nef. xlvij. **S**cio fili mi scio. et statim saluta-
re ei auxiliū affers. **T**ertio appellat stella regia: q̄ sicut illa stella se occultauit: vt dicit
Abys⁹ sup̄ Mar. q̄n fuit p̄t ciuitatē hirl⁹ qd̄ iter alias cās egit q̄ Herodes crudelis et scribe ac pharisei q̄retes occidere xpm̄ non merebant illā vidē. sic beatā p̄go illis solis se occultat et auxiliū sue misericordie denegat q̄ sunt
crudeles et ipij. q̄ vt scriptū est Iaco. ij. **I**udiciū sine misericordia fiet ei q̄ nō fecerit misericor-
diā. **C**ōtra p̄o p̄is et iustis atq̄ eam deuote querētib⁹: sicut faciebāt magi: libēter se ostē-
dit. vñ de illa dicit Eccl̄. vj. **I**uestiga illā et manifestabit tibi. **Q**uarto dicit stella regia: **S**

quia sicut illa stella orta ē in oriēte: sicut dicit
Abrh. ita beata vgo orta est in oriēte iusticie
 originalis et innocētie: et nō in occidēte origi-
 nalis culpe. Et hoc spūaliter significat ma-
 gi quādo Herodi crudeli et ipse iudeis di-
 xerūt **Matth. ij.** Vidim⁹ stellā ei⁹ in oriē-
 te. Et nos igitur cū istis deuotis magis dicam⁹
 psequētib⁹ innocētiā vginālē: et hāc regiaz
 stellā obfuscare querētib⁹. Vidimus stellam
 ei⁹ in oriēte gratie: et nunq̃ i occasu indigna-
 tiōis diuine. Et ideo **fra. de mayro. vbi. s.**
 dicit q̃ beata virgo appellat stella splendida
 Quia sicut corpus splendidū sicut aur⁹ de se
 opacū est nisi illuminet a corpe luminoso: sic
 mater dñi de se quādo fuit creata: eius aīma
 obscuritatē peccati originalis cōtraxisset: ni-
 si lumine spūsancti puentā fuisset. Itē quia
 sicut stelle q̃ cito fuerūt create: tam cito fuerūt
 a sole illuminate: sic anima virginis in pmo
 instāti sue cōceptiōis fuit illuminata et iusti-
 ficata. Itē quia sicut splendor stelle in senūq̃
 variat aut obscurat: sic vginis sanctificatio
 nunq̃ fuit obscurata aliqua macula obscu-
 ritat⁹. hec ille. **¶** Quinto dicit stella regia q̃
 sicut illa stella licet aliq̃ntulum se absconderit
 magis. quod inter alias causas egit: vt ipsi
 magi ardētiori desiderio accenderent viden-
 di eā. tñ postea cito eis apparuit: et illos vsq̃
 ad xpm vidēdū perduxit. vñ dñ **Matth. ij.**
 Et ecce stella quā viderāt magi in oriēte an-
 tecedebat eos vsq̃ dū veniēs staret sup̃ vbi
 puer erat. Sic beata virgo licet aliquādo se
 absconderat ad modicū tēpus deuor⁹ suis sub-
 trahēdo illis solitas p̃solatiōnes quas de illa
 habēt: vt magis eos incitet ad querēdā eam
 tamē postea eis se demonstrat et cōsolatiōib⁹
 replet: ac finaliter ad vidēdū et p̃petuo cōtē-
 plādū filiū suū in celesti palacio pducit. vñ
 ipa dicere pōt suo deuoro illd **Ysaie. liij.** In
 modico dereliqui te: et in magnis miseriōib⁹
 p̃gregabo te. Abscōdi faciē meā paulisper: et
 in misericōdia sempiterna miser⁹ sum tui. **¶** **I**do
 sancta mater ecclia rogar hāc stellā regiaz di-
 cēs. Et iesum bñdictū fructū vētris tui nob
 post hoc exiliū ostende. **¶** Sexto dicit stella
 regia: q̃ sicut quādo magi viderūt stellam
 leticia ineffabili repleti sunt. vñ dicit **Mat-
 thei. ij.** Vidētes stellam gauisi sunt gaudio
 magno valde. Ita qñ in morte deuor⁹ suo
 rū appet eis beata virgo quā tantis deside-
 rijs affectauerāt i vitā videre: illos indicibili
 exultatiōe pfundēs fac gaudere gaudio ma-
 gno valde. i. tota aīa: toto corde: tota mēte et
 totis virib⁹ suis spūalib⁹ et corporalib⁹. Fac

igitur stella fulgētissima vt ea que nunc legi-
 mus et audim⁹ de tua formositate et g̃tiosita-
 te oculo ad oculū intueri valeam⁹ saltē post
 hāc vitā. vt cātare valeam⁹ cū **Propheta p̃a-
 elvij.** Sicut audim⁹ sic vidim⁹ in ciuitate
 dñi p̃tutū: in ciuitate dei nr̃i: de⁹ fundauit eā
 in eternū. Fac vt verificet de me illd **Ysaie. lx.**
 Tūc videb⁹. i. istā stellā clarissimā: et afflues:
 scz p̃solatiōib⁹: et mirabit⁹ et dilabit⁹ cor tuum
 Quod tuis meritis mihi cedere dignet⁹ p̃ssim⁹
 mus fili⁹ tuus: q̃ est bñdict⁹ in secula. **Ame.**

¶ Incipit ps̃ q̃tra huius s̃monarij qd̃ **Ma-**
 riale appellat⁹: i. qua tractat de vita et p̃satio-
 ne br̃e vginis: et de p̃tutib⁹ ac gratijs eiusdē
 Beata pars p̃prio ac p̃ticulari noie virida-
 riū regine celi nūcupat. **Sermo p̃mus**

Non habet
 amaritudinē cōuersatō
 ei⁹: nec reditū p̃uictus il-
 lius: s̃z leticiā et gaudiū
Sap. viij. Quāta mē-
 tis dulcedinet quāta magna spūs p̃solatiōe
 quātaue teneritūdie ac suauitate beata āna
 lactauerit dilectissimā filiā suā vginē bñdi-
 ctam: q̃tra etiā diligētia et sollicitudine nō so-
 lū ipa m̃r vgis: s̃z etiā p̃r ei⁹ **Joachim** ipam
 studiose studuerit educare: hūanis nō possz
 eloquijs recēseri. Tū em̃ q̃rūtiq̃ filioz pen-
 tes habeāt pietat⁹ affectū erga illos. l. cū furi-
 oso. i. p̃n. C. de cura. furi. et l. cū filiū. vbi glo.
 ff. de here. isti. adeo q̃ dicunt magis diligere fi-
 lios q̃ seipos. l. isti qd̃. i. fi. ff. qd̃ me. cā. iun-
 cta. l. videam⁹. ff. de in litē iurā. et naturalit̃
 stinctu moueant ad educatōz illoz. l. ius na-
 turale. ff. de iusticia et iure. l. vnica. §. v. C. de
 rei vro. acti. l. si q̃s. §. p̃res. ff. de libe. agn. p̃fe-
 cto credēdū ē p̃ntes hui⁹ puelle oīz pulcerrē
 scitissime sapientissime hūanissime benignissi-
 me elegantissime et g̃tiosissime eā indicibili pie-
 tat⁹ affectu dilexisset enutrisse atq̃ cū illa cō-
 uersatos fuisse. **¶** Dē agēs fort⁹ opat⁹ in pa-
 riēte nobiliori siue subiecto p̃tutostore. c. ino-
 tuit. de elec. c. de mltā. de p̃tē. et l. s̃z et reproba-
 ri. §. fi. vbi **Bal. ff. de excu. tu. maxie** autē cū
 illa dulcē p̃uersabant. q̃ vt dicūt s̃ba p̃po-
 sita. **Nō** habet amaritudinē p̃satio ei⁹ et.
¶ Sup̃ q̃b⁹ s̃bis tres p̃sideratiōes faciem⁹.
¶ Prima dicit p̃sentatiōis.
¶ Scda graduatiōis.
¶ Tertia p̃o appellabit⁹ p̃satiōis.
¶ Pars p̃ma de vginis p̃sentatiōe in tēplo